

บังคับแล้วจะออกไปจากระบบการศึกษาไม่สามารถศึกษาต่อและมักไม่ได้รับการสนับสนุนหลังสำเร็จการศึกษาทั้ง ๆ ที่นักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีความต้องการด้านอาชีพด้วยสัดส่วนที่สูง ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้องจากปัญหาดังกล่าวมีคนพิการจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้ทุกโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษารับบุคคลดังกล่าวเข้าเรียนร่วมจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการส่งต่อไปยังช่วงชั้นที่สูงขึ้นการวิจัยนี้ทำให้รู้ถึงผลการบริหารจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการเรียนร่วมว่าผู้บริหารวางแผนและกำหนดนโยบายในการบริหารอย่างไรเพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมอีกทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อไปได้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐมยังไม่มีการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมาก่อน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูในโรงเรียนจึงสนใจท้าววิจัยเรื่องนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากรอบแนวคิดมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2555 แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ) 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน 6) ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน 7) ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา
2. นักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนาตามสิทธิและโอกาสทางการศึกษา

7. ขอบเขตของการวิจัย

7.1 ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 50 คน

7.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม

7.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกาแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน อำเภอสสามพราน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอพุทธมณฑล

8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน เด็กได้รับการพัฒนาตามศักยภาพมีความรู้ความสามารถและทักษะตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การประเมินผลระยะสั้นระยะยาวตามแผนปฏิบัติได้น้อย จึงวัดและประเมินผลเป็นภาคเรียน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ครูมีความรักความเมตตาเข้าใจความแตกต่างของเด็ก มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสมมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอทั้งในหน่วยงานสังกัดและนอกหน่วยครูมีการจัดทำแผน IEP เป็นไปตามที่กระทรวงกำหนดแต่ยังขาดวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องของการทำสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ

3. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนา เท่าเทียมกับเด็กปกติ มีการบริหารวางแผนและกำหนดเป้าหมายไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยการ ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์และการติดป้ายโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมยังมีการปฏิบัติน้อย

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการ จัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก จัดให้เหมือน กับเด็กปกติทั่วไปใช้การประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SAR การติดตามประเมินผลดูจากรายงาน โครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงาน ยังมีการปฏิบัติได้น้อย

5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน ไม่มีผลกระทบที่รุนแรงครูรู้จักการเอื้อเฟื้อพ่อแม่และ ช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองที่เข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้การชื่นชมและให้การสนับสนุน กิจกรรมของโรงเรียนและรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ ส่วนผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าใจคิดว่าเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษคิดว่าเป็นเด็กพิการอย่างเดียวจึงไม่ให้ความร่วมมือ

6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน โรงเรียนได้รับชื่อเสียงในด้านดีผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อ โรงเรียนเนื่องจากเด็กได้รับการพัฒนา ทำให้ช่วยเหลือตนเองและหาประโยชน์ให้กับสังคมได้

7. ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม ทุกวันนี้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ใน การจัดการเรียนร่วมมีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหาร จึงต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาสนับ สนุน รัฐบาลควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยเหลือดูแลมากขึ้นรวมถึงโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความ รู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงมาช่วยดูแล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูวิเคราะห์เด็กว่าบกพร่องทางด้านไหนแล้วจัดทำแผน IEP เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามแผน IEP กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาประเมินผลเป็นภาค เรียน การกำหนดจุดประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาตามลำดับ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดย สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูมีความรัก เมตตา เข้าใจความแตกต่างของเด็ก ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล ครูมีการพัฒนา อบรม สัมมนาเพิ่มเติมตามที่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องจัด มีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ตามลำดับ

3. ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียน ในระบบผู้บริหารจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนา ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีเป็นหัวใจสำคัญ การประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมตามลำดับ

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไป ประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SSR การติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงาน ตามลำดับ

5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เด็กปกติ ครู รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองให้การชื่นชมและให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน และชุมชนผู้ปกครองรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กพิการ (พิเศษ) จึงไม่ให้ความร่วมมือตามลำดับ

6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามาเรียนในระบบ ด้านจิตใจผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน และ เด็กได้รับการพัฒนาและไม่เป็นภาระของสังคม ด้านชุมชนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีตามลำดับ

7. ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เรื่องของงบประมาณในการบริหารยังไม่พออนุญาตให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริม ในการจัดการเรียนร่วมควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยดูแลมากขึ้นและขาดครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง การปรับทัศนคติของครูๆ บางคนยังปฏิเสธเด็กทำให้เด็กถูกละเลยตามลำดับ

9. อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาที่แท้จริงที่เป็นไปได้เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วม โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วมจังหวัดนครปฐม พบว่า การบริหารจัดการตามมาตรฐานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน

1.1 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูวิเคราะห์เด็กว่าบกพร่องด้านไหนแล้วจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่ต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น พิเศษของนักเรียน

พิการหรือที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ เพื่อให้ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามความต้องการและ ความสามารถของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 "แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล" หมายความว่า แผนซึ่งกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจา ชลธาร์นนท์ (2546, หน้า 7-47) ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องบริหารองค์ประกอบหลัก 4 ประการตามโครงสร้างซีท เพื่อให้การเรียนร่วมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน (S: Students) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) เป็นแผนการสอน ที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องคนนั้น ๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP สอดคล้องกับแนวคิด โสภณ คาปาเชื้อ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษา ด้านนักเรียน (S-Student) มีการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม มีการคัดกรองอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมเด็กทุกคนรับรู้ถึงวิถีปฏิบัติต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างเหมาะสม รองลงคือ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งสอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล และเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2546, หน้า 40) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยให้ทำกิจกรรมตามปกติในชั้นเรียน และ กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาเด็กในแผนแล้วประเมินผลเป็นภาค ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 26-43) การวัดผลประเมินผลควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ การวัดผลต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กพิเศษแต่ละคน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและอาจต้องปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลปรับเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดจุดประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาผลจากการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า มีการดำเนินงานในระดับต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาระงานด้านอื่น ซึ่งการดำเนินงานด้านคุณภาพผู้เรียนการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นระยะยาวเพื่อพัฒนานักเรียนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญโดยทั่วไปจะกำหนด 1 ปี เมื่อครบ 1 ปี เด็กควรต้องรู้อะไรบ้างและเด็กต้องสามารถแสดง

พฤติกรรมอะไรได้บ้างเพราะความพิการหรือความบกพร่องของแต่ละบุคคลแตกต่างกันจึงสอดคล้องกับแนวคิด ประภคิตี พูลพัฒน์ (2546, หน้า 17-18) การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างแต่ละบุคคล ดังนั้นการจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมจึงควรได้รับการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้มีพัฒนาการทุกด้านด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาข้อ 3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

1.2 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูมีความรักเมตตา เข้าใจความแตกต่างของเด็ก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสมครูและเสมอภาคจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า ครูควรมีความเชื่อว่ามีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีความสามารถ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติซึ่งสอดคล้องกับ บพิตร โสมณวัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมโรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล(อ่อนอานวยศิลป์) อำเภอมะนัง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้นมีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนร่วมมีความสนใจให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน รองลงมาคือ ครูวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(Individualized Education Program: IEP) ตามความสามารถของและศักยภาพของเด็กพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 25-26) กล่าวว่าศักยภาพของบุคคล (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนอย่างไรก็ตามย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น เพียงแต่มีศักยภาพไม่เท่ากัน ดังนั้นการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากันคุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด และรองลงมา ครูมีการพัฒนา อบรม สัมมนาเพิ่มเติมตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจ หน้าที่ (6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการรวมถึงส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และ

คณาจารย์ให้มือนักความรู้การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งครูจะต้องมีการพัฒนา อบรมสัมมนาเพิ่มเติมตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดรวมทั้งครูมีการทาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่องสอดคล้องกับ สมใจ พิมพ์ภา (2553) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ พบว่าศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษ โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู จัดอบรมเชิงปฏิบัติการศักยภาพของครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนและการประชุมคณะครูทั้งโรงเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพครูและสอดคล้องกับงานวิจัยกระทรวงศึกษาธิการ (2543 ง, หน้า 90 – 97) ได้วิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ได้ปรับหลักสูตรพัฒนาและฝึกอบรมครูและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเอื้อให้คนพิการสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้สำหรับครูนั้น เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแบบและกำหนดความคาดหวังในการจัดการเรียนร่วมดังนั้นควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งกับครูในโรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ประมวล วันดี (2545) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาโรงเรียนเรียนร่วมสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ไม่ผ่านการอบรมมีสภาพปัญหามากกว่าครูที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับเด็กซึ่งสอดคล้องกับสมใจ พิมพ์ภา (2553) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตน อานวย) พบว่า สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนร่วม ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียน จึงต้องการที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะเพื่อจะนำความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนให้มีคุณภาพและอยู่กับสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

1.3 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือผู้บริหารให้ความเหมาะสมโอกาสและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบ การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาทั่วไปเพราะการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กทุกคน ดังนั้นการเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จได้จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับแนวคิด กุลยา ตันติผลาชีวะ (2546, หน้า 40) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยให้ทำกิจกรรมตามปกติในชั้นเรียนสอดคล้องกับแนวคิด กรรวิภาร์ หงส์งาม (2553, หน้า 9) การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปมีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใดช่วงเวลานั้นในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการทั่วไป ซึ่งสอดคล้อง

กับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารการจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน

นับตั้งแต่บุคลิกภาพความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อารีย์ เฟลินชัยวานิช (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2548 พบว่าสภาพปัจจัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ดีและจำเป็นของผู้บริหาร ด้านคุณลักษณะที่จำเป็นของครู ด้านการจัดหรือใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และรองลงมา ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีเป็นหัวใจสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทายและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านงบประมาณการบริการจัดการและการจัดกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนกระตุ้นให้การเรียนร่วมเกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและครูนอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความเชื่อเสมอว่าการเรียนร่วมเป็นสิทธิและโอกาสของทุกคนจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนร่วมเกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีติลภ (2532, หน้า 40-41) ได้แบ่งงานของผู้บริหารโรงเรียนไว้หกงาน คืองานวิชาการ งานธุรการ การเงิน งานบุคคล งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและงานสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ด้านการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์อาจจะมีการประชาสัมพันธ์น้อยแต่จะมีการติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ถึงความสามารถของนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและให้คนอื่นเห็นว่าเด็กกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นปัญหาและสามารถที่จะพัฒนาและสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้ การรับเด็กเข้ามาเรียนในระบบทางโรงเรียนจะเปิดรับสมัครนักเรียน โดยรับสมัครหมดไม่ได้แยกรวมทั้งหมด เพราะผู้ปกครองจะไม่ว่าเด็กตนเองจะเป็นคนพิการ (เด็กพิเศษ) แต่ทางโรงเรียนจะมาทำการคัดกรองเด็กเองภายหลังซึ่งการคัดกรองมีหลายขั้นตอนโดยเฉพาะการที่จะให้ผู้ปกครองยอมรับเรื่องบุตรหลานตนเองเป็นคนพิการ (เด็กพิเศษ) นั้น เป็นเรื่องที่ยากมากต้องใช้เทคนิควิธีการพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อหาความเข้าใจ

1.4 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองจิตร์ เตจิวรงค์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความต้องการและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้ติดตามดูแลเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ครูผู้สอนรวมทั้งจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทุกประเภทให้เพียงพอ

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียนเรียนร่วมเข้ารับการอบรมความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษและควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ครูผู้สอนได้ฝึกหาแผนการสอนเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้มากขึ้นรองลงมาคือ ด้านแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรทิพย์ เจริญวัย (2546) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ด้านงานห้องสมุดควรมีการวางแผนการใช้และปรับปรุงห้องสมุด ประสานกับแหล่งเรียนรู้เพื่อขอเอกสาร สิ่งพิมพ์วารสารต่างๆ เพื่อใช้ในห้องสมุดตลอดจนควรจัดให้มีบรรณารักษ์เพื่อให้บริการประจำห้องสมุดและรองลงมา คือ การประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SSR ซึ่งสอดคล้อง กับ ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การเรียนร่วมตรงกับภาษาอังกฤษว่า Mainstreaming (บางที่จะเรียกว่าการเรียนร่วมเต็มเวลา) หมายถึงการส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปเรียนในชั้นปกติและมีความคาดหวังว่าเด็กที่ส่งเข้าไปเรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาเช่นเดียวกันกับเด็กปกติ นั่นคือเด็กจะต้องเรียนรู้ได้ในหลักสูตรเดียวกันกับเด็กปกติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับเด็กอื่น ๆ

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2537, หน้า 25) กล่าวว่า การติดตามงาน คือ กระบวนการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิด อุบล บรรหาศุภวาท (2527, หน้า 454) ที่กล่าวว่า การติดตามงานเป็นการตรวจตราวิธีปฏิบัติงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วว่าได้ผลหรือไม่และมีอุปสรรคปัญหาประการใดบ้างเพื่อที่จะได้แก้ไขปรับปรุงโครงการนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเด็กปกติ ครูผู้จักเอื้อเพื่อแม่ช่วยเหลือเด็กพิเศษทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกิดการยอมรับและสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อ

นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็นสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542, หน้า 197) การที่คนส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่นสมเพชเวทนาสงสารกลัวไม่ไว้วางใจซึ่งมักเกิดจากความไม่รู้หรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นครูควรหาความเข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนได้รู้จักและควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นุชนาถ สุนทรพันธุ์ (2548, หน้า 199-201) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติและต้องใช้หลักสูตรของเด็กปกติทำให้เด็กพิการได้รับประโยชน์หลายอย่างจากการเรียนร่วมด้านการเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้นเพราะให้อยู่ร่วมกันจึงไม่เห็นว่าเป็นเด็กพิการเป็นมนุษย์ประหลาดน่ากลัวชวนขนในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้นยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวารินทร์ ถิ่นทวี (2549) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการดำเนินงานทุกรายการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมินนั้นคือ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสามารถดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมได้ดีผลผลิตของโครงการจึงอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เข้าร่วมเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปตามความสามารถผู้ปกครองพึงพอใจในผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลกำหนดไว้แก่นักเรียนพิการมีพัฒนาการด้านวิชาการอารมณ์สังคมและการช่วยเหลือตนเองที่ดีขึ้นผู้ปกครองและชุมชนพึงพอใจในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเป็นเฉพาะบุคคล นักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านการยอมรับการช่วยเหลือเพื่อนพิการหรือมีความบกพร่องนักเรียนพิการมีความสามารถที่จะเรียนต่อหรือประกอบอาชีพได้และนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และรองลงมา ชุมชนผู้ปกครองรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญคือ เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องของการจัดการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรวมประกอบด้วย 1. ครูควรมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถเช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติครูเป็นบุคคลสำหรับการเตรียมนักเรียนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนปกติยอมรับในความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 2. ผู้บริหารจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทายและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านงบประมาณการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนกระตุ้นให้การเรียน

ร่วมเกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและครู นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความเชื่อเสมอว่าการเรียนร่วมเป็นสิทธิและโอกาสของทุกคนจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนร่วมเกิดขึ้น 3. ผู้ปกครองของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนปกติหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ตามควรให้การยอมรับและเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนร่วมทำงานร่วมกับโรงเรียนให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและโรงเรียน 4. บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องมีความเชื่อว่านักเรียนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถในสภาพของการเรียนร่วมร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานตลอดจนการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยอมรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนรวมที่มีความหลากหลาย

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กพิการ (พิเศษ) จึงไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (254, หน้า 58-68) กล่าวว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความเป็นหุ้นส่วนของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน กระบวนการที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมคือการมีส่วนร่วม (Participation) ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกระบบโรงเรียนบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนในฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจึงเป็นผู้มีส่วนร่วมในฐานะหุ้นส่วน (Partnership) ที่เท่าเทียมกันสำหรับบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากที่สุดและต้องทำงานใกล้ชิดกับครูประจำชั้นที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญเป็นกลุ่มแรกคือ พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยทั่วไปพ่อแม่ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมักจะเปรียบเทียบพัฒนาการและความสามารถของลูกกับเด็กในวัยเดียวกันมากกว่าจะดูความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคน ดังนั้นแนวทางที่จะให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนรวมถึงการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถวางแผนกำหนดหลักสูตรเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมองว่าพ่อแม่ผู้ปกครองคือหุ้นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

1.6 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามาเรียนในระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แพตตันและคนอื่นๆ (Patton; et al. 1996 อ้างถึงใน ณรงค์ อัมพรภาค.2550, หน้า 22) กล่าวว่าปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมคือ การให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้วเด็กพิการสามารถจะประสบความสำเร็จได้ การเรียนร่วมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไปและรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกันและไม่นำผลจากการเรียนมาประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550, หน้า 45) กล่าวว่า แนวคิดของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนมีหลักการที่สำคัญ คือการให้สิทธิในการดำรงชีวิตและเรียนรู้ร่วมกับชุมชนของตนเองและใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุดรวมถึงรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนต้องเหมาะสมยืดหยุ่นโดยนักเรียนจะต้องถูกแบ่งแยก

จากชุมชนของตนน้อยที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่นตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กร เอกชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการรองลงมา ด้านจิตใจผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบลเดอร์ วิลเลียม(Bender William.1996) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีต่อการเรียนร่วมในชั้นเรียนในรัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจในโครงการเรียนร่วมที่จัดให้ซึ่งเป็นโครงการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติแต่ยังมีผู้ปกครองส่วนหนึ่งซึ่งจำนวนน้อยไม่พอใจกับการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา (full integration) และต้องการให้บุตรธิดาของตนเองเรียนในชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะและเด็กได้รับการพัฒนาไม่เป็นภาระของสังคมสอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านชุมชนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ อัมพรภาค (2550) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 และ 2 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 และ 2 พบว่า ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในวิธีการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนของโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความพึงพอใจที่เด็กพิเศษได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กมากเป็นอันดับแรกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำหรับเด็กพิเศษที่โรงเรียนจัดขึ้นเป็นอันดับสุดท้ายที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ควรมีการให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ปัญหาของบุตรหลานและเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างที่โรงเรียนกับบ้านในฐานะหุ้นส่วนด้วยผู้ปกครองควรเข้าใจระบบกระบวนการจัดการเรียนร่วมเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นอกจากนี้ชุมชนเองต้องมีส่วนร่วมในการช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็ก

1.7 ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติมในการบริหารโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เรื่องของงบประมาณในการบริหารยังไม่พออนาคตให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยทิพย์ สิริจวัฒนา (2548) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ด้านงบประมาณ โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นและงบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอรวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูเด็กพิเศษการพัฒนาศักยภาพระดับความสามารถให้เด็กพิเศษช่วยเหลือตนเองและการ

ร่วมอยู่ร่วมกับผู้อื่นไม่เป็นภาระสังคมโรงเรียนแกนนำไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณหรือทรัพยากรอื่น ๆ จากหน่วยงานในท้องถิ่นรองลงมา คือ ในการจัดการเรียนร่วมควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยดูแลมากขึ้นสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วมให้สำเร็จตามเป้าหมายไม่ได้เป็นเรื่องของโรงเรียนเพียงลำพังเท่านั้นแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัวผู้ปกครองในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนที่มีสิทธิพิเศษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการพิเศษของนักเรียนจึงมีสิทธิที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาทั้งที่บ้านและโรงเรียน นอกจากนี้การระดมทรัพยากรจากชุมชนองค์กรและการสนับสนุนจากสาธารณชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยเช่นกัน การสร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนโดยการจัดทำนโยบายทุกระดับให้คงไว้ซึ่งหลักการของการอยู่ร่วมกันและการส่งเสริมเจตคติที่ดีโดยระลึกเสมอว่าการจัดการเรียนร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนทั้งหลายไม่ควรเพิกเฉยนักเรียนทุกคนควรจะได้รับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน โรงเรียนจึงไม่ควรปฏิเสธการรับเด็กเข้าเรียนสำหรับการจัดการเรียนร่วมบุคลากรอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้างซึ่งควรร่วมมือกันหาหนทางแก้ไขและสร้างความเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนกับชุมชนอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเด็กในทุกโรงเรียนและรองลงมา คือ ขาดครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงสอดคล้องกับงานวิจัย กรองจิตร เตจ๊ะวงศ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมโรงเรียนส่วนใหญ่ โรงเรียนมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่มากกว่าบุคลากร สื่ออุปกรณ์ การนิเทศและงบประมาณ

ส่วนการคัดเลือก ครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ นั้นในระยะแรกมอบหมายให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษหรือครูที่ผ่านการอบรมทางด้านการศึกษาพิเศษเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษที่เรียนร่วมในชั้นเรียนไปพร้อม ๆ กันสอดคล้องกับงานวิจัย วลัยทิพย์ สิริจวัฒนา (2548) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำมาจากด้านบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่บางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมโรงเรียนแกนนำมีจำนวนบุคลากรการศึกษาพิเศษน้อยขาดครูผู้สอนที่มีวุฒิโดยตรงบุคลากรภายในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัย วินัย หนูรัตน์ (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติข้อเสนอแนะที่ได้จากการประมวลความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านเด็กพิเศษตลอดจนมีการอบรมอย่างสม่ำเสมอและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในเรื่องการปรับทัศนคติของครู ๆ บางคนยังปฏิเสธเด็กทำให้เด็กถูกละเลยที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถเช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติ สอดคล้องกับวิจัยบพิตร โสมณวัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมโรงเรียนบ้านทุ่งนางโอก (อ่อนอานวยศิลป์)อำเภอเมืองยโสธร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการพบว่า หลังจากที่ได้พัฒนาบุคลากรโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมพร้อมทั้งการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ พบว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้นมีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนร่วมมีความสนใจให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน

10. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัยและการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมผู้วิจัยได้ทำข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยดังนี้

10.1 ข้อเสนอแนะของการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่าการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมในสังกัด โดยนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลจัดการอบรม เพื่อเป็นการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปจัดการอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัด ในด้านการจัดการเรียนการสอนควรมีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และมีการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมงานวิจัยของครูทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศมากขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้กระตุ้นและส่งเสริมด้านการบริหารจัดการผู้บริหารควรมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยด้านผลกระทบจากการดำเนินงานครั้งนี้ไปบริหารจัดการให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัดจัดอบรม

ให้ความรู้กับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องของความพิการของเด็ก ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคาว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษและจัดกิจกรรมสร้างเจตคติให้กับโรงเรียน ครอบครัว ผู้นำชุมชนมากยิ่งขึ้น

10.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม
- 2) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม
- 3) ควรมีการศึกษาการประกันคุณภาพการใช้มาตรฐานการเรียนร่วมที่จัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม

บรรณานุกรม

- กนกพร เจริญฤทธิ. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อการจัดโครงการเรียนร่วมสำหรับออทิสติกในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรรวิการ์ หงส์งาม. (2553). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2550-2554. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือการขอรับเงินอุดหนุน เพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยใช้ระบบคูปอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551. (อัดสำเนา).
- กิตติพงษ์ จุโลทก. (2552). การบริหารการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนชุมชนบ้านป่าก่อตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ขวัญใจ ธรรมขันโท. (2549). การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาในโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- ฉวีวรรณ เหล่ารอด. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ณรงค์ อัมพรภาค. (2550). การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 และ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต เอกการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บพิตร โสมณวัฒน์. (2548). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนบ้านทุ่งนางโถก(อ่อนอานวยศิลป์) อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร.เอกสารอัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาดและสุรียอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ.สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- เบญจา ชลธาร์นนท์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT). กรุงเทพฯ : เพทายการพิมพ์
- เบญจา ชลธาร์นนท์. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประภคติ พูลพัฒน์. (2546). การเรียนร่วมชั้นของเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประจักษ์ เกษมสุข. (2544). การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์. (2551). การเรียนรวม Inclusion. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็นที.
- วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์. (2545). ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศรียา นิยมธรรม และคณะ. (2546). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทธนธัชการพิมพ์.
- สมใจ พิมพ์ภา. (2553). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตนอานวย) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุ

- ศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมพร หวานเสร็จ. (2543). การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซทการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2555). เอกสารประกอบการนิเทศการศึกษาพิเศษ แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรวม. ขอนแก่น : กลุ่มงานพัฒนาการศึกษาพิเศษ (การจัดการเรียนร่วม).
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). การเรียนร่วม:แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวารินทร์ ถิ่นทวี. (2549). การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภณ คาปาเชื้อ. (2550). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อัจฉราภรณ์ บัณวล. (2551). สภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดลาพูน.การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารีย์ เฟลีนชัยวานิช. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2548. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก.
- Good, C. V. (1973). Dictionary of Education. (3rd ed). New York: McGraw - Hill book Go.
- Mortimore, P. (1993). School effectiveness & the management of effective learning&teaching. Institute of Education University of London.
- Perter, S.J. (2004). Inclusive Education : An EFA Strategy for All Children. Here :CollegePress.
- Slee, R. (2006). Inclusion?. In Proceedings Disability Studies in Education Special Interest Group. American Educational Research Association (AERA) 2006 Annual Conference. San Francisco.

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตาม แนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง

กัมปนาท บริบูรณ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อีเมล: gumpanat@gs.swu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองเพื่อทดลองใช้และตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการโดยวิธีกระบวนการกลุ่มของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัย มี 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองการคิดเป็น ข้อมูลของโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดการคิดโยนิโสมนสิการ แบบสอบถามความพึงพอใจในหลักสูตรฝึกอบรม คู่มือฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพดีและมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการนำไปใช้ ส่วนการหาประสิทธิภาพของหลักสูตร สรุปได้ว่า ผลการเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผลการประเมินความพึงพอใจ ต่อหลักสูตรฝึกอบรมจากนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองที่เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

คำสำคัญ: การเห็นคุณค่าในตนเอง แนวคิดโยนิโสมนสิการ

Curriculum Development for Develop Self-Esteem, Reasoned Attention of Wiwatpolmuang School.

Gumpanut Briboon

Faculty of Education, Srinakharinwirot University

E-mail: gumpanat@g.swu.ac.th

The purpose of this research were 1) to develop a training curriculum 2) to develop Self-Esteem and Reasoned Attention for students at Wiwatpolmuang school 3) to test and validate the training curriculum through a group process.

The sample consisted of 30 students from Wiwatpolmuang school of Navy 1 Base.

The research instruments were Self-Esteem Inventory, Reasoned Attention Inventory, Satisfaction Questionnaire and Training Handbook. The research statistics were consisted of mean, standard deviation and t-test analyzing by SPSS program.

The findings were: 1) the curriculum review including a concept of objective. Activities, evaluation, analyzed data from print material, related literature and research were developed as a conceptual framework for constructing a training curriculum. 2) the experts evaluated thee curriculum at a good level for implementation. 3) the were statistically significant difference at 0.05 level between pretest - posttest group of Self-Esteem and Reasoned Attention. Meanwhile, the level of the training curriculum satisfaction was found on high. Although, the group discussion indicated that Wiwatpolmaung School had got many problems, such as personnel, budget and policy which must be supported for them. Moreover some suggestions had been occurred as an instructor handbook, amount of activities and training frequency and also training materials.

Keyword: Instruments were Self-Esteem Inventory. Reasoned Attention Inventory.

บทนำ

มนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองประเทศชาติ จะพัฒนาได้นั้นมิได้ขึ้นอยู่กับการเงิน ทรัพยากรธรรมชาติเพียงอย่างเดียว หากแต่ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนที่จะสามารถจัดการกับทรัพยากรอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ความสมดุลในสภาพแวดล้อมทางสังคม หน่วยงานต่างๆ และองค์กรทุกแห่งได้พยายามหาแนวทางสรุปรูปแบบในการพัฒนามนุษย์ให้ไปในแนวทางที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพของประชากรเป็นหลัก สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่ยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ และได้กำหนด วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเป็นสังคมสันติสุขเพื่อพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทางกาย ใจ สติ ปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรมและสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

เยาวชนในปัจจุบันเวลากลับกิจกรรมหลากหลายในชีวิตตามสภาพแวดล้อมของสังคมและลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ในยุคข่าวสารไร้พรมแดนซึ่งสามารถส่งผ่านข้อมูลได้รอบด้าน ทำให้เยาวชนได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ทั้งข้อมูลที่ต้องการและข้อมูลที่ถูกบิดเบือนไป ทั้งในสิ่งที่ดีและในสิ่งที่เลวร้าย ถ้าการรับรู้ของเยาวชนมีแต่สิ่งทีเลวร้ายขาดการชี้แนะที่ถูกต้องอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคมหรือมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณภาพเยาวชนจึงเป็นงานวิจัยอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมทรัพยากรมนุษย์ ช่วยเสริมสร้างลักษณะที่พึงประสงค์ในตัวบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง เป็นแนวทางใหม่ที่เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ถือว่าเป็นยุทธศาสตร์ของประเทศที่มีการปรับเปลี่ยนแนวทางในการเอาชนะปัญหายาเสพติดตาม โดยมีหลักการว่าผู้เสพติดได้รับการบำบัดรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด และเพื่อตอบสนองแนวคิดที่ว่า “เปลี่ยนภาระให้เป็นพลัง” และแก้ไขปัญหาคือต้องขังล้นคุก จึงจัดให้ค่ายทหารทุกพื้นที่ทั่วประเทศเป็นสถานที่อบรมโดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ปัจจุบันมีผู้เข้ารับการอบรมแล้ว 18,000 คน (กรมราชทัณฑ์, 2547: 1) นักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองคือ ผู้ต้องขังเคยกระทำความผิด เป็นที่รังเกียจของครอบครัว ชุมชน สังคม จะมีลักษณะที่เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เมื่อได้มีโอกาสเข้าสู่สังคมจะมีความรู้สึกด้อย วิตกกังวล ไม่มั่นคง หวั่นไหวต่อการวิพากษ์วิจารณ์ และใช้กลไกปกป้องตนเอง เมื่อมีปัญหาอุปสรรคจะท้อแท้ง่าย ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นอยู่เสมอ มักตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้สูงแต่วางแผนไปสู่เป้าหมายระดับต่ำ ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตและอาจจะไม่สามารถคืนกลับสู่สังคมได้อย่างปกติ (Cooper smith. 1984: 4) ประกอบกับแนวคิดของพระธรรมปิฎก (2540: 29) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชนในยุคโลกาภิวัตน์ สรุปได้ว่า เพื่อเตรียมรับมือในสภาพสังคมปัจจุบันจำเป็นต้องย้าให้เด็ก เยาวชนเป็นคนใฝ่รู้-ใฝ่ส่งยาก ด้วยการฝึกนิสัยสู้ปัญหาและใช้ปัญหาเป็นเวทีพัฒนาปัญญา บุคคลที่สู้ปัญหาและพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็จะมีความเข้มแข็ง เมื่อสู้ปัญหาและสู้เป็น จะเกิดความใฝ่รู้และได้ปัญญาความสำเร็จของบุคคลอยู่ที่ความสามารถในการเปลี่ยนปัญหาให้เป็นปัญญาและบุคคลจะดำเนินชีวิตให้ถูกต้องหรือมีชีวิตที่ดีงาม จะต้องมีการฝึกพัฒนาตน พัฒนาความคิดที่ถูกต้อง รู้จักการคิด คิดเป็น แก้ปัญหาเป็นจะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวง พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต. 2539: 41) ได้กล่าวถึงการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการ สรุปพอสังเขปได้ว่า ประกอบด้วยวิธีคิด 10 วิธี

ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลด้วยกันได้ คือ 1) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2) วิธีคิดแบบแยกแยะองค์ประกอบ 3) วิธีคิดแบบรู้เท่าทันธรรมดา 4) วิธีคิดแบบแก้ปัญหา 5) วิธีคิดแบบตามหลักการและความมุ่งหมาย 6) วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก 7) วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม 8) วิธีคิดในแง่บวก 9) วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบแจ่มแจ้งหลายแง่มุม (วิภวาท) โดยวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการนี้เป็นการรวบรวมวิธีคิด เพื่อเลือกใช้ในการแก้ปัญหาหรือช่วยเหลือผู้อื่น เป็นแนวทางดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพ ซึ่งการเลือกใช้วิธีคิดนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกวิธีแต่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

การพัฒนาวิธีคิดนับเป็นประโยชน์และสำคัญยิ่งที่จะนำมาพัฒนานักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองที่ประสบปัญหา อันได้แก่ การมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ขาดการยอมรับจากสังคมซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวในการดำรงชีวิต และสติปัญญาที่ต้องมีการพัฒนาการคิดอยู่ตลอดเวลาที่จะสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและพัฒนาการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองโดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองได้มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น สามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและผู้อื่นสามารถกลับคืนสู่สังคม

อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ โดยผสมผสานการเห็นคุณค่าในตนเองและแนวคิดตามแนวโยนิโสมนสิการ กับการจัดกิจกรรมกลุ่ม กระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะเป็แนวทางในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง
- 2) เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและวิธีคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง โดยวิธีกระบวนการกลุ่ม
- 3) เพื่อทดลองหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง โดยวิธีกระบวนการกลุ่ม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรโดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเอง วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดวัตถุประสงค์ การฝึกอบรมเนื้อหาหลักสูตร รูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม 2) ตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหาและด้านการฝึกอบรม จากนั้นนำโครงสร้างหลักสูตรมาปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

นำหลักสูตรที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง กองทัพเรือ จำนวน 30 คน การทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre Test Posttest Design โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการทดลอง 7 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง และจัดให้มีการอภิปรายกลุ่มย่อยกับครูฝึกโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองและวิทยากร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาอภิปรายหาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม

สรุปผลการวิจัย

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโน้มโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ประกอบด้วย

1.1 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม ประกอบด้วย แผนกิจกรรมฝึกอบรม ประกอบด้วย แผนกิจกรรมฝึกอบรม 6 ด้าน คือ (1) รู้จักตนเองและคุณค่าของตนเอง (2) การสื่อสาร (3) การจัดการกับปัญหา (4) การทำงาน ร่วมกัน (5) การสร้างเป้าหมายในชีวิต (6) คุณธรรมจริยธรรม

1.2 วิธีการฝึกอบรม โดยใช้วิธีการระบวงการกลุ่ม

1.3 ระยะเวลาในการฝึกอบรม ใช้เวลา 7 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง

1.4 การประเมินผลการฝึกอบรม ประเมินจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบประเมินความพึงพอใจในหลักสูตรฝึกอบรม

2. ประสิทธิภาพของหลักสูตร

2.1 ผลการเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง หลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการคิดตามแนวโน้มโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ที่เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

2.3 ผลจากการอภิปรายกลุ่มย่อย เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ พบปัญหาในเรื่องของงบประมาณ บุคลากร การประสานงาน ซึ่งจะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขึ้น ในกลุ่มมีการเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับคู่มือวิทยากร จำนวนกิจกรรมและจำนวนครั้งในการฝึกอบรม ตลอดจนรูปแบบของสื่อการฝึกอบรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณภาพของหลักสูตรพบว่า คุณภาพของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดจากผลการประเมินร่างหลักสูตรความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนประกอบของร่างหลักสูตร ได้แก่ ความจำเป็นในการฝึกอบรม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรม กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการประเมินผล พบว่า โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องทุกประเด็น ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ทุกประเด็น (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2539: 95) และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ทดลองอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117) แสดงว่า ร่างหลักสูตรมีความสอดคล้อง และความเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้ตามจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามกระบวนการ วิจัยและการพัฒนาหลักสูตรที่มีขั้นตอนการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2535: 16-17, กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2537: 58-77)

2. เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวคิดโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นการประเมินคุณค่าของตนเองและทัศนคติที่มีต่อตนเองในด้านการยอมรับหรือไม่ยอมรับเกี่ยวกับตนเอง ทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ ความสำคัญ ประสบความสำเร็จและมีคุณค่าสังเกตได้จากคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงออก (Coopersmith. 1984: 5) นักศึกษาที่เห็นคุณค่าของตนเองจะมีความมั่นใจในการทำงานการปฏิบัติตน ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโกลแมน (Goleman. 1998) พบว่า ความภูมิใจในตนเองมีพื้นฐานมาจากการเห็นคุณค่าของตนเองและความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

3. รูปแบบการฝึกอบรม ในหลักสูตรผู้วิจัยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นวิธีการฝึกอบรมโดยเน้นเกมที่สัมพันธ์กับเรื่องของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง เนื้อหาที่เกี่ยวกับยาเสพติดและกรณีศึกษา พบว่า นักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพอใจในกิจกรรมกระบวนการกลุ่มในระดับมากถึงมากที่สุด เป็นการใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีการวิเคราะห์ อภิปรายเพื่อสร้างความเข้าใจและหาทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดและพิจารณาข้อมูลที่ได้รับอย่างถี่ถ้วน สอดคล้องกับทิสนา แชมณี (2536: 27-28) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่มโดยใช้เกม กรณีศึกษา สามารถนำไปใช้การเรียนการสอนได้ดี อันจะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆ และช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนด้วยโดยเฉพาะเรื่องของการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดบวก กิจกรรมการฝึกอบรมที่ช่วยให้เกิดการกระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ความกระตือรือร้น มีวามตั้งใจในการทำกิจกรรมและสนุกกับกิจกรรมวิทยากรมีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มสัมพันธ์ ช่วยกระตุ้นความคิดและความรู้สึกของนักศึกษากิจกรรมเน้นกระบวนการกลุ่ม มีอิสระในการคิด ต้องทำงานร่วมกัน นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีโอกาสแสดงออกถึงความสามารถของตนเองทุกคน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดฝึกอบรมโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ควร มีนโยบายสนับสนุน กิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ พัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง และการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ 1. ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง และการคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์ พลเมืองของกองทัพเรือ และกองทัพอื่น ๆ ตลอดจนกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติและควรปรับปรุง เนื้อหาสาระหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย 2. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองและคิดตามแนวโยนิโสมนสิการของนักเรียนโรงเรียน วิวัฒน์พลเมือง ผู้นำหลักสูตรนี้ไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เพื่อ ให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของกระบวนการกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้ ครอบคลุมในเรื่องของการประเมินผลในระยะยาวของการเห็นคุณค่าในตนเองและการคิดแบบโยนิโส มนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองต่อไป 2. ควรดำเนินการวิจัยในหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนากับ กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ และขยายระยะเวลาทดลองและการติดตามผลเป็นระยะ

บรรณานุกรม

กรมราชทัณฑ์. (2547). *โครงการโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง*. นนทบุรี. เอกสารอัดสำเนา.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2539). *วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาควิชา จิตวิทยาศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2540). *พัฒนาวัฒนธรรมไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: น้าอักษร.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริ ยาสาส์น.

Coopersmith,S. (1984). *Self-Esteem Inventory*. San - Francisco: Consulting Psychologists Press Inc.

การศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตามหลักพระพุทธศาสนา

นवलวรรณ พูนวสุพลฉัตร, เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ,
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ธารินี กิตติกาญจนโสภณ

สถาบันการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนำเสนอเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพระราชจริยาวัตรตามหลักพระพุทธศาสนา และการน้อมนำแบบอย่างแห่งพระราชจริยาวัตรดังกล่าวนั้นมาประยุกต์ใช้กับสังคมไทย ซึ่งสรุปได้ว่าพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น ทรงยึดแบบอย่างการปกครองโดยธรรมประกอบด้วยทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร 12 และราชสังคหวัตถุ 4 ตามแบบอย่างของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า คือพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์กรรมาธิราชเจ้า ซึ่งสืบเนื่องมีมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัย ในขณะเดียวกันก็ทรงยึดถือโบราณราชประเพณี ซึ่งกลมกลืนกับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทย ที่สำคัญที่สุดคือการอบรมเลี้ยงดู โดยที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเลี้ยงดูอภิบาลพระโอรสและพระธิดาให้จำเริญทั้งด้านพระวรกายและพระกำลังสติปัญญา ขณะเดียวกันก็ทรงฝึกพระโอรสพระธิดาทั้ง 3 พระองค์ให้ทรงสำนึกในความเป็นไทย ไม่ลืมนอบน้อมพระบรมราชูปถัมภ์ไทย ไม่ลืมนับพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ในส่วนพระองค์ทรงมั่นคงในการปฏิบัติฝึกสมาธิวิปัสสนาไม่ว่างเว้น ทรงมีพระสมาธิในการทรงงาน ทรงมีพระขันติธรรมเป็นเลิศ ทรงมีวิโรธธรรมนำด้วยพระมหากรุณามีประจำพระราชหฤทัยของพระองค์ทุกเมื่อ ประการสุดท้ายพระราชประสงค์นับแต่ยังทรงพระเยาว์แล้วทรงเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย ทั้งในราชสำนัก ในสถานศึกษาและการอภิบาลเลี้ยงดูฝึกอบรม เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์แล้ว ได้เสด็จประพาสในสถานที่ต่าง ๆ ทรงศึกษาความรู้จากข้อมูลคำบอกเล่าของราษฎรในท้องถิ่น ทรงรับฟังและรับทราบปัญหา และทรงคิดหาวิธีช่วยเหลือ เริ่มจากโครงการทดลอง จึงก่อให้เกิดโครงการตามพระราชดำรินับจำนวนได้ถึง 4,404 โครงการทั่วประเทศ เป็นผลให้ราษฎรยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของตัวเองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเหมาะกับวิถีชีวิตของคนไทยโดยเฉพาะเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น เมื่อนำมาใช้กับสังคมไทยทั่วไปก็คือ การยึดหลักธรรมในการครองตนและถือแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักธรรม จึงจะประสบความสำเร็จในชีวิต

คำสำคัญ: พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, พระราชจริยาวัตร, เหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพระราชจริยาวัตร

A Study of Factors Effecting the Moral Conduct of King Bhumibol Adulyadej, Rama I, According to Buddhisms

Nuanwan Poonwasupolchat, Methawee Udomthumanupap
Faculty of Humanity, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Tarinee Kittikanjanasophon

Institute of Distance Education, Bangkok University Thonburi

Email: tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

ABSTRACT

This article is of aim to present the moral conduct of King Bhumibol Adulyadej, Rama IX, according to Buddhism with significant points to focus on the factors influenced over Royal conduct and the application of Royal conduct and activities to the way of life of Thai society, as summarized following: King Rama IX’s conduct is implemented by the Buddhist teachings comprised of ten royal virtues, twelve duties of a great ruler and four royal acts of doing favours, according to the Royal Thai style of the past and previous King rulers successive from Sukhothai period upto the present Chakkri Dynasty ; and at the same time follows the Old Royal traditions and ceremonies ; especially the bringing – up of his own parents especially his mother having encouraged him since earlier age to realize him as a Thai, a Buddhist, with sense of knowledge, wisdom and loving-kindness amidst Thai nationals and people; besides the practice of Dhamma which paves him to the way of the ten virtues or duties of the king, and at the same time he is interested in meditation practice, that make the King calmful and mind – stable. Lastly King Rama IX’s experiences, that is, whatever experienced by him both from formal parents’ care and education, and his own trials and personal experiments. It is obvious that His private travelling to various distant and high lands throughout the country makes him accustomed to the life and living of his people from his direct experiences, and that causes various projects of Royal initiation upto 4,404 in number for the sake of the Thai people, especially “the Philosophy of Economic Sufficiency” suitable for Agricultural Thai Society. Applied to Thai people there should be led the life according to the Buddhist teachings so that they could achieve the glorious prosperity of life.

Keywords: Factors effecting to Royal Moral Conduct, King Bhumibol Adulyadej, Rama IX, Royal Moral Conduct

บทนำ

นับแต่กาลครั้งเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเพื่อสืบราชสันตติวงศ์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 และมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ ลำดับที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทาน พระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” นับเป็นพระราชปณิธานที่ทรงถือปฏิบัติเป็นพระราชจริยาวัตรจวบจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2559 นับเนื่องเวลาได้ 70 ปี

พระราชดำริ พระราชวินิจฉัย และพระราชกรณียกิจนานัปการ ล้วนก่อประโยชน์สุขต่อพสกนิกรชาวไทยเป็นอเนกอนันต์ จนเป็นที่ประจักษ์ชัดต่อสายตาของผองชนชาวโลก โครงการน้อยใหญ่ตามพระราชดำริหลายพันโครงการได้รับการสานต่อขยายผลไปสู่ทุกพื้นที่ของประเทศ ทำให้พสกนิกรได้เรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความผาสุกของสังคมโดยทั่วกัน

นับตั้งแต่การสถาปนาราชอาณาจักรไทยเริ่มแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมา พระมหากษัตริยาธิราชเจ้าของไทยทรงสนพระทัยในพระพุทธศาสนาทั้งในด้านปริยัติและปฏิบัติ ต่อมาสามารถสืบค้นหลักฐานได้ถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและพระมหาธรรมราชาลิไทย ทั้งนี้ตามที่ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง และหนังสือไตรภูมิพระร่วง

เมื่อศึกษาพระราชจริยาวัตรของพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าส่วนใหญ่ของไทย จะเห็นได้ว่า เฉพาะในส่วนอันนับเนื่องในพระพุทธศาสนา ทรงมีพระคุณลักษณะ 3 ประการคือ ทรงเป็นนักปริยัติ 1 ทรงเป็นนักปฏิบัติ 1 และทรงเป็นพระผู้อนุสาสน์ คือผู้สั่งสอนธรรมแก่ประชาชนหรือพสกนิกรของพระองค์ 1 พระคุณลักษณะพิเศษทั้ง 3 ประการนี้ตกทอดสืบเนื่องมาถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งมีได้ทรงเชี่ยวชาญเฉพาะด้านปริยัติ หรือทรงอนุสาสน์ผู้อื่นดังปรากฏในพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสในโอกาสต่าง ๆ เท่านั้น แต่ทรงเป็นนักปฏิบัติ กล่าวคือทรงปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เมื่อปฏิบัติได้แล้ว ก็จักเป็นไปเพื่อปัญญาวิมุติ คือความเจริญงอกงามแห่งปัญญาตามความหมายของวิมุติธรรม อันประกอบด้วยสัพปุริสสังเสวะ การคบหาสัตบุรุษ 1 สัทธัมมัสสวณะ การฟังธรรม 1 โยนิโสมนสิการ การมนสิการโดยแยบคาย 1 ธัมมานุธัมมปฏิบัติ การปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม 1

มีข้อที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง เมื่อพสกนิกรชาวไทยกล่าวถึงพระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์ด้วยความเทิดทูนเคารพสักการะ จะใช้คำว่า “พระกฤษฎาภินิหาร” และ “พระบารมี” ย่อมมีนัยอันถึงความหมายถึง “บุพเพกตปุญญตา” คือความเป็นผู้กระทำความดีไว้ในปางก่อน หากจะเทียบว่า พระพุทธเจ้ากว่าจะบรรลุความเป็นพระพุทธเจ้าได้นั้น ต้องบำเพ็ญ “พุทธการกรรม - ธรรมที่กระทำบุคคลให้เป็นพระพุทธเจ้า” ได้แก่ทรงบำเพ็ญบารมี 10 ประการ มามากถึงสี่สงไขยกว่าไรแสนกัป ฉันใดก็ดี พระราชาก็ฉันนั้น กล่าวคือบุคคลใด ๆ กว่า จะได้รับการอภิเษกเป็นพระราชามหากษัตริย์ได้นั้น จะต้องมียุติปัจจัยเกื้อหนุนคือ “ทศพิธราชธรรม” ที่ทรงบำเพ็ญมาในอดีตชาติแต่ปางก่อนพอสมควรแก่เหตุทีเดียว และหลักธรรมเหล่านี้ย่อมเป็นเหตุปัจจัยฝึกอบรมบ่มให้พระราชามหากษัตริย์มีพระราชกมลสันดานถึงพร้อมด้วยทศพิธราชธรรมประจำพระราชหฤทัยอยู่ด้วย แต่จะมากน้อยเพียงใดนั้น สุดแต่

การบำเพ็ญของพระราชามหากษัตริย์แต่ละพระองค์ ซึ่งจะศึกษาได้จากพระราชจริยาวัตรและพระราชกรณียกิจของแต่ละพระองค์ กล่าวคือพระอุปัชฌาย์ที่พระองค์แสดงออกมาให้ปรากฏทางพระราชจริยาวัตร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มีพระราชจริยาวัตรอันงดงาม เป็นที่ชื่นชมโสมนัสแก่ผู้ที่ได้พบเห็นโดยเฉพาะผู้ที่มีโอกาสเข้าเฝ้าหรือรับใช้ใกล้ชิดในเบื้องพระยุคลบาท พระราชจริยาวัตรนั้นเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาธรรมอันเป็นพระบารมีที่ทรงบำมาแล้วด้วยดีแต่ชาติปางก่อน และได้รับการ ชดเชยเป็นอันดีโดยเฉพาะในชาตินี้ด้วยคุณธรรมหรือปัญญาคุณ 4 ทำให้พระองค์สมบูรณ์ด้วยอรรถกถาสมบัติ เป็นส่วนพระราชจริยาวัตรที่จะยังพระราชกรณียกิจ อันเป็นส่วนประสิทธิ์ประโยชน์ ให้สำเร็จแก่ชาติและประชาชนของพระองค์อย่างกว้างขวาง กล่าวคือทรงถึงพร้อมด้วยประโยชน์แห่งพระองค์ ทรงบำเพ็ญประโยชน์ส่วนพระองค์แล้วจึงทรงปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อผู้อื่น ทั้งนี้ อนุวัตรตามพุทธจริยาเมื่อเปรียบเทียบกับกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 อันเนื่องด้วยการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา กล่าวคือจักศึกษาพระราชจริยาวัตรแล้วจึงจะวิเคราะห์หาว่าที่ทรงมีพระราชจริยาวัตรเช่นนี้เพราะเหตุปัจจัยอันใดและนับเนื่องด้วยการปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนาแค่ไหน เพียงไร และแนวพระราชจริยาวัตรนั้นจะนำมาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยในปัจจุบันได้อย่างไร

อย่างไรก็ดี ในเบื้องต้นผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นที่กรอบแนวคิดไว้ว่า การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชจริยาวัตรเช่นนี้ เพราะเหตุปัจจัยภายนอกคือแบบอย่างของพระบูรพมหากษัตริย์ราชเจ้า โบราณราชประเพณี และการอภิบาลเลี้ยงดูของพระราชบุพการี อีกสาเหตุหนึ่งเพราะผลแห่งการปฏิบัติธรรม ได้แก่การฝึกสมาธิและพระราชประสบการณ์ส่วนพระองค์ที่ทรงสั่งสมศึกษาทดลองมาจนได้ข้อยุติมาเป็นต้นแบบให้พสกนิกรของพระองค์ได้ปฏิบัติตาม ซึ่งจะได้ศึกษาวิเคราะห์ในรายละเอียดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตามหลักพระพุทธศาสนา
2. เพื่อน้อมนำพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยในปัจจุบัน

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบของการวิจัยเชิงเอกสาร ดำเนินการอย่างเป็นระบบดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ศึกษาพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ที่แสดงออกมาให้ปรากฏเป็นพระราชกรณียกิจ ตลอดจนพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส ที่ได้พระราชทานแก่บุคคลและคณะบุคคลในโอกาสต่าง ๆ

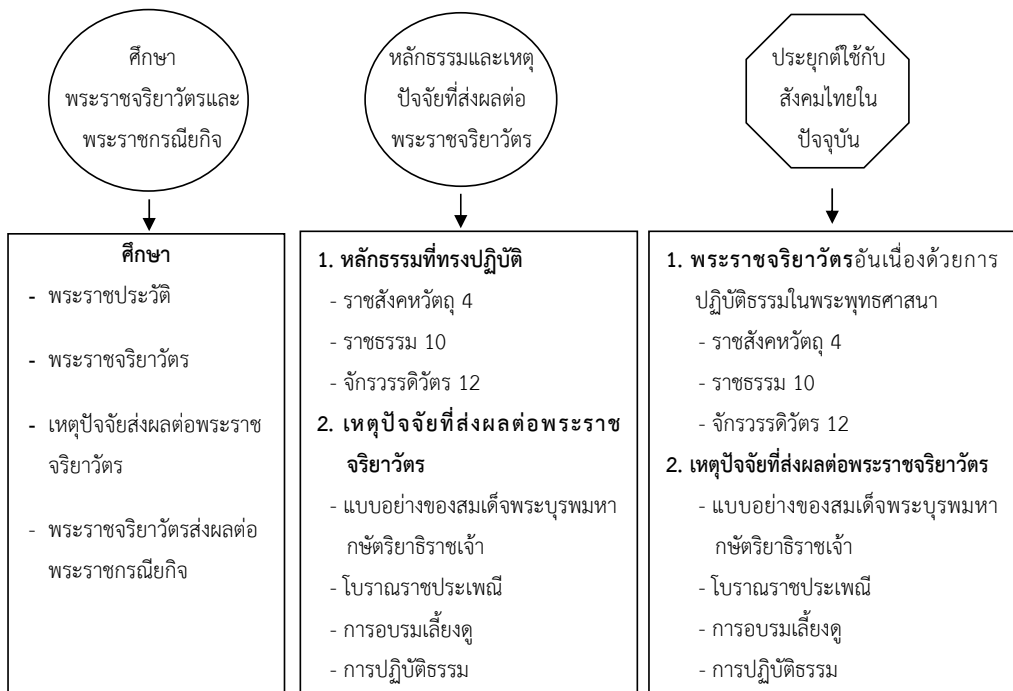
1.2 แสดงพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 อันอนูวัติตามทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร และราชสังคหวัตถุ ตลอดจนการปฏิบัติธรรมในส่วนพระองค์ ซึ่งจะศึกษาจากพระสุตตันตปิฎก ตลอดจนหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 เสนอแนะพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตามหลักพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยในปัจจุบัน

2. กระบวนการวิจัย

ทั้งนี้ ในกระบวนการวิจัยเมื่อได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Research Framework) ได้แล้ว ต่อไปเป็นการกำหนดรูปแบบกระบวนการวิจัย (Research Process) เริ่มจากศึกษาพระราชจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อพระราชจริยวัตรตามหลักพระพุทธศาสนา แสดงผลแห่งการศึกษาดังกล่าวออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสังคมไทยในปัจจุบัน ตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิ แสดงกระบวนการวิจัย (Research Process)

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการยึดถือเอาแบบอย่างพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เป็นตัวตั้ง โดยแสดงให้เห็นชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ นี้ทรงมีพระราชจริยาวัตรอันงดงามเป็นที่ประทับใจของมหาชน ทั้งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของพสกนิกรนั้น ก็เพราะมีเหตุปัจจัยที่เกื้อกูลส่งผลมา 5 ประการคือ (1) แบบอย่างของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า (2) โบราณราชประเพณี (3) การอบรมเลี้ยงดู (4) การปฏิบัติธรรม (5) พระราชประสงค์ ซึ่งเหตุปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าวนี้ สังคมไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของตนได้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มีพระบุคลิกภาพที่สงบเยือกเย็น เปี่ยมด้วยพระเมตตาและเป็นกันเองทำให้เป็นที่รักของผู้คน กล่าวได้ว่าทรงมีพระราชจริยาวัตรงดงาม ทั้งส่วน พระกายและพระวาจา อันแสดงให้เห็นว่าทรงงดงามมาจากพระราชหฤทัย พระราชจริยาวัตร นั้นสอดคล้องกับหลักราชธรรม 10 หรือ ทศพิธราชธรรม เพราะทรงบำเพ็ญในพระองค์ คุณธรรม ที่ทรงน้อมนำมาฝึกปฏิบัติจนเกิดเป็นพระคุณธรรมประจำในพระราชกมลจนเป็นพระราชอัธยาศัย ได้แก่ กาน ศีล บริจาค อาชวะ มัทวะ ตบะ อักโกธะ อวิหิงสา ขันติ อวิโรธนะ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ทรงมีพระราชจริยาวัตรอันงดงามเช่นนี้ เพราะเหตุปัจจัยแห่งการปฏิบัติธรรมที่ส่งผลต่อพระราชจริยาวัตร 5 ประการ ซึ่งเมื่อสรุปแล้ว มี 2 ประการ ตามเหตุปัจจัยภายนอกและเหตุปัจจัยภายใน ดังนี้

1. เหตุปัจจัยภายนอก

พระเจ้าแผ่นดินของไทยไม่ว่ายุคใดสมัยใดล้วนทรงไว้ซึ่งความรักใคร่ในอาณาประชาราษฎร์เสมอด้วยบุตร เช่นกันกับที่พสกนิกรถวายความจงรักภักดีและความร่วมแรงร่วมใจกันบำรุงประเทศชาติ ทำให้เกิดความกลมเกลียวสามัคคี แม้ทรงไว้ซึ่งสมบูรณ์ญาสิทธิราชย์แต่ทรงใช้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้ จะเห็นตัวอย่างได้จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ซึ่งทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม ทั้งนี้ เพราะเจริญรอยตามแบบอย่างของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า และโบราณราชประเพณีและการอภิบาลเลี้ยงดูเมื่อทรงพระเยาว์ ดังนี้

1.1 แบบอย่างของสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า

แบบอย่างของพระมหากษัตริย์ไทยคือ ทรงเป็นชาวพุทธทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ทรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรมมาแต่โบราณกาล ดังปรากฏในศิลาจารึกสุโขทัย หลักที่ 1 พ.ศ. 1904 ด้านที่ 1 ว่า พ่อขุนรามคำแหงและพระมหารธรรมราชาลิไทยทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นเอนกอนันต์ ด้วยทรงเสวยราชย์ด้วยทศพิธราชธรรม

ศาสตราจารย์ ธาณินทร์ กรัยวิเชียร เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การ

ที่ประชาชนคงจงรักภักดีต่อเบื้องพระยุคลบาท ก็เพราะพระมหากษัตริย์ทรงเป็นสมมติเทวราชและทรงเป็นพ่อเมือง จึงเป็นแบบอย่างให้ประชาชนประพฤติตามพระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงมั่นคงในพระพุทธศาสนา และทรงดำเนินตามแบบอย่างสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า โดยเฉพาะหลักธรรมของพระมหากษัตริย์คือ ทศพิธราชธรรม ซึ่งเหมาะสมแม้ในเหตุการณ์ปัจจุบัน แม้บ้านเมืองจะมีเหตุวุ่นวายไม่สงบเพราะคนบางพวกบางกลุ่ม ก็ทรงมีพระขันติและมโนธรรม มีทรงท้อแท้หรือโกรธเคืองผู้ใด พระทัยหนักแน่นเปี่ยมด้วยพระเมตตาการุญธรรมในอาณาประชาราษฎร์เสมอหน้า จึงทำให้ประชาชนเคารพรักพระองค์อย่างยากที่จะหาได้ในอาณาจักรอื่น

พระราชจริยาวัตรข้อนี้ ควรที่จะเป็นแบบอย่างของพสกนิกรให้ยึดถือปฏิบัติตาม กล่าวคือ ในฐานะชาวพุทธต้องหนักแน่นมั่นคงในพระพุทธศาสนา ถือหลักธรรมในการดำรงชีวิตเฉกเช่นพระมหากษัตริย์ที่ทรงยึดทศพิธราชธรรมปกครองประชาชน ซึ่งหลักการดังกล่าวก็เป็นแบบอย่างของบรรพบุรุษไทยสืบทอดกันมาแต่เมื่อยอมรับพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว

1.2 โบราณราชประเพณี

ประเพณีคือนิสัยสังคม หรือความประพฤติของสังคมที่กระทำซ้ำ ๆ อยู่บ่อย ๆ จนเกิดความเคยชิน ซึ่งมีทั้งประเพณีชีวิตเช่น วันเกิด วันบวช วันแต่งงาน วันตาย เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเป็นประเพณีเกี่ยวกับการทำบุญและเทศกาลต่าง ๆ เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง วันมาฆบูชา วิสาขบูชา เป็นต้น อันสืบทอดเป็นเอกลักษณ์ของชาติมาช้านาน อันความจริงข้อนี้ พระมหากษัตริย์ไทยแต่โบราณ เช่นพ่อขุนรามคำแหงก็ทรงทำเป็นแบบอย่างไว้คือ “เผาเทียนเล่นไฟ” ซึ่งหมายถึงพิธีลอยกระทงสมัยสุโขทัยของพระองค์ ดังข้อความว่า “เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวง เที้ยรย่อมคนเสียดกัน เข้ามาดูท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดั่งจักแตก” ก็การทำบุญของคนไทยรวมแล้วมี 4 หมวด คือ หมวดกุศลพิธี 1 หมวดบุญพิธี 1 หมวดทานพิธี 1 และหมวดปกิณณกะ 1 ในส่วนของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิบัติพิธี มีทั้งพระราชพิธี พระราชกุศล และ รัฐพิธี แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ก็ทรงปฏิบัติตาม ก่อเกิดพระราชอริยาไศยหล่อหลอมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับมหาชนเป็นพลังสามัคคี ทรงมีวิถีชีวิตกลมกลืนกับมหาชน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัวตรัสว่าเป็นการรักษาประเพณีอันดีงามของชาติไว้อย่างหนึ่ง และเพื่อขัดเกลาจิตใจของผู้คนให้มีแบบแผนและยึดมั่นในบุญกุศลหนึ่ง อันเป็นความดีงามโดยส่วนเดียว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ก็ทรงดำเนินพระราชจริยาวัตรตามแบบแผนโบราณราชประเพณีนี้ จึงควรที่พสกนิกรไทยจะได้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตามโบราณราชประเพณีที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสมสืบทอดมา

1.3 การอบรมเลี้ยงดู

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 รวมทั้งพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงได้รับการอภิบาลอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดียิ่งทั้งจากสมเด็จพระ

พระศรีสวริน ทราพระบรมราชเทวี สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และสมเด็จพระบรมราชชนก โดยเฉพาะสมเด็จพระบรมราชชนนี ดังพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ตอนหนึ่งว่า “การศึกษาในโรงเรียนไม่เป็นสิ่งเพียงพอให้เด็กโตขึ้นเป็นคนดี ครอบครัวตั้งแต่พ่อแม่จนถึงพี่น้องกันเองมีส่วนสำคัญ เราสามคนเป็นกำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่เล็ก ๆ ภาระของแม่จึงหนักมาก ต้องเป็นทั้งพ่อและแม่ ซึ่งแม่ก็ทำหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง เมื่อมาถึงโศกนาฏกรรมใหม่ ๆ แม่ได้เขียนถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอว่า “ลูกของหม่อมฉัน หม่อมฉันรักอย่างดวงใจ และหม่อมฉันมีความตั้งใจอยู่เสมอที่จะนำให้ลูกไปในทางที่ถูกที่ดี สำหรับที่จะให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเองญาติและบ้านเมือง” แนวพระราชดำริที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงอบรมพระราชโอรส-ธิดา มี 8 ประการ คือ (1) ทรงเป็นคนตรง เป็นคนจริง (2) ทรงใฝ่พระราชหฤทัยในการศึกษา (3) ทรงเป็นคนเข้มแข็ง (4) โปรตการทำงาน การพึ่งตนเอง และการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ (5) ทรงคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทรงยึดมั่นอย่างแรงกล้าที่จะบำเพ็ญประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง (6) ทรงยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย (7) ทรงดำรงพระชนมชีพอย่างเรียบง่าย และ (8) ทรงเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงถือปฏิบัติในราชสกุลมหิตล ทรงได้รับการศึกษาอย่างดีเยี่ยมจากสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ ด้วยความเอาพระทัยใส่ของสมเด็จพระบรมราชชนก สมเด็จพระบรมราชชนนี ในขณะที่เดียวกันก็ทรงได้รับการอบรมบ่มเพาะพระราชอัธยาศัยจากสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาปู่ย่าตายายที่มีต่อบุตรหลานนั้น มีอิทธิพลต่ออัธยาศัยเด็ก โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กแต่เมื่อวัยเยาว์ ในบรรดาเหตุที่ส่งผลต่อนิสัยใจคอของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด

2. เหตุปัจจัยภายใน

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มีพระราชจริยาวัตรอันงดงาม น้ำพระทัยอ่อนโยน ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจได้อย่างยิ่งใหญ่ไพศาลส่วนหนึ่ง ก็เพราะเหตุปัจจัยอันส่งผลมาจากการปฏิบัติธรรม ตลอดจนพระราชประสบการณ์ที่ทรงได้รับและสั่งสมมาโดยลำดับ ดังจะแยกกล่าวเป็นข้อ ๆ ดังนี้

2.1 การปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม ในหัวข้อนี้หมายถึงการปฏิบัติกรรมฐานหรือการฝึกสมาธินั่นเอง ซึ่งนอกเหนือไปจากการปฏิบัติพระราชกรณียกิจตามธรรม เช่น ราชธรรม 10 จักรวรรดิวัตร 12 และราชสังคหวัตถุ 4 ข้อยืนยันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงปฏิบัติธรรมหรือการฝึกสมาธิเป็นประจำนั้น หลวงปู่ภูพาน (หลวงพ่อพระเจนยุทธนา จิริยฺโท) กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจส่วนหนึ่ง ทรงจัดเวลาอีกส่วนหนึ่งไว้เพื่อการปฏิบัติธรรม หลังเสร็จสิ้นพระราชกรณียกิจในแต่ละวัน ๆ ก่อนจะเสด็จไปทรงงาน จะเสด็จเข้าห้องพระทรงสวดมนต์ไหว้พระ แล้วก็ทรงทำสมาธิจิต ให้สงบระยยะหนึ่งแล้วจึงทรงงาน เคยตรัสว่า ที่ทรงทำเช่นนี้ทำให้ทรงงานได้ดี มีพระสมาธิ ทรงงานได้อย่างดีมีระเบียบเรียบร้อยได้คุณภาพดี จิตใจปลอดโปร่งแจ่มใส หากเป็นวันอุโบสถ ก็จะทรงรักษาอุโบสถศีลอย่างเคร่งครัด พลตำรวจเอกวชิรฐ เดชบุญชร กล่าวถึง

การปฏิบัติสมาธิของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ว่า มีรับสั่งกับผู้ใกล้ชิดเสมอและเวลาที่ทรงมีโอกาสดังจะพระราชทานคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องนี้ทุกครั้ง และเคยกราบบังคมทูลถามทำอะไรจึงจะทำให้ใจสงบ ตรัสตอบว่า ถ้าทำไม่ได้ก็ต้องใช้วิธีนับ และทรงแนะนำให้นับหนึ่ง-เข้าหนึ่ง-ออก สอง-เข้า สอง-ออก ตรัสต่อไปว่าการปฏิบัติกรรมฐานของพระองค์ท่านก็ทำเช่นนี้ อนึ่ง ข้อยืนยันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ทรงปฏิบัติธรรมและเข้าใจในธรรม ทรงสามารถอธิบายธรรมและประยุกต์หลักธรรมเข้ากับการดำเนินชีวิตได้ ดังจะเห็นได้จากพระราชดำรัสที่ได้พระราชทานแก่บุคคลในโอกาสต่างๆ มีพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น แบบอย่างที่เหมาะสมควรปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทสำหรับพสกนิกรไทยคือ การทำงานอย่างมีสมาธิ มีใจมั่นคงหนักแน่น มีอิทธิบาท ทั้งนี้ต้องอาศัยการฝึกสมาธิเป็นเบื้องต้น การฝึกสมาธิไม่เพียงแต่เป็นบาทฐานของการทำงานให้สำเร็จ แต่ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมอื่นๆ ยิ่งๆ ขึ้นไปด้วย จึงควรที่คนไทยทุกคนจะได้หันมาสนใจในการปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันให้เป็นนิสัย เคยชิน เป็นการจัดระบบระเบียบชีวิตให้ลงตัวได้เป็นอย่างดีด้วย

2.2 พระราชประสงค์

ประสงค์ คือความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือการได้พบเห็นมา ในทางลัทธิปรัชญาถือว่าประสงค์เป็นบ่อเกิดของความรู้ทุกอย่าง พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 นอกเหนือไปจากการศึกษาที่ทรงเล่าเรียนแล้ว ทรงได้จากการเสด็จไปเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นทั่วทุกภาคของประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา บางจังหวัดเช่นประจวบคีรีขันธ์ เสด็จฯ มากกว่า 20 ครั้ง และเพชรบุรี มากกว่า 10 ครั้ง ซึ่งช่วงแรกๆ เป็นการเสด็จประพาสต้นคือเสด็จส่วนพระองค์ ทรงสั่งสมพระราชประสงค์โดยตรงที่ได้ทรงเห็น ทรงทราบ ทรงพระราชดำริ ซึ่งเป็นที่มาของโครงการในพระราชดำริต่อๆ มามากถึง 4,404 โครงการในปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ทรงเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยยึดเอาประชาชนผู้ยากจนในชนบทผู้ด้อยโอกาสเป็นตัวตั้ง เพราะนั่นเป็นรากฐานสำคัญของบ้านเมือง มีพระราชดำรัสว่า “ประชาชนที่อยู่ในเมืองไทยนี้ บางทีก็ขาดความรู้ ขาดความสามารถ ขาดกำลังทั้งทางวิชา ทั้งทางเงินที่จะสร้างตัวเอง จึงต้องให้เขาอาศัยทางราชการที่จะมาอุ้มชูให้ก้าวหน้าได้ ถ้าประชาชนไม่มีความรู้ไม่มีความก้าวหน้า ประเทศก็จะอยู่ไม่ได้” ดังนั้นจึงถือเป็นพระราชภาระที่จะเสด็จไปหาประชาชนในทุกภาคพื้นที ทรงต้องการได้รับรู้สภาพจริง ๆ ของความเป็นอยู่ของประชาชน ทรงรับฟังปัญหาและความต้องการ และทรงนำในการพัฒนา เมื่อเสด็จไปที่ใดจะทรงสังเกตความเป็นอยู่ประชาชน เพราะหากมีส่วนใดบกพร่องก็ทำให้ประเทศชาติโดยรวมเสียหายได้ สำหรับประชาชนชาวไทยซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ทรงแนะนำทฤษฎีใหม่ออกเผยแพร่ ซึ่งรู้จักกันดีในชื่อ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยึดหลักทางสายกลาง คือความพอประมาณ-พอเพียง-มีภูมิคุ้มกันในตัวดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สมดุล มั่นคง และยั่งยืน หากคนไทยทั้งมวลมีความเพียร มีสติ และมีสำนึกแห่งความพอดีและความพอเพียง ก็จะเป็นมรรควิธีในการกำหนดกรอบคิดและกรอบปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของเขาในสังคม จะเห็นได้ว่าบาทบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล

อดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงสั่งสม ทดลอง ปฏิบัติตามพระราชดำริ ก่อให้เกิดโครงการในพระราชดำริ ถึง 4,404 โครงการ จึงเป็นข้อที่ควรเป็นแบบอย่างของประชาชนชาวไทยในการเรียนรู้ อบรม ทดลอง ปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของตน โดยเฉพาะในการประกอบอาชีพ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความสุจริตถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติธรรมด้วย

บทสรุป

พระราชจริยาวัตรและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 นั้นปรากฏออกมาโดยมีพระปัญญาคุณและพระกรุณาอยู่ภายในเป็นแรงขับเคลื่อนและเกื้อหนุนไหลหลั่งออกมาสู่ประชาชน พระมหากษัตริย์คุณที่ทรงบำเพ็ญออกมาในส่วนของพระราชกรณียกิจ ยิ่งใหญ่ไพศาล นับเฉพาะโครงการตามพระราชดำริมีจำนวนถึง 4,404 โครงการ ยากที่จะหาบุคคลใด บุคคลหนึ่งในโลกนี้จะกระทำได้ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ก็ทรงกระทำได้ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของรัฐบาล ข้าราชการทุกหมู่เหล่าและประชาชนทุกระดับชั้น ทั้งนี้เพราะพระราชอัธยาศัยอันงดงาม พระราชจริยาวัตรที่น่าเคารพเลื่อมใสและยึดถือปฏิบัติตามแบบอย่างของบรรพชน โบราณราชประเพณี การอบรมเลี้ยงดู อันเป็นเหตุปัจจัยภายนอก และเหตุปัจจัยภายในคือการปฏิบัติธรรมและประสบการณ์ที่สั่งสมอบรมมาโดยตลอด สรุปว่าการปฏิบัติธรรมหมายถึงพระราชกรณียกิจอันเที่ยงตรงถูกต้องตามธรรม ทรงเป็นพระประมุขยิ่งกว่าประมุข ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ยิ่งกว่ากษัตริย์ ทรงเป็นผู้ที่ “ทวยราษฎร์รักบาทแม่ ยิ่งด้วยปีติรงค์” ของ ปวงชนชาวไทย ทรงเป็นทุกสิ่งทุกอย่างในดวงใจ ทวยราษฎร์ ควรแก่พระราชสมัญญานาม “มหाराช” ที่รัฐบาล ฯ พลณ ฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ถวายเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2530 โดยแท้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) คณะสงฆ์ควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม ตามแนวปฏิบัติธรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทั้งในส่วนของปริยัติและปฏิบัติ พระสงฆ์ต้องสามารถชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนว่า แท้จริงหลักธรรมสำหรับผู้เป็นประมุข มีทศพิธราชธรรม เป็นต้น เป็นธรรมพื้นฐานสำหรับการครองชีวิตของบุคคลทั่วไปได้ โดยเฉพาะควรแนะนำชักจูงชาวไทยให้ตระหนัก และให้ความสำคัญแก่การครองชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกร ระบบเศรษฐกิจพอเพียงจึงเหมาะสมที่สุดสำหรับคนไทยส่วนใหญ่ของประเทศ

2) องค์การใดองค์การหนึ่งของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นสำนักนายกรัฐมนตรี หรือสำนักพระราชวัง และสำนักราชเลขาธิการ โดยความร่วมมือของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ควรจะได้มีคณะกรรมการพิจารณาจัดตั้งอนุสรณ์สถานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เป็นอาคารและนิทรรศการถาวร แสดงทั้งในส่วนพระราชประวัติ พระราชจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจที่ทรง

บำเพ็ญ เพื่อปลุกสำนึกคนไทยให้มีความสำนึกในความจงรักภักดี การยึดแนวพระราชปฏิบัติมาประยุกต์ใช้กับชีวิตและครอบครัวตน โดยเฉพาะพระราชจริยาวัตรอันนับเนื่องในการปฏิบัติธรรม ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และการปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่ธรรมตามฐานานุรูปของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

พระราชจริยาวัตรและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 นั้นมีมากมายสุดจะพรรณนาให้ครบถ้วนได้ วิทยานิพนธ์นี้ได้นำเสนอเพียงเรื่อง “การศึกษาพระราชจริยาวัตรอันเนื่องด้วยการปฏิบัติธรรม” เท่านั้น ยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าศึกษาวิจัยอีกดังนี้

- 1) ทศพิธราชธรรมกับความชอบธรรมในการเสวยราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ไทย
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างทศพิธราชธรรมกับไตรสิกขา
- 3) อิทธิพลของพระราชจริยาวัตรของพระเจ้าอโศกมหาราชที่ส่งผลต่อพระมหากษัตริย์ไทย
- 4) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

บรรณานุกรม

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, หม่อมราชวงศ์. (2525). *“สังคมไทย” ใน ลักษณะไทย ภาค 1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

คณะกรรมการจัดสร้างอุทยานเฉลิมพระเกียรติ. (2539). *อุทยานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี*. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (2511). *พระราชพิธีสิบสองเดือน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2522). *ทศวรรษในพุทธศาสนาเถรวาท*.

กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

ธานีรินทร์ กรีวิเชียร, ศาสตราจารย์. (2520). *พระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

นราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง. (2550). *เจ้านายเล็ก ๆ – ยุวกษัตริย์ พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อยังทรงพระเยาว์ 2468 – 2489*. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991 จำกัด.

เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิก. (2555). *ในหลวงของเรา My King*. กรุงเทพฯ: บริษัทเอส.ที.จี.มัลติมีเดียจำกัด.

เปรม ตินสุถานนท์, พลเอก. (2546). “สังคมศาสตร์กับชีวิตที่พอเพียง: ปัจจุบัน-อนาคต”. ใน วารสารราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 75 พรรษา 5 ธันวาคม 2545. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เวชสาร.

พระมหาดรรมาชาติไทย. (2521). ไตรภูมิพระร่วง. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

พระเจนยุทธนา จิรยุทธ. (2530). ในหลวงของเรา. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด.

พระพุทโธโสเถระ. (2554). คัมภีร์วิสุทธิมรรค. พิมพ์ครั้งที่ 10. สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ: บริษัทธนาเพชรจำกัด.

พุทธทาสภิกขุ. (2549). การทำงานคือการปฏิบัติธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. (2554). นามานุกรมพระมหากษัตริย์ไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์จำกัด.

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). (2516). ทศพิธราชธรรมและหลักพระพุทธศาสนา. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้จัดพิมพ์ถวายสมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ในกรณีฉลองชนมายุครบ 60 ปี วันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2516. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

สวนสุนันทา,วิทยาลัยครู. (2530). ในหลวงของเรา. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2550). สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักพระราชวัง. (2539). เสด็จประพาสต้นมาเป็นโครงการในพระราชดำริ พ.ศ. 2502-2518. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี.

เสฐียรโกเศศ [พระยาอนูมานราชชน]. ชีวิตชาวไทยสมัยก่อนและการศึกษาเรื่องประเพณี. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.

การจัดการความรู้

วิสิทธิ์ มะณี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

การจัดการความรู้ มีจุดเน้นที่การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้รู้กับผู้เรียนรู้ โดยอาศัยคน เทคโนโลยี และกระบวนการจัดการความรู้ ผลของการจัดการความรู้มีส่วนสำคัญต่อการยกระดับทุนมนุษย์ขององค์กร และจะก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการความรู้

Knowledge Management

Wisit Manee

Faculty of Humanities and Social Sciences, Udon Thani Rajabhat University.

ABSTRACT

The main point of knowledge management is creating the environment that facilitate knowledge sharing among knowers and learners. It comprises of people technologies and processes. Its' results are critical for organizational human capital level enhancement and at the end, will bring about sustainable competitive capabilities.

Keywords: Knowledge Management

บทนำ

แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ เป็นส่วนย่อยของแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นหนึ่งในแนวคิดและกระบวนการที่จำเป็นต่อองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งประเภทที่แสวงหากำไรและไม่แสวงหากำไร เนื่องจากทุกองค์กรล้วนต้องการบุคลากรที่มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อความสามารถในการแข่งขัน อันจะนำไปสู่การอยู่รอดและความก้าวหน้าขององค์กรในที่สุด

ความรู้ เป็นองค์ประกอบหลักอย่างหนึ่งของทุนมนุษย์ (Becker, 1964; Davenport, 1999; ทวีศักดิ์ สุททวาทิน, 2558) ซึ่งผู้รู้เห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้มีความสำคัญยิ่ง (Garvey & Williamson, 2002; Kermally, 2002) เช่น กรณีของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นประเทศที่เสียหายอย่างร้ายแรงจากภาวะสงคราม แต่กลับฟื้นตนเองให้สามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจได้ เพราะอาศัยทุนมนุษย์ (Marquardt & Engel, 1993) หรือแม้แต่สิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศขนาดเล็ก แต่ทรงอิทธิพลทางเศรษฐกิจในเวทีโลก เพราะอาศัยทุนมนุษย์ เป็นต้น ดังนั้น การจัดการความรู้จึงเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งที่องค์กรต่าง ๆ นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือยกระดับทุนมนุษย์ในองค์กรของตน ๆ

การจัดการความรู้ คืออะไร

ผู้รู้จำนวนมากได้นิยามการจัดการความรู้ไว้ อาทิ

Arian Ward (อ้างอิงจาก Collison & Parcell, 2004, หน้า 16) นิยามการจัดการความรู้ว่าเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามผู้รู้สูตร และการส่งเสริมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่จะทำให้ผู้รู้พูด

ในขณะที่ Sultan Kermally (2002, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการความรู้ เกี่ยวข้องกับการสร้างสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรที่เอื้อต่อการสร้าง การถ่ายทอด และการแบ่งปันความรู้ ซึ่งมีจุดเน้นที่การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมและภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Anon (อ้างอิงจาก Kermally, 2002, หน้า 43) กล่าวว่า คุณไม่สามารถจัดการความรู้ คุณสามารถทำได้เพียงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่นำไปสู่การสร้างและการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น

ส่วน Chris Collison และ Geoff Parcell (2004, หน้า 9) กล่าวว่า การจัดการความรู้ เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ (capturing) การสร้าง การกลั่นกรอง การแบ่งปัน และการใช้ความรู้

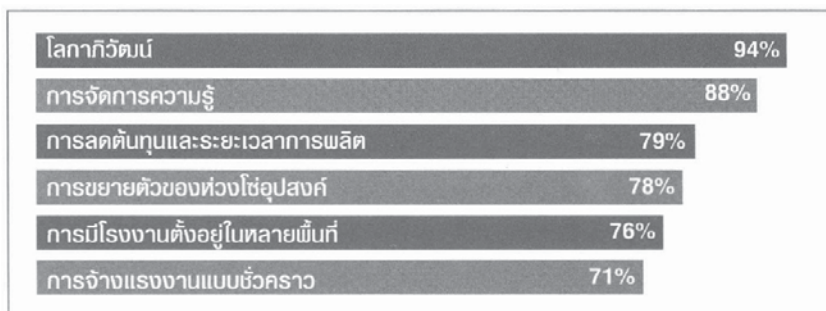
นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการไทย เช่น บุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ (2547, หน้า 7-8) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่า หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหา สร้าง รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ ถ่ายทอด แบ่งปันและใช้ความรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญได้แก่ คน เทคโนโลยี และกระบวนการความรู้หรือกระบวนการนำความรู้ไปใช้ โดยคนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้าง การจัดเก็บ และการแบ่งปันความรู้ ซึ่งต้องอาศัยความเกื้อหนุนกันระหว่าง คน เทคโนโลยี และกระบวนการนำความรู้ไปใช้

องค์การจัดการความรู้เพื่ออะไร และการจัดการความรู้จะทำให้เกิดประโยชน์อะไรบ้าง

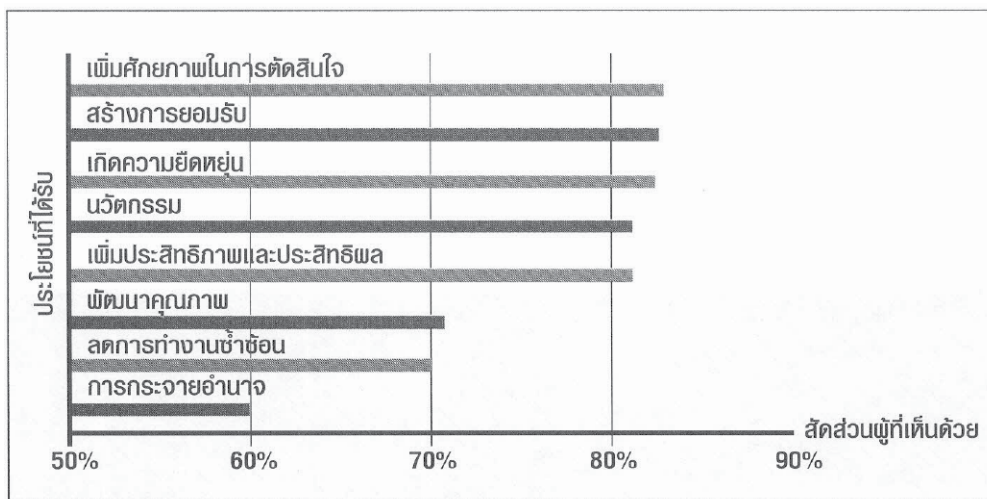
ความรู้เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (Kermally, 2002, หน้า 1) และการจัดการความรู้ก็เป็นกิจกรรมและกระบวนการที่ได้รับความสนใจอย่างมากในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง (บุญดี บุญญาภิจ และคณะ, 2547, หน้า 8) ดังผลการสำรวจหัวข้อทางธุรกิจที่ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจ ซึ่งสำรวจโดยมูลนิธิ Malcolm Baldrige National Quality Award วิเคราะห์ข้อมูลโดย Louis Harris และคณะ ปี 1998 ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1: หัวข้อทางธุรกิจที่ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจ

ที่มา: มูลนิธิ Malcolm Baldrige National Quality Award วิเคราะห์ข้อมูลโดย Louis Harris และคณะ ปี 1998 อ้างอิงจาก บุญดี บุญญาภิจ และคณะ. (2547). การจัดการความรู้... จาก ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, หน้า 8.

การจัดการความรู้มีเป้าหมาย 4 ประการ คือ เพื่อพัฒนางาน คน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และความเป็นสังคมที่เอื้ออาทรในที่ทำงาน (วิจารณ์ พานิช 2552 อ้างอิงจาก ณรงค์ศักดิ์ มณีแสง, 2553) ซึ่ง Bob Garvey และ Bill Williamson (2002, หน้า 135) กล่าวว่า ความรู้ เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญที่สุดขององค์กร และเป็นเงื่อนไขสำหรับความก้าวหน้าในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะส่งเสริมให้องค์กรประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และจากการสำรวจประโยชน์และความสำคัญของการจัดการความรู้จากผู้บริหารระดับสูงในธุรกิจกลุ่มสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกาของ The Cap Gemini Ernst & Young (1998 อ้างอิงจาก บุญดี บุญญาภิจ และคณะ, 2547, หน้า 9) ก็พบว่า การจัดการความรู้สามารถช่วยเพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ การยอมรับ ความยืดหยุ่น นวัตกรรม ประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาคุณภาพ ลดการทำงานซ้ำซ้อน และการกระจายอำนาจ ดังสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยในภาพต่อไปนี้

รูปที่ 2: ประโยชน์ของการจัดการความรู้

ที่มา: The Cap Gemini Ernst & Young, 1998 อ้างอิงจาก บุญดี บุญญากิจ และคณะ. (2547). การจัดการความรู้... จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, หน้า 9.

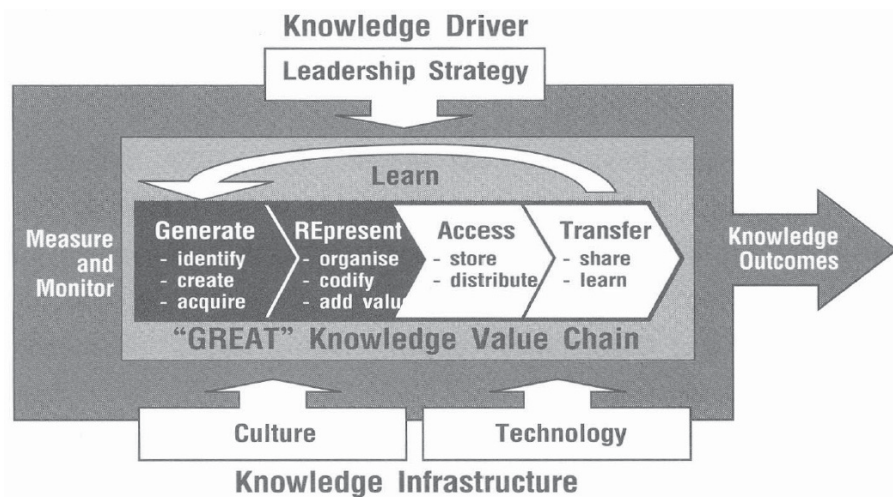
การจัดการความรู้มีกรอบแนวคิดอย่างไร

ในประเด็นเกี่ยวกับกรอบแนวคิดในการจัดการความรู้ี้ จะนำเสนอแนวคิดที่น่าสนใจ 2 กรอบแนวคิด คือ แนวคิดของ Arther Anderson และ American Productivity & Quality Center (APQC) กับแนวคิดของ Singapore Productivity and Standards Board ดังนี้

Arther Anderson และ American Productivity & Quality Center (APQC) (อ้างอิงจาก บุญดี บุญญากิจ และคณะ, 2547, หน้า 37) เสนอว่า การจัดการความรู้ จะต้องมียอดประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์กรจะต้องมีองค์ความรู้เป็นของตนเอง
2. องค์กรจะต้องมีกระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย การแบ่งปันความรู้ การสร้างความรู้ การกำหนดความรู้ การรวบรวมความรู้ การปรับปรุงความรู้ การเรียบเรียงความรู้ และการนำความรู้ไปใช้
3. องค์กรจะต้องอาศัยปัจจัยที่ทำให้้องค์การจัดการความรู้ได้สำเร็จ ซึ่งได้แก่ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยี และการวัดผล

ในขณะที่ Singapore Productivity and Standards Board (PSB) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น Standards, productivity and Innovation Board (SPRING) ได้เสนอกรอบแนวคิดการจัดการความรู้ ประกอบด้วย ห่วงโซ่ความรู้และปัจจัยที่ทำให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ ได้ภาพต่อไปนี้

รูปที่ 3: กรอบแนวคิดการจัดการความรู้

ที่มา: Singapore Productivity and Standards Board อ้างอิงจาก บุญตี บุญญาภิจ และคณะ. (2547). การจัดการความรู้... จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, หน้า 38.

จากภาพข้างต้น อธิบายได้ว่า

1. องค์กรจะต้องมีกลยุทธ์ภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการจัดการความรู้
2. องค์กรจะต้องมีวัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการความรู้
3. องค์กรจะต้องมีห่วงโซ่หรือกระบวนการในการสร้างความรู้และการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความรู้ การนำเสนอความรู้ใหม่ การเข้าถึงความรู้ และการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรม และกระบวนการที่สืบเนื่องกัน ทั้งนี้ การสร้างความรู้จะต้องอาศัยกิจกรรมการกำหนดความรู้ การสร้างความรู้ และการรวบรวมความรู้ภายในองค์กร ส่วนการนำเสนอความรู้ใหม่นั้น จะต้องนำความรู้ที่รวบรวมมาจัดระเบียบหรือจัดหมวดหมู่ใหม่ ให้รหัส และเพิ่มคุณค่าแก่ความรู้ และองค์กรจะต้องมีที่เก็บข้อมูลซึ่งสะดวกต่อการแบ่งปัน การเข้าใช้ และการเรียนรู้ของบรรดาสมาชิกภายในองค์กร เช่น เก็บและแบ่งปันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
4. องค์กรจะต้องมีกระบวนการติดตามและการวัดผลของการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอ

ความรู้แบ่งเป็นกี่ประเภท

ความรู้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ความรู้ซ่อนเร้น (tacit knowledge) กับความรู้เด่นชัด (explicit knowledge) (Polanyi, 1958 อ้างอิงจาก Jasimuddin, 2012, หน้า 101-102; Nonaka, 1991, 1994; Takeuchi & Nonaka, 2004; Zack, 1999)

Michael Polanyi เป็นคนแรกที่กล่าวถึงแนวคิดความรู้ซ่อนเร้น (Jasimuddin, 2012, หน้า 101) ความรู้ซ่อนเร้น จะเกิดจากประสบการณ์และความเข้าใจ อยู่ในสมองของปัจเจกบุคคล (Collison & Parcell, 2004, หน้า 18) เป็นฐานของความรู้ทั้งหมด (Polanyi, 1958 อ้างอิงจาก Jasimuddin, 2012, หน้า 101) ฝักรากลึกในการปฏิบัติและสัมพันธ์กับบริบทเฉพาะของปัจเจกบุคคล มีลักษณะเป็นส่วนบุคคลสูง และเป็นทักษะทางเทคนิคบางส่วน ทำให้เป็นทางการได้ยากและอธิบายยาก (Tanaka, อ้างอิงจาก Takeuchi & Nonaka, 2004, หน้า 33) ดังที่ Michael Polanyi (1966 อ้างอิงจาก Jasimuddin, 2012, หน้า 101) กล่าวว่า “เราสามารถรู้ได้มากกว่าที่เราจะสามารถบอกได้” (We can know more than we can tell) และประมาณ 80 % ของความรู้ในองค์กรก็เป็นความรู้ซ่อนเร้น (บุญดี บุญญาภิจ และคณะ, 2547, หน้า 16)

ความรู้ซ่อนเร้น จะกลายเป็นความรู้เด่นชัดเมื่อถูกเขียนออกมา (Collison & Parcell, 2004, หน้า 18) ในรูปของบทความ ตำรา เอกสารและสื่อประเภทต่าง ๆ ความรู้เด่นชัด จึงสามารถจัดเก็บและแบ่งปันได้ง่าย (Collison & Parcell, 2004, หน้า 18; Polanyi, 1958 อ้างอิงจาก Jasimuddin, 2012, หน้า 102; Takeuchi & Nonaka, 2004, หน้า 33) และเป็นตัวกระตุ้นอย่างดีสำหรับการเชื่อมบุคคลเข้าด้วยกัน (Collison & Parcell, 2004, หน้า 18)

การจัดการความรู้ทำอย่างไร

การจัดการความรู้ ต้องอาศัยความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคล (ณรงค์ศักดิ์ มณีแสง, 2553) และจำเป็นต้องอาศัยความสมดุลขององค์ประกอบด้านคน เทคโนโลยี และกระบวนการ และมีกิจกรรมประกอบด้วย 1) การสร้าง การค้นหาและการดักจับความรู้ 2) การกลั่นกรอง การทำให้ถูกต้อง การแบ่งปัน 3) การรับเข้ามา การปรับใช้ และการถ่ายทอด 4) การประยุกต์ใช้ (Collison & Parcell, 2004, หน้า 19-21)

Chris Collison และ Geoff Parcell (2004) ได้เสนอโมเดลการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 1) ช่วงเวลาของการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็นการเรียนรู้ก่อนปฏิบัติ การเรียนรู้ระหว่างการปฏิบัติ และการเรียนรู้หลังการปฏิบัติ โดยการเรียนรู้ก่อนการปฏิบัติ จะเป็นการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่ต้องคัดกรองและบันทึกไว้ในฐานข้อมูลขององค์กรและจากบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และในระหว่างปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติจะได้รับความรู้ใหม่ๆ จากการทำงานที่ท้าทายและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน และความรู้ดังกล่าวนี้ จะต้องถูกบันทึกไว้ในฐานข้อมูลความรู้ขององค์กร ถูกเผยแพร่และถูกถ่ายทอดต่อไป อนึ่ง หลังเสร็จสิ้นภารกิจหรือโครงการผู้มีส่วน

ร่วมจะประชุมกันเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และบันทึกไว้ในฐานข้อมูลความรู้ขององค์กร เช่นกัน โดยการเรียนการเรียนรู้ก่อน ระหว่างและหลังการปฏิบัติงานนี้ ผู้ปฏิบัติทั้งโดยลำพังและเป็นทีม จะต้องทราบวัตถุประสงค์ของธุรกิจและตั้งเป้าหมายการดำเนินงานไว้ล่วงหน้าแล้ว โดยมีเครื่องมือ และเทคนิคการเรียนรู้ได้แก่ การเชื่อมโยงระหว่างผู้แบ่งปันความรู้กับผู้เรียนรู้ การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน การเรียนรู้ในขณะที่ปฏิบัติงาน การเรียนรู้หลังการปฏิบัติงาน การค้นหาผู้มีความรู้ การสร้างเครือข่ายและชุมชนการปฏิบัติ และการบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและทั่วถึงในการบันทึกความรู้ การเข้าถึงความรู้ และการแบ่งปันความรู้ ได้แก่ เครือข่ายและอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ อินทราเน็ต และเอ็กซ์ทราเน็ต ซึ่งองค์การสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดักจับและบันทึกข้อมูลและสารสนเทศ การจัดทำแผนที่เครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ การแบ่งปันความรู้และวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ การบันทึกประสบการณ์ และการฝังและการแบ่งปันความรู้ในผลิตภัณฑ์ กระบวนการและบุคคลด้วย (Kermally, 2002, หน้า 77-92)

อนึ่ง โครงสร้างของความรู้ในการปฏิบัติ มีจุดที่ควรสังเกต 4 จุดคือ ปัจเจกบุคคล กลุ่มองค์กร และสังคม ซึ่งความรู้ในทางปฏิบัติจะสนับสนุนการเกิดขึ้นของความรู้จากระดับปัจเจกบุคคล สู่ระดับกลุ่ม จากระดับกลุ่มเป็นระหว่างกลุ่ม จากระดับกลุ่มสู่ระดับองค์กร จากระดับองค์กรสู่ระดับสาขาการปฏิบัติ (field of practice) (Gherardi, 2006)

องค์การสร้างความรู้อย่างไร

การสร้างความรู้ขององค์กร ต้องอาศัยการสนทนา การรวบรวม การจัดระบบ และการใช้ความรู้ภายในสิ่งแวดล้อมเดียวกันระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม กลุ่มกับองค์กร และองค์กรกับบุคคลอย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจเรียกกระบวนการนี้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสกัดความรู้ออกจากตัวคน การรวบรวมความรู้ และการผนึกฝังความรู้ (Socialization, Externalization, Combination and Internalization: SECI) ดังนี้ (Nonaka, 1994; Takeuchi & Nonaka, 2004)

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization: tacit to tacit; individual to individual) เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ แนวคิด และประสบการณ์ที่ซ่อนเร้นอยู่ในปัจเจกบุคคล ผ่านประสบการณ์ตรง โดยอาศัยการสังเกต การเลียนแบบ และการฝึกปฏิบัติ ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ตัวอย่างของความรู้ประเภทนี้ เช่น การสังเกตภาพ

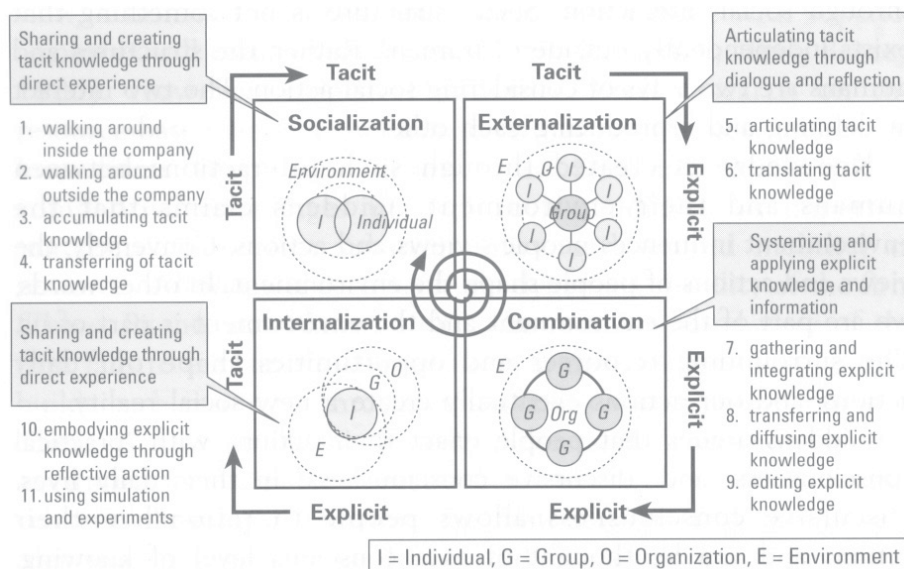
2. การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization: tacit to explicit; individual to group) เป็นการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้ที่ฝังลึกจากหลายคน เป็นความรู้เด่นชัดของกลุ่ม โดยอาศัยการสนทนา การประชุม การนำเสนอด้วยวาจาหรือบทความ การเรียบเรียง การจัดกลุ่ม และการสร้างความรู้ใหม่ ตัวอย่างของความรู้ประเภทนี้ เช่น รายงานการประชุม

3. การรวบรวมความรู้ (Combination: explicit to explicit; group to organization) เป็นการประมวล จัดระบบ และบูรณาการความรู้เด่นชัดที่มีอยู่แล้ว และ/หรือความรู้ที่แตกต่างกันจากกลุ่มต่าง ๆ เป็นความรู้เด่นชัดใหม่ขององค์กร

4. การฝึกฝังความรู้ (Internalization: explicit to tacit; organization to individual) เป็นการเรียนรู้ความรู้ใหม่ของปัจเจกบุคคล จากการนำความรู้เด่นชัดที่ได้จากการสกัดความรู้ออกจากคน และการรวบรวมความรู้ดังกล่าวแล้วไปใช้ เช่น ความรู้จากคู่มือหรือรายงานขององค์กร

ซึ่งกระบวนการทั้ง 4 นี้ เป็นกิจกรรมที่สืบทอดกัน และหมุนวนได้ไม่สิ้นสุด ดังภาพที่ 4 ต่อไปนี้

รูปที่ 4: SECI Process/ The SECI Model of Knowledge Creation

ที่มา: Takeuchi, H., & Nonaka, I. (2004). Hitotsubashi on knowledge management. Clementi Loop, Singapore: Wiley, หน้า 98.

มีเครื่องมือและเทคนิคอะไรบ้างหรือไม่ที่ช่วยให้สามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Chris Collison และ Geoff Parcell (2004) ได้เสนอเครื่องมือและเทคนิคที่ช่วยในการบริหารจัดการความรู้ 7 วิธี คือ

1. การเชื่อมผู้แบ่งปันความรู้กับผู้เรียนรู้
2. การเรียนรู้จากผู้ที่อยู่ในระดับเดียวกัน (peers)
3. การเรียนรู้ในระหว่างการปฏิบัติงาน
4. การเรียนรู้หลังการปฏิบัติงาน
5. การพบผู้รู้ที่แท้จริง

6. การสร้างเครือข่ายและชุมชนปฏิบัติ

7. การประเมินตนเองและการบันทึกความรู้

นอกจากนี้ Sultan Kermally (2002) ยังได้เสนอการเปรียบเทียบ (benchmark) กับวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practice) เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างความรู้ขององค์กร โดยได้นิยามคำว่า benchmark ว่า หมายถึง เป็นการรับเอาและการปรับวิธีที่ดีที่สุดสำหรับการจัดการธุรกิจ และได้เสนอวิธีการสร้างความรู้โดยการเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด 10 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การระบุเรื่องที่ต้องการจะเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 2 การหาตัวอย่างที่ดีที่สุด

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ และการแปลงข้อมูลเป็นสารสนเทศ

ขั้นที่ 5 การระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ขั้นที่ 6 การเตรียมกลยุทธ์เพื่อการปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 การจัดทำแผนปฏิบัติการ

ขั้นที่ 8 การนำแผนมาปฏิบัติและการกำหนดวันเป้าหมาย

ขั้นที่ 9 การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดใหม่

ขั้นที่ 10 การทบทวนผลการปฏิบัติงาน

วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการจัดการความรู้เป็นอย่างไรบ้าง

การศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดขององค์กรที่ประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่นนั้น นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังที่ Sultan Kermally (2002, หน้า 8) กล่าวว่า การเปรียบเทียบกับองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศหรือการรับเอาวิธีการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดของการจัดการธุรกิจจากองค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศแล้วนำมาปรับใช้ (benchmarking through best practice) เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความนิยมอย่างแพร่หลายในการปรับปรุงธุรกิจหรือผลการปฏิบัติงานขององค์กร และเป็นวิธีที่ทำให้องค์กรหรือธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ในที่นี้ ผู้เขียนจะเปรียบเทียบการจัดการความรู้ขององค์กรที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และได้รับการยอมรับในด้านการจัดการความรู้ ได้แก่ Xerox Corporation, BP well engineering, Shell และ De Beers จากงานเขียนของ บุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ (2547), Chris Collison และ Geoff Parcell (2004) และ Carol Gorelick, Nick J. Milton และ Kurt April (2004) ดังต่อไปนี้

Xerox Corporation เป็นบริษัทชั้นนำในการผลิตเครื่องถ่ายเอกสาร ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกา เป็นบริษัทแรก ๆ ที่มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างจริงจัง เป็นระบบ และประสบความสำเร็จ สูง (บุญดี บุญญากิจ และคณะ, 2547, หน้า 45) BP well engineering และ Shell เป็นบริษัท ที่ประกอบธุรกิจด้านน้ำมันและพลังงาน โดย BP well engineering มีรายได้และกำไรมากกว่า ปี ละ 175,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐตามลำดับ มีพนักงานปฏิบัติงานใน ประเทศต่าง ๆ มากกว่า 100 ประเทศ (Collison & Parcell, 2004, หน้า 164) ส่วน Shell มี พนักงาน 90,000 คน ในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 140 ประเทศ ในขณะที่ De Beers เป็นบริษัทชั้นนำของโลกในการผลิตและการตลาดเกี่ยวกับเพชร มีพนักงาน 13,500 คน มีรายได้ ปีละ 5 พันล้าน ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งการจัดการความรู้ของบริษัทเหล่านี้ มีดังนี้

ตารางเปรียบเทียบ Best Practice ของบริษัทที่มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศในการจัดการ ความรู้

Best Practice	Xerox Corporation	BP well engineering	Shell	De Beers
เทคโนโลยีที่นำมาใช้สนับสนุนการ สร้าง จัดเก็บ และ เผยแพร่ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - อีเมลล์ - อินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - อินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> - อีเมลล์ - อินเทอร์เน็ต - อินทราเน็ต - และระบบเครือข่ายอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - อินเทอร์เน็ต
การจัดการความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการการเปลี่ยนแปลงและ พฤติกรรม (การ สนับสนุนและการมีส่วนร่วม และการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหาร, การสร้างทีมงาน, การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้) 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการจัดเก็บความรู้ที่เอื้อต่อการเข้าถึง และการเปลี่ยนแปลงและการจัดเก็บความรู้ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการ ปฏิบัติงาน - การทบทวนหลัง การปฏิบัติงาน - การออกแบบ ระบบจัดเก็บความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบเครือข่ายทั่วโลก - ระบบที่ปรึกษาทั่วโลก - ระบบศูนย์ผู้เชี่ยวชาญ - ระบบความช่วยเหลือจากผู้ทำงานในระดับเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบธนาคารความรู้ ที่เชื่อมโยงระหว่างคน กระบวนการและเทคโนโลยี ที่เอื้อต่อการศึกษา และการจัดเก็บ และแบ่งปัน ความรู้ทั้งก่อน ระหว่าง และ หลังการปฏิบัติงาน

Best Practice	Xerox Corporation	BP well engineering	Shell	De Beers
	<ul style="list-style-type: none"> - การสื่อสาร โดยพิจารณาจากเนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย และช่องทางสื่อสาร - กระบวนการและเครื่องมือ ซึ่งกระบวนการความรู้ ได้แก่ การค้นหาความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ ร่วมกับการสร้างเครื่องมือที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ อาทิ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสืบเปลี่ยนงาน และเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ - การเรียนรู้ - การวัดผล โดยวัดจากระบบหรือกิจกรรมการจัดการความรู้ ปัจจัยส่งออก และผลลัพธ์ - การยกย่องชมเชย และการให้รางวัล 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำคู่มือสำหรับการเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้ ทักษะและประสบการณ์ - การตรวจทานและจัดหมวดหมู่ความรู้ - การสร้างและการเชื่อมโยงเครือข่ายบทเรียนและเหตุการณ์ - การสร้างระบบการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสอนงานระหว่างผู้ทำงานในระดับเดียวกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการประชุม - การบันทึกความรู้หลังเสร็จสิ้นโครงการ - จัดหมายข่าวรายเดือน - การจัดเวทีเสวนาการขุดเจาะบ่อ - ความรู้การขุดเจาะบ่อออนไลน์ - การประชุมใหญ่เกี่ยวกับการขุดเจาะทุก 2 ปี 	<p>หมายเหตุ: ทุกระบบทำงานผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ/หรือ อินทราเน็ต ยกเว้นระบบความช่วยเหลือจากผู้ทำงานในระดับเดียวกันซึ่งจะมีทั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต และการให้คำแนะนำในสถานที่ปฏิบัติงาน</p>	<p>ระบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจ และศูนย์ความร่วมมือ</p>

จากที่ได้ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศขององค์กรต่าง ๆ มีทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยวิธีหลัก ๆ ที่เหมือนกัน ได้แก่ การนำเอาเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บและการเผยแพร่ความรู้ขององค์กร อย่างไรก็ตาม แม้ว่า วิธีการอื่น ๆ จะมีความแตกต่างกัน แต่ก็ไม่ได้เป็นเครื่องชี้วัดว่า องค์กรเหล่านั้น จะสามารถมีประสิทธิผลในการจัดการเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับที่ดีหรือด้อยกว่ากัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือปัจจัยเกื้อหนุนของแต่ละองค์กรที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกวิธีการดำเนินการเพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรต่าง ๆ จะต้องหันกลับมาดูที่ตนเอง และพัฒนาภายในบริบทที่เป็นโอกาสและพยายามเอาชนะข้อจำกัดของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ศักดิ์ มณีแสง. (2553). *การจัดการความรู้*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 44, 42-46.
- ทวีศักดิ์ สุททกวาทิน. (2558). *การจัดการสมัยใหม่ ในคริสต์ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- บุญดี บุญญากิจ และคณะ. (2547). *การจัดการความรู้... จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- Becker, G. S. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education*. Chicago: University of Chicago Press.
- Collison, C., & Parcell, G. (2004). *Learning to fly: Practical knowledge management from some of the world's leading learning organizations*. Chichester: Capstone.
- Davenport, T. O. (1999). *Human capital: What it is and why people invest it*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Garvey, B., & Williamson, B. (2002). *Beyond knowledge management: dialogue, creativity and the corporate curriculum*. Harlow, England: Financing Times/Prentice Hall.
- Gherardi, S. (2006). *Organizational knowledge: The texture of Workplace Learning*. Malden, MA: Blackwell.
- Gorelick, C., Milton, N. J., & April, K. (2004). *Performance through learning: knowledge management in practice*. Amsterdam, Boston, MA: Elsevier Butterworth-Heinemann.
- Jasimuddin, S. M. (2012). *Knowledge management: An interdisciplinary perspective*. New Jersey: World Scientific.

- Kermally, S. (2002). *Effective knowledge management: A best practice blueprint*. Chichester, NY: Wiley.
- Marquardt, M. J., & Engel, D. W. (1993). *Global human resource development*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Nonaka, I. (1991). *The knowledge-creating company*. Harvard Business Review, 69(6), 96-104.
- Nonaka, I. (1994). *A dynamic theory of organizational knowledge creation*. Organization Science, 5(1), 14-37. doi:10.1287/orsc.5.1.14
- Takeuchi, H., & Nonaka, I. (2004). *Hitotsubashi on knowledge management*. Clementi Loop, Singapore: Wiley.
- Zack, M. H. (1999). *Managing codified knowledge*. Sloan management review, 40, 45-58.

บัณฑิตแก่กับการบรรลุธรรมขั้นสูงในพุทธศาสนาเถรวาท

พระมหาสมเจต สมจารี (หลวงกัน)

อีเมล: nirakan53@hotmail.com

บทคัดย่อ

การบรรลุธรรมในพุทธศาสนานั้น ต้องพัฒนาศักภาพในตัวเองให้เต็มเปี่ยมและการเก็บสังสมทุนทางปัญญาเป็นปัจจัยให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด การที่บุคคลผู้เป็นบัณฑิตแก่ได้เกิดเป็นมนุษย์ และได้มีโอกาสฟังธรรมของพระพุทธเจ้าก็นับว่าเป็นบุคคลที่มีบุญกุศลสะสมมากพอสมควร

จากพระคัมภีร์มหาปริณิพพานสูตร ในพุทธพจน์ที่ตรัสไว้ว่า トラบใดที่ยังมีผู้ศึกษาและปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธองค์อยู่ トラบนั้น โลกก็จะไม่ว่างเว้นพระอรหันต์

ตามหลักการแล้ว บัณฑิตแก่หรืออภัพบุคคล ซึ่งไม่สามารถที่จะบรรลุธรรมได้ในชีวิตนี้ ถึงแม้ว่าจะพยายามฝึกปรือพัฒนาตนเองตามหลักไตรสิกขา ท้ายที่สุดแล้วก็ไม่ใช่ทางที่จะบรรลุได้ เพราะว่าบัณฑิตแก่เป็นผู้ถือกำเนิดมาเป็นมนุษย์เพราะผลแห่งอกุศลกรรม ปฏิสนธิที่ปราศจากอโมหะเหตุ คือผู้มีวิบากเป็นเครื่องกัน แต่อย่างไรก็ตามพวกเขาสามารถสั่งสมบุญเพื่อบรรลุธรรมในชาติภพต่อไป

ในปัจจุบันนี้ พระที่เป็นบัณฑิตแก่นั้นมีอยู่มาก ผลกระทบต่อความเสื่อมศรัทธาต่อพุทธศาสนาในระยะยาว

คำสำคัญ: บัณฑิตแก่, การบรรลุธรรม, พุทธศาสนาเถรวาท

The Queer Achieves the Dhamma in Theravada Buddhism

Phramaha Somjet Samajaree (Luangkan)

E-mail: nirakan53@hotmail.com

ABSTRACT

To achievement enlightenment of Buddhism have to correct many Merit of life for longtime, to became queer of human by birth but they have change to listening the Dhamma of Buddha, that mean they have a lot of Merit to meet Buddha.

According to Mahaparinibhana Suthra was say that “Until the people study and practice of Dhamma of Buddha, the world will he archive away”.

The main point of queer that they can’t achieve enlightenment in this life although they keep practice very harder focus on Tripitaka, finally it not the way for achievement because of the body of queer are bed deed, The evil way blog them by birth, anyway they can collect Merit for achieve enlightenment in next life.

In present time some of Buddhist monk become the queer, the affection going to faith of Buddhism to be long term of Buddhism so far.

Keywords: The queer, Achievement, Theravada Buddhism

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันนี้ได้มีการปรากฏตัวของบุคคลที่ถูกเรียกว่า เพศที่ 3 มีมากขึ้นทั้งในสังคมทั่วไปและในพระพุทธศาสนา อีกทั้งพฤติกรรมการแสดงออกจากเพศที่ตนเองเป็นอยู่ก็มากขึ้นไปด้วย ทั้งเพศชายและเพศหญิง คือ การที่เพศชายอยากเป็นหญิง มีชื่อเรียกกันว่า “กะเทย” และเพศหญิงที่อยากเป็นชาย เรียกกันว่า “ทอม” และเพศชายที่ไม่อยากเป็นหญิงแต่ก็ชอบผู้ชาย เรียกกันว่า “เกย์” เป็นต้น ซึ่งในทางโลกจะรวมเรียกบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นพวก “รักร่วมเพศ” และโดยเฉพาะที่ปรากฏอยู่มากในขณะนี้คือชายที่อยากเป็นหญิง จนทำให้มีผลต่อท่าทีและมุมมองของสังคมไทยในหลาย ๆ ด้าน และหนึ่งในนั้นก็คือมุมมองที่มีต่อการเข้ามาบวชเป็นพระภิกษุสามเณรของคนรักร่วมเพศ ซึ่งนับวันก็จะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเข้ามาบวชกันมาก ๆ แล้ว ทำให้หลายครั้งเกิดมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาอย่างไม่เหมาะสมในสายตาของคนทั่วไป จนถูกวิพากษ์วิจารณ์กันไปต่าง ๆ และมีหลายคนได้ ตั้งคำถามว่า คนแบบนี้บวชได้หรือไม่ พระพุทธศาสนามีข้อบัญญัติห้ามไว้หรือไม่อย่างไรและ ในครั้งพุทธกาลเคยมีคนที่มีลักษณะแบบนี้เข้ามาบวชหรือไม่ และถ้ามีพระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงบุคคลเหล่านี้ไว้อย่างไร เป็นต้น

ซึ่งคำถามและข้อสงสัยเหล่านี้ยังไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจนจากคณะสงฆ์ผู้มีหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์เท่าที่ควร หรือตอบก็ตอบแบบครอบคลุมไปเลยว่าคนแบบนี้บวชไม่ได้ ทำให้มีเสียงสะท้อนกลับมาว่า ทำไมพระพุทธศาสนา จึงต้องจำกัดสิทธิเสรีภาพด้วย ซึ่งหลายคนที่เป็นคนรักร่วมเพศก็มีความประสงค์ที่อยากบวช เพราะความศรัทธาในพระพุทธศาสนาก็มี หรืออยากบวชเพราะต้องการทดแทนพระคุณพ่อแม่ก็มี แต่ทำไมถึงบวชไม่ได้

สิ่งสำคัญประการหนึ่ง ก็คือสังคมไทยเป็นสังคมของชาวพุทธ ประชาชนส่วนมากนับถือพระพุทธศาสนา จนอาจกล่าวได้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย ดังพระดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ตรัสต้อนรับ สมเด็จพระสันตะปาปา จอห์น ปอล ที่ 2 ประมุขแห่ง ศาสนจักรโรมันคาทอลิกในคราวที่เข้าเฝ้า ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2527 มีความตอนหนึ่งว่า “คนไทยเป็นศาสนิกชนที่ดีทั่วกัน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติ” (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2539, หน้า 6)

สำหรับพระพุทธศาสนาแล้วองค์ประกอบที่สำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ ก็คือต้องมีผู้บวชเพื่อสืบทอดพระศาสนา ผู้ชายไทยที่นับถือพระพุทธศาสนาเมื่อมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ตามประเพณีไทยก็จะต้องบวชเป็นพระภิกษุเกือบทุกคน เพื่อทดแทนพระคุณพ่อแม่ หรือเพื่อศึกษาพระธรรมเอามาเป็นหลักปฏิบัติในการใช้ชีวิตเป็นฆราวาส แต่ในปัจจุบันนี้จะมีคนที่เข้ามาบวชนั้นเป็นผู้ชายที่มีลักษณะเบี่ยงเบนทางเพศเข้ามาบวชด้วยเสมอ พระอุปัชฌาย์ก็อนุญาตให้บวช ส่วนหนึ่งเพราะต้องการรักษาครีธาของชาวพุทธไว้นั่นเองและแม้แต่การบวชเป็นสามเณรเพื่อศึกษาเล่าเรียน ก็จะมีเด็กที่มีลักษณะแบบนี้เข้ามาบวชด้วยเช่นกัน ซึ่งในระยะแรกนั้นพฤติกรรมแสดงออกอาจยังไม่ปรากฏชัด แต่เมื่อบวชเข้ามานาน ๆ ก็ค่อยปรากฏอาการออกมาทีหลัง และได้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสมณเพศอยู่หลายครั้ง ทำให้เกิดปัญหาเมื่อได้เห็นภาพข่าวของบัณฑิตที่เข้ามาบวชได้แสดงกิริยาอาการที่ไม่เหมาะสมด้วยกิริยาต่าง ๆ มีผลทำให้หลายคนมองภาพพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ไปในทางลบอีกด้วย จนมีการพูดถึงกันมากในเรื่องการ

ระวังป้องกันมิให้บุคคลที่มีอาการเบี่ยงเบนที่ปรากฏชัดเข้ามาบวช โดยเน้นไปที่พระอุปัชฌาย์ให้มีการเข้มงวดในเรื่องการให้บรรพชาอุปสมบทแก่คนที่เป็นบัณฑิตก็ให้มากขึ้น

ดังนั้น การปรากฏตัวของบัณฑิตในพระพุทธศาสนาขณะนี้ ต้องยอมรับว่ามีอยู่มากจำเป็นที่คณะสงฆ์และชาวพุทธจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัณฑิตในพระพุทธศาสนาให้มากขึ้นด้วย เพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคตเมื่อมีบัณฑิตเข้ามาบวชกันมากขึ้น เพราะขณะนี้จะทำคำตอบที่ชัดเจนจากใครเกี่ยวกับเรื่องบัณฑิตก็ไ้ยาก เพราะไม่ค่อยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของบัณฑิตอย่างครบถ้วนทั้งฝ่ายโลกและฝ่ายธรรม ส่วนมากจะศึกษาถึงพฤติกรรมของคนรักร่วมเพศที่มีผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อพระพุทธศาสนาเลย ทั้งที่บัณฑิตและคนรักร่วมเพศก็มีพฤติกรรมที่เหมือนกันหรือเรียกว่า เป็นกลุ่มเดียวกันก็ได้และที่สำคัญก็ไม่ได้ศึกษาจากคัมภีร์พระพุทธศาสนาอย่างรอบคอบลุ่มน้เอง เมื่อเกิดปัญหาในส่วนของบัณฑิตกับศาสนาขึ้นมา จึงตอบคำถามสังคมได้ไม่ชัดเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทำให้คนในสังคมส่วนมากยังสงสัยกันอยู่ว่าบัณฑิตคือใครใช้คนรักร่วมเพศที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้หรือไม่

จากการได้ศึกษาค้นคว้าปรากฏว่าในเรื่องเหล่านี้มิใช่มีกล่าวถึงหรือเกิดขึ้นแต่เฉพาะในปัจจุบันนี้เท่านั้น แม้แต่ในครั้งพุทธกาลก็มีบุคคลที่มีพฤติกรรม ลักษณะ อาการ เหมือนกับคนที่ปัจจุบันเรียกว่าคนรักร่วมเพศเข้ามาบวชเหมือนกัน แต่ในทางพระพุทธศาสนาเรียกคนเหล่านี้ว่า “บัณฑิต” (วิ.มหา. 1/38/50) ซึ่งก็มีการกล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตไว้ได้ตรงกับคนที่เรียกว่าคนรักร่วมเพศในปัจจุบันอีกด้วย อาจจะมีบัณฑิตบางประเภทที่กล่าวไว้ไม่ชัดเจนบ้าง เพราะการใช้ศัพท์เรียกไม่หลากหลายเหมือนในปัจจุบันนั่นเอง แต่มีเรื่องราวและคำสอนที่เกี่ยวกับบัณฑิตปรากฏอยู่มากในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ทั้งในพระไตรปิฎก อรรถกถา เป็นต้น และมีหลายกรณีที่น่าศึกษาเรียนรู้อย่างมาก เช่น เรื่องบัณฑิตกับการบวช ปรากฏข้อความว่า “พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงห้ามบัณฑิตทุกประเภทไม่ให้บวชคือ มีบัณฑิตบางประเภทที่สามารถบวชได้ และถ้าหากมีบัณฑิตที่ถูกห้ามมิให้บวชได้เข้ามาบวชพระพุทธเจ้าตรัสว่าต้องให้สึกออกไป” (วิ.อ. 3/55) เป็นต้น

แต่พระพุทธศาสนามีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งที่สำคัญยิ่ง คือ การมีทัศนะว่ามนุษย์เป็นสัตว์พิเศษ มีลักษณะเป็นสัตว์ที่ฝึกได้ และต้องฝึก แม้แต่จะเป็นพระพุทธเจ้าได้ก็เพราะการฝึก จึงมีหลักการสำคัญที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐด้วยการฝึก (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2540, หน้า 13) พระพุทธเจ้าได้ชื่อว่าเป็นนายสารถิผู้ฝึกบรูุษผู้เยี่ยมยอด ด้วยเหตุนี้พระพุทธศาสนาจึงเปิดโอกาสให้มนุษย์ทั้งหลายได้เข้าศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนและให้เชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์ว่าสามารถบรรลุคุณธรรมขั้นสูงได้หากมีความพยายามมากพอ ซึ่งธรรมชาติส่วนพิเศษของมนุษย์ก็คือเป็นสัตว์ที่ฝึกได้หรือเป็นสัตว์ที่พัฒนาได้ไม่จมอยู่กับที่แต่เปลี่ยนแปลงได้ในเชิงคุณภาพ เรียกว่าเป็นสัตว์พิเศษ คือ แปลกกว่าสัตว์ชนิดอื่นตรงที่สามารถฝึกได้และฝึกได้แทบไม่มีที่สิ้นสุด การเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าจึงทำให้ธรรมปรากฏขึ้นในโลกธรรมที่ปรากฏขึ้นแล้วก็กระจายความดีงามออกไป ด้วยคำสอนที่เป็นดังแสงสว่างส่องทางแห่งการดำเนินชีวิตที่ดีงาม นำไปสู่ประโยชน์สุขและความอยู่ร่วมกันอย่างสงบร่มเย็นและขั้นตอนสำคัญประการหนึ่งที่จะนำมนุษย์เข้าสู่กระบวนการฝึกตน ก็คือการบรรพชาอุปสมบท หรือการบวช ผู้ที่จะบวชต้องละทรัพย์สินสมบัติ

ละวงศ์ญาติ ละการนุ่งห่มอย่างฆราวาส ละการกินอยู่อย่างฆราวาส ละการใช้สอยอย่างฆราวาส ละกิริยาอาการทางกายวาจาอย่างฆราวาส และละความรู้สึกนึกคิดอย่างฆราวาส การบวชเป็นการนำคนเข้าสู่กระบวนการฝึกแบบเข้มข้น โดยเปิดกว้างให้มนุษย์ทุกคนไม่จำกัดหรือเจาะจงเฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือวรรณะใดวรรณะหนึ่งตลอดจนเพศใดเพศหนึ่ง เพราะโดยหลักการพื้นฐานแล้วพระพุทธศาสนาเห็นว่ามนุษย์ทุกชนชั้นและทุกเพศประสบกับปัญหาเดียวกัน คือ ทุกข์ และปรารถนาที่นำพาตนเองให้หลุดพ้นไปจากความทุกข์นั้นดังพุทธพจน์ว่า

วรรณะ 4 เหล่านี้ คือ กษัตริย์ พราหมณ์ แพทย์ ศูทร ออกจากเรือนมาบวชในธรรมวินัยที่ ตถาคตประกาศแล้วย่อมละชื่อและโคตรเดิมรวมเรียกว่า สมณะเชื้อสายศากยบุตรทั้งสิ้นเหมือนมทานที่ ทุกสาย คือ คงคา ยมนา อจิรวดี สรรภู มที ไหลลงสู่มหาสมุทรแล้วย่อมละชื่อและโคตรเดิมรวมเรียกว่า มหาสมุทรทั้งสิ้น (วิ.จ. 7/384/105)

ในพระไตรปิฎกนอกจากจะบันทึกเรื่องราวและเหตุการณ์การออกบวชและสตรีผู้ประพฤติดูในรีด ในรอยแล้ว ยังได้บอกเล่าถึงการออกบวชของบัณฑิตที่ไว้ด้วย ดังปรากฏในพระวินัยปิฎกว่ามีบัณฑิตคนหนึ่งภายหลังจากบวชแล้ว ได้ชักชวนให้พระภิกษุและสามเณรประทุษร้ายตน ต่อมาพระพุทธเจ้าทรง ทราบจึงมีพุทธบัญญัติห้ามมิให้ส่งฆบวชให้ ถึงแม้ว่าบวชแล้วและทราบภายหลังก็ต้องให้สึกเสีย “ภิกษุทั้งหลาย อนุสम्मบัณฑิตเป็นบัณฑิต ไม่พึงให้อุปสมบทที่อุปสมบทแล้วพึงให้สึกเสีย” (วิ.ม. 4/109/173)

ผู้เขียนได้พิจารณาเห็นว่า แม้ว่าบัณฑิตจะมีปรากฏอยู่ในคัมภีร์ไตรปิฎกในลักษณะของนักบวช ในพระพุทธศาสนา แต่ในภายหลังจะไม่ได้รับอนุญาตให้บวชก็ตามที่ แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนยังมีความ เชื่อมั่นว่า พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาที่มีคำสอนมุ่งเน้นให้ยอมรับในศักยภาพของความเป็นมนุษย์ว่า ทุกคนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันสูงสุดได้หากว่ามนุษย์ผู้นั้นมีความ มุ่งมั่นมากพอ รวมถึงบัณฑิต ผู้ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน ถ้ามีความมุ่งมั่นมากพอก็สามารถ ที่จะบรรลุธรรมขั้นสูงได้เช่นกัน

การบรรลุธรรมขั้นสูง

การบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนานั้นมีความหมายตั้งแต่การเข้าใจธรรมในระดับต้น คือ ระดับ โลภียะ อันได้แก่ การเข้าใจหลักธรรมจนกระทั่งสามารถนำหลักธรรมเหล่านั้นมาประพฤติปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสมถูกต้อง เพื่อประโยชน์และความสุขของชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต และการบรรลุธรรมใน ความหมายที่สูงขึ้นไป คือ บรรลุธรรมในระดับมรรคผลระดับโลกุตระ ดังนั้น การบรรลุธรรมก็คือความ เข้าใจหลักธรรมและนำหลักธรรมเหล่านั้นมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตจนถึงขั้นสามารถกำจัดกิเลส ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์ทั้งหมดได้ ซึ่งการบรรลุธรรมจนเป็นพระอริยบุคคลนั้นมี 4 ประเภท คือ

1. พระโสดาบัน หมายถึง ผู้เข้าถึงกระแสธรรม ผู้แรกถึงกระแสธรรม (คืออริยมรรค) ผู้ได้บรรลุ โสดาปัตติผลแล้วด้วยการละสังโยชน์ เบื้องต่ำ 3 ประการได้คือ

- สักกายทิฎฐิ คือ ความเห็นเป็นเหตุถือตัวตน เช่นเห็นว่ากายนี้ใจนี้เป็นตัวตนของเรา
- วิจิกิจฉา คือ ความลังเลสงสัย เช่นสงสัยในข้อปฏิบัติของตนว่าถูกต้องหรือไม่ สงสัยในพระรัตนตรัยหรือในอริยสัจ 4 ว่ามีจริงหรือไม่
- สีลัตถพตปรามาส คือ ความเชื่อถือยึดมั่นว่าความศักดิ์สิทธิ์มีได้ด้วยศีลและพรตอย่างนั้นอย่างนี้ ข้อนี้อาศัยความได้ว้ารักาศิลแต่เพียงทางกาย ทางวาจา แต่ใจยังไม่เป็นศีล หรืออย่างน้อยก็ยังไม่เป็นศีลตลอดเวลา

2. พระสกทาคามี แปลว่า ผู้กลับมาเพียงครั้งเดียว เป็นชื่อเรียกพระอริยบุคคลลำดับที่ 2 ใน 4 ประเภท ที่เรียกว่า “ผู้กลับมาเพียงครั้งเดียว” หมายถึง พระสกทาคามีจะเกิดในกามาวจรภพอีกเพียงครั้งเดียวเท่านั้นก็จะถึงพระนิพพาน ผู้ได้บรรลุสกทาคามีผล คือ ผู้ที่ละสังโยชน์เบื้องต่ำ 3 ประการแรกได้เช่นเดียวกับพระโสดาบัน อีกทั้งทำสังโยชน์เบื้องต่ำอีกสองประการที่เหลือให้เบาบางลงด้วยคือ

- กามราคะ หมายถึง ความพอใจในกาม คือ การความเพลินในการได้เสพ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ธรรมารมณ์ ที่น่าพอใจ
- ปฏิฆะ หมายถึง ความกระทบกระทั่งในใจ คล้ายความพยายาอย่างละเอียด

3. พระอนาคามี แปลว่า ผู้ไม่มาเกิดอีก หมายความว่า จะไม่กลับมาเกิดในกามาวจรภพอีก แต่จะเกิดใน พรหมโลก อีกเพียงครั้งเดียว แล้วจะนิพพานจากพรหมโลกนั้นเลย เป็นชื่อเรียกพระอริยบุคคลประเภทที่ 3 เป็นผู้ละสังโยชน์เบื้องต่ำ (โอรัมภกคิยสังโยชน์) ทั้ง 5 ประการได้แล้ว ยังเหลือสังโยชน์เบื้องสูง (อุทธัมภกคิยสังโยชน์) อีก 5 ประการ คือ

- รูปราคะ หมายถึง ความพอใจในรูปผານ หรือ รูปธรรมอันประณีต หรือ ความพอใจในรูปภาพ
- อรูปราคะ หมายถึง ความพอใจในอรูปผาน หรือ พพอใจในอรูปธรรม เช่น ความรู้เป็นต้น หรือ ความพอใจในอรูปภาพ
- มานะ หมายถึง ความสำคัญตนว่าเป็นนั่นเป็นนี่ เช่น เป็นพระอนาคามี (แม้ว่าจะเป็นอย่างจริง ๆ) เป็นต้น
- อุทธัจจะ คือ ความฟุ้งของจิต
- อวิชชา คือ ความไม่รู้แจ้ง

4. พระอรหันต์ คือ ผู้สำเร็จธรรมวิเศษสูงสุดในพระพุทธศาสนา พระอริยบุคคลชั้นสูงสุด สามารถละสังโยชน์ได้ครบ 10 ประการ

ความหมายของบัณฑิต

คำว่า บัณฑิต เป็นศัพท์ที่ใช้เรียกกันในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง บุคคลที่มีความผิตปกติในเรื่องเพศ ทั้งอวัยวะเพศ และความต้องการทางเพศ เรียกได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง รวมไปถึงพวกอมุขย์และสัตว์เดียรัจฉานด้วย (วิ.มหา. 1/38/50)

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ให้ความหมายไว้ว่า “คำว่า บัณเฑาะก์ ยากที่จะเข้าใจว่าเป็นคนชนิดใด ตามความบาลีและอรรถกถาว่า ได้แก่ ชายมีราคะกล้า ประพฤตินอกรีต ในทางเสพกาม และช่วยวนชายอื่นให้เป็นเช่นนั้น, ชายผู้ถูกตอน และกะเทยโดยกำเนิด”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “บัณเฑาะก์ คือ กะเทย, คนที่ไม่ปรากฏว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ได้แก่ กะเทยโดยกำเนิด, ชายผู้ถูกตอนที่เรียกว่า ชันที, ชายมีราคะกล้า ประพฤตินอกรีตในทางเสพกามและช่วยวนชายอื่นให้เป็นเช่นนั้น”

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) ได้ให้ความหมายจากศัพท์บาลีว่า ปณฺชก หมายถึง บัณเฑาะก์, กะเทย, ชันที และได้วิเคราะห์ศัพท์ไว้ว่า “ปณฺชติ ปณฺชโก ผู้เปลี่ยน คือ มีเพศเปลี่ยนไป (ผู้ใด ย่อมเปลี่ยนไป เหตุนั้น ผู้นั้นชื่อว่า บัณเฑาะก์), ปณฺ ธาตุ ในความหมายว่า แลก, เปลี่ยน ๆ ปัจจุบัน ก สกรรณ”

สุชีพ ปุญญานุภาพ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “บัณเฑาะก์ ได้แก่ ชายที่ถูกตอน (ที่ห้ามบวช) A Eunuch (Whose ordination is prohibited)”

บัณเฑาะก์ 5 ประเภท

คำว่าบัณเฑาะก์ที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระพุทธศาสนานั้น ท่านได้แยกเป็นประเภทออกไปอย่างชัดเจนว่ามีกี่ประเภท เพื่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของคนที่มีความผิดปกติจากเพศของตนเองในสมัยนั้น ซึ่งจะทำให้เรามองเห็นภาพคนที่มีความผิดปกติจากเพศในปัจจุบันนี้ได้ตรงกันอีกด้วย

ในพระวินัยปิฎก ท่านกล่าวไว้ไม่ใช่ว่าเฉพาะมนุษย์เราเท่านั้นที่เป็นบัณเฑาะก์ ยังได้กล่าวรวมไปถึงอมนุษย์และสัตว์เดรัจฉานด้วยโดยแบ่งเป็น 3 จำพวก คือ 1. มนุษย์บัณเฑาะก์ 2. อมนุษย์บัณเฑาะก์ 3. สัตว์เดรัจฉานบัณเฑาะก์ (วิ.มหา. 1/38/50)

บัณเฑาะก์ทั้ง 3 จำพวกนี้ มนุษย์บัณเฑาะก์ ก็คือมนุษย์ที่เป็นคนเราธรรมดาตัวเองทั้งเพศชายและเพศหญิง อมนุษย์บัณเฑาะก์ ก็คือพวกที่ไม่ใช่มนุษย์ ได้แก่ พวกเทวดา เปรต อสุรกาย เป็นต้น และเดรัจฉานบัณเฑาะก์ ก็คือ พวกสัตว์ทุกชนิด ทั้งหมดนี้มีโอกาสเป็นบัณเฑาะก์ได้ทั้งนั้น

ในคัมภีร์อรรถกถาสมันตปาสาทิกา ภาคที่ 3 พระอรรถกถาจารย์ได้กล่าวถึงบัณเฑาะก์ไว้ 5 ประเภท ปรากฏตามความในภาษาบาลี ดังนี้ “ปณฺชโก ภิกฺขเวติ เอตถ อาสิตฺตปณฺชโก อสุยฺยปณฺชโก โอปกฺกมียปณฺชโก ปกฺขปณฺชโก นฺุสฺสกปณฺชโกติ ปญฺจ ปณฺชกา ๆ แปลถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า บัณเฑาะก์ มี 5 ประเภท คือ

1. อาสิตตบัณเฑาะก์ ได้แก่ บัณเฑาะก์ที่ใช้ปากอมองคชาตของคนอื่น แล้วดื่มกินน้ำอสุจิ หรือให้น้ำอสุจิรดตัว บัณเฑาะก์ประเภทนี้จัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่าพวกรักร่วมเพศ ได้แก่ คนที่ฝ่ายโลกเรียกว่า กะเทย และเกย์นั่นเอง

2. อสุยฺยบัณเฑาะก์ ได้แก่ บัณเฑาะก์ที่ชอบแอบดูอวัยวะของคนอื่น ทางกายแพทย์ถือว่าเป็น

พวกกามวิตถารประเภทหนึ่ง คือ มีความผิดปกติทางอารมณ์และแรงดันเพศ เป็นเหตุให้บุคคลต้องกระทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศออกไปในลักษณะที่คนปกติเขาไม่ทำกัน เช่น มักชอบแอบดูคนอื่นเปลื้องเสื้อผ้า เปลือยกายอาบน้ำ เป็นต้น

3. ปักขันธ์เทาะกั เป็นบัณฑิตที่ความผิดปกติเป็นอย่างมาก คือ จะมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นช่วง ๆ ท่านกล่าวว่า จะเป็นบัณฑิตเฉพาะข้างแรม (ภาพปักข์) คือ จะเป็นช่วงเวลาที่มีความผิดปกติของร่างกายเกิดขึ้น อารมณ์เพศก็จะเกิดขึ้นด้วย แต่พอถึงข้างขึ้นก็จะหายไป

4. โอปักกมียบัณฑิต เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความพยายามที่เปลี่ยนเพศที่ตนเองเป็นอยู่ เพราะไม่ต้องการเพศเดิม หรืออีกประการหนึ่ง เป็นกลุ่มคนที่มีความตั้งใจที่จะไม่เอาเพศเดิมไว้ โดยการตอน (ให้ใช้การไม่ได้) หรือตัดทิ้ง เช่น พวกขันที คือ คนที่ถูกตัดหรือทำลายลูกอัณฑะออก ก่อนที่จะถึงวัยเจริญพันธุ์เพื่อไม่ให้มีลูก ดังนั้น ลักษณะทางเพศจึงไม่สามารถพัฒนาขึ้นมาได้ทำให้ขาดการแตกเนื้อหนุม จึงมีลักษณะคล้ายผู้หญิง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศ ไม่มีการสร้างอสุจิและฮอร์โมนเพศ

5. นปุงสกบัณฑิต คือ คนที่เกิดมาแล้วไม่มีเพศปรากฏออกมาเลยว่าเป็นเพศชายหรือหญิงตั้งแต่กำเนิด มีแต่เพียงช่องสำหรับถ่ายปัสสาวะเท่านั้น (วิ.อ. 3/87)

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมมานี้ ก็สามารถที่จะอธิบายเชื่อมโยงปรากฏการณ์ของบัณฑิตในคัมภีร์พระพุทธศาสนากับบัณฑิตกับฝ่ายโลกนั้นถือได้ว่าใกล้เคียงหรือบางประเภทก็ตรงกัน เพราะลักษณะอาการของบัณฑิตที่กล่าวไว้ในพระพุทธศาสนาที่กล่าวไว้นานแล้วนั้น บัณฑิตก็ยังปรากฏให้เห็นในปัจจุบันนี้ได้อยู่เป็นจำนวนมากและบัณฑิตทั้ง 5 ประเภทนี้ ถึงแม้ว่าดูจะมีพฤติกรรมออกไปในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อพระธรรมวินัยได้ง่าย แต่พระพุทธเจ้าก็ไม่ได้ห้ามไม่ให้บวชไปเสียทั้งหมด เพราะมีบัณฑิตบางประเภทพระองค์ก็อนุญาตให้บวชได้ (แต่ท่านใช้คำว่าบรรพชา) ดังข้อความที่ปรากฏในอรรถกถา สมันตปาสาทิกาภาคที่ 3 ว่า

ในบัณฑิต 5 ชนิดนั้น อาสิตตบัณฑิต และ อสุยยบัณฑิต ไม่ห้ามบรรพชา 3 ชนิด นอกนี้ห้าม แม้ในบัณฑิต 3 ชนิดนั้น สำหรับปักขบัณฑิต ห้ามบรรพชาแก่เขาเฉพาะปักข์ที่เป็นบัณฑิตเท่านั้น (วิ.อ. 3/88)

จากข้อความเบื้องต้นทำให้ทราบได้ว่า บัณฑิตสองประเภทแรกสามารถที่จะบรรพชาเป็นสามเณรได้ตามพระวินัย

ประเด็นที่ต้องการพิสูจน์

ผู้เขียนมีทัศนะว่า บัณฑิตสามารถบรรพชาได้ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันชัดเจนลงไปว่า บัณฑิต ปรากฏมีบรรพชาในพระไตรปิฎก มีเพียงการบรรพชาของฆราวาสทั้งที่เป็นอุบาสก และ อุบาสิกา ซึ่งมีตัวอย่างสนับสนุน ดังนี้

การบรรลุนิคมของอุบาสกและอุบาสิกาในสมัยพุทธกาล

1. กรณีของสันตติมหาอำมาตย์ ซึ่งเป็นอำมาตย์ในกรุงสววัตถิ แคว้นโกศล ซึ่งมีพระเจ้า ปเสนทิโกศลเป็นผู้ปกครอง บรรลุพระอรหันต์ขณะที่เป็นฆราวาส (ขุ.ธ. 25/20/27-29)
2. กรณีของพระเจ้าสุทโธทนะได้สดับรับฟังพระธรรมเทศนา ทรงเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธานุชาสนา บรรลุพระโสดาบันเป็นอุบาสกพุทธบริษัทและบรรลุพระอรหันต์ผลในพรรษาที่ 5 ของพระพุทธเจ้า (วิ.อ. 3/76.)
3. กรณีของนางวิสาขาหมหาอุบาสิกา ที่ได้บรรลุโสดาบัน ขณะอายุได้เจ็ดชวบ (วิ.จ. 7/126/40)
4. กรณีของอนาถปิณฑิกเศรษฐี เป็นอุบาสกที่ได้บรรลุโสดาบัน (อง.เอก. 20/151/31)
5. ยสกุบุตรเป็นบุตรของเศรษฐีในเมืองพาราณสี ได้บรรลุพระอรหันต์ผลขณะเป็นเพศคฤหัสถ์ และได้ออกบวชในเวลาต่อมา (วิ.ม. 4/26/25)

กรณีตัวอย่างที่นำมากล่าวอ้างนี้ เพื่อจะยืนยันว่า การบรรลุนิคมนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นนักบวชคือ พระภิกษุ ภิกษุณี สามเณร และสามเณรีเสมอไป แม้คฤหัสถ์ก็สามารถที่จะปฏิบัติธรรมจนบรรลุเป็นพระอริยบุคคลขั้นใดขั้นหนึ่งได้เช่นกัน

ตัวอย่างการกลับเพศในขณะอุปสมบทแล้ว

ในเรื่องของการกลับเพศ คือ กลับจากผู้ชายกลายเป็นผู้หญิง หรือผู้หญิงกลับเป็นผู้ชายนั้น ทางการแพทย์ถือว่าสามารถเกิดขึ้นได้ อาจเป็นการกำหนดเพศผิดมาแต่แรกของคนที่มีอวัยวะเพศปรากฏไม่ชัดว่าเป็นอวัยวะเพศของผู้ชายหรือผู้หญิง จึงมีการบอกเพศผิด หรืออีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นเพราะคิดว่าเป็นเพศนั้นจริง ๆ แต่พอตอนโตเจริญวัยแล้ว อวัยวะเพศนั้น ๆ จึงชัดเจนขึ้นมาภายหลัง จึงทำให้ผู้ชายกลายเป็นผู้หญิง หรือทำให้ผู้หญิงกลายเป็นผู้ชาย เช่น คนหนึ่งเมื่อวัยเด็กมีอวัยวะเพศเป็นหญิงและไม่พบความผิดปกติใด ๆ แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นปรากฏว่าไม่มีประจำเดือน และเริ่มมีขนขึ้นมากตามร่างกาย เช่นผู้ชาย ปากมดลูกปิดและไม่มิมดลูก เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่เต็มทีพบว่ามามีร่างกาย ลำสัน เป็นชาย มีขนขึ้นและมีเสียงห้าว แต่ก็พบการเจริญของเต้านมเช่นเพศหญิง เมื่อมีการตรวจโครโมโซมพบว่าเป็นชนิด XY (โครโมโซมของเพศหญิง) จึงทำให้รู้ชัดว่าที่แท้เป็นเพศชาย (ดร. ตรีทิพย์ รัตนวรชัย, 2549, หน้า 190)

ในทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏหลักฐานว่ามีเรื่องเพศกลับนี้อยู่ด้วย ดังที่ปรากฏใน พระวินัยปิฎก ซึ่งเป็นกรณีของพระภิกษุรูปหนึ่งที่ได้บวชเป็นพระภิกษุอยู่นาน ต่อมาวันหนึ่งเพศที่เป็นผู้ชายก็กลับเพศเป็นผู้หญิง และมีทรวดทรงเป็นผู้หญิงทุกอย่าง ภิกษุทั้งหลายจึงกราบทูลเรื่องนั้นให้พระพุทธเจ้าทราบ พระองค์ก็ตรัสอนุญาตให้พระภิกษุนั้นบวชต่อได้ แต่ต้องเป็นภิกษุณี (วิ.มหา. 1/56/220) และได้เกิดกับภิกษุณีรูปหนึ่งเช่นกัน ซึ่งได้บวชและพักอาศัยอยู่ในสำนักของภิกษุณีแต่อยู่มาวันหนึ่งเพศก็กลับกลายเป็นผู้ชาย (วิ.มหา. 1/56/220)

ข้อสังเกตที่น่าสนใจในกรณีที่พระภิกษุเพศกลับเป็นหญิงและในกรณีที่ภิกษุณีเพศกลับเป็นชายนี้ พระพุทธเจ้ามิได้ทรงให้พระภิกษุหรือภิกษุณีรูปนั้นสึกออกไป แต่พระองค์ได้ทรงอนุญาตให้บวชอยู่ต่อได้ โดยพระราชกฤษฎีกาให้รับต่อในสำนักภิกษุณีได้เลย โดยไม่ต้องนับหนึ่งใหม่ (วิ.อ. 1/328)

กรณีตัวอย่างของผู้กลับเพศแล้วบรรลุนิกรรม

เรื่องเพศกลับนี้ ไม่ได้เกิดแก่พระภิกษุหรือภิกษุณีเท่านั้น ในครั้งพุทธกาลนั้นได้เกิดแก่คฤหัสถ์ ก็มี ดังตัวอย่างเช่น ลูกชายของเศรษฐีชื่อโสเรยยะวันหนึ่ง ได้ไปพบกับท่านพระมหากัจจายนเถระ ซึ่งมีร่างกายมีสีเหมือนทองคำ จึงแอบคิดว่า สวยจริงหนอ พระเถระรูปนี้ ควรเป็นภริยาของเรา หรือสีแห่งสรีระของภริยาของเรา พึงเป็นเหมือนสีแห่งสรีระของพระเถระนั้น พอคิดจบเท่านั้น เพศชายของเขาก็ตกหายไป กลับกลายเป็นเพศหญิงแทน โสเรยยะอับอายมากจึงหนีไปจากเมืองนั้นไปอยู่เมืองอื่นแทน และเมื่อไปอยู่เมืองอื่นด้วยเพศของตนเป็นผู้หญิงไปแล้ว จึงได้แต่งงานใหม่และมีลูก 2 คน (รวมมีลูก 4 คน คือ ขณะเป็นผู้ชายมีลูก 2 คนกับภริยา พอเปลี่ยนเพศมาเป็นผู้หญิงมีลูกอีก 2 คนกับสามี) ต่อมาโสเรยยะจึงได้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้เพื่อนฟัง เพื่อนจึงได้พาไปขอขมาพระมหากัจจายนเถระ พอเมื่อพระมหากัจจายนเถระทราบเรื่อง จึงยกโทษให้ พอท่านยกโทษให้เท่านั้น เพศหญิงก็หายไป เพศชายของโสเรยยะก็กลับมาตามเดิม จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ทำให้โสเรยยะเกิดสลดใจว่า ทำไมตนเองถึงได้เจอกับเหตุการณ์แปลก ๆ แบบนี้ โดยในชาติเดียวมีการเปลี่ยนเพศไปมาถึง 2 ครั้ง ยิ่งไปกว่านั้นขณะเป็นชาย ตนเองก็ได้มีลูกกับภริยา และพอเป็นหญิงก็ตั้งท้องและมีลูกกับสามีอีกด้วย สุดท้ายจึงยอมทิ้งทุกอย่างและได้ออกบวชจนได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ (ขุ.ธ.อ. 2/232)

จากการศึกษากรณีของท่านโสเรยยะนี้ สรุปความได้ 2 ประเด็น คือ

1. โสเรยยะที่เพศกลับจากชายกลายเป็นหญิง เพราะเกิดจากอกุศลจิตที่คิดไม่ดีต่อผู้มีศีล ไม่ใช่เกิดจากอวัยวะเพศที่ผิดปกติ
2. โสเรยยะไม่มีความผิดปกติทั้งทางร่างกายและทางจิตทั้งก่อนบวชและหลังบวช ท่านจึงไม่จัดเป็นบัณฑิตในทางพระพุทธศาสนา

ข้อโต้แย้ง

1. ในพระวินัยห้ามไม่ให้บัณฑิตก่อกุศลสมทบ ดังข้อความที่ว่า “...พระสมณะเชื้อสาย พระศากย บุตรเหล่านี้เป็นบัณฑิต บรรดาพวกสมณะเหล่านี้ แม้พวกใดที่มีใช้บัณฑิต แม้พวกนั้นก็ประทุษร้าย บัณฑิตก็เมื่อเป็นเช่นนี้พระสมณะเหล่านี้ ก็ล้วนแต่ไม่ใช่เป็นผู้ประพฤติพรหมจรรย์ ภิกษุทั้งหลาย จึงกราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระผู้มีพระภาคเจ้า รับสั่งกะภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย อนุสสัมบัน คือ บัณฑิต ภิกษุไม่พึงให้อุปสมบท ที่อุปสมบทแล้วต้องให้สึกเสีย ฯ” (วิ.ม. 4/125/141)

แต่ในกรณีของพระโสเรยยะ จากการศึกษานในคัมภีร์พระไตรปิฎกไม่ได้ระบุชัดไว้ว่า ท่านเป็นบัณฑิตหรือไม่ ปรากฏเพียงแต่ว่า การที่พระโสเรยยะบวชได้และบรรลุนิกรรมได้นั้นไม่อยู่ในกรณีของ

การห้ามบัณฑิตเกะกะบวช เพราะว่ากรณีที่เพศของท่านปรับเปลี่ยนไปนั้น เกิดจากความคิดที่เป็นอกุศลไม่ได้เกิดจากความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจมาแต่ต้น ท่านจึงสามารถบวชได้และบรรลุนิพพานได้ด้วยและไม่ถือว่าท่านเป็นบัณฑิตในทางศาสนาอีกด้วย แต่กรณีนี้สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งผู้เขียนได้เทียบเคียงกับหลักฐานทางการแพทย์ว่า สามารถเกิดขึ้นได้ อาจเป็นการกำหนดเพศผิดมาแต่แรกของคนที่มีอวัยวะเพศปรากฏไม่ชัดว่าเป็นอวัยวะเพศของผู้ชายหรือผู้หญิงและการที่กล่าวอ้างเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์นั้นอาจเป็นการเสริมเติมแต่งขึ้นในภายหลังก็เป็นได้

สำหรับประเด็นปัญหาเรื่องการอุปสมบทของบัณฑิตนั้น สรุปได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงห้ามบัณฑิตอุปสมบท สาเหตุเนื่องมาจากกรณีที่ภิกษุบัณฑิตได้ไปชักชวนภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ให้มาเสพเมถุนกับตนทำให้ถูกตำหนิจากชาวบ้านเป็นอย่างมาก พระพุทธเจ้า จึงทรงบัญญัติห้ามบัณฑิตอุปสมบทตั้งแต่นั้น ส่วนบัณฑิตที่ได้อุปสมบทแล้ว ก็ทรงตรัสว่าให้สึกเสีย

ดังนั้น สถานภาพของบัณฑิตในการบรรพชาอุปสมบทนั้น เป็นสถานภาพที่บัณฑิตไม่ได้ถูกยอมรับให้เข้าไปในหมู่สงฆ์โดยทั้งหมด ซึ่งก็หมายความว่า มีบัณฑิตบางประเภทที่ได้รับสิทธิ์บางประการ เช่น สามารถที่จะบรรพชาเป็นสามเณรได้ แต่จะได้สิทธิ์เฉพาะบัณฑิตที่ไม่มีพฤติกรรมอันจะเป็นอันตรายต่อพรหมจรรย์ของภิกษุสามเณรอีก แต่สำหรับการอุปสมบทนั้น ท่านห้ามบัณฑิตมิให้อุปสมบทไว้ทุกประเภท จึงทำให้สถานภาพของบัณฑิตจะไม่อยู่ในฐานะที่ได้รับสิทธิ์ในการเข้าสู่ศาสนานั้นเอง ทั้งนี้ก็ยังหมายรวมไปถึงคนที่เป็กลุ่มรักร่วมเพศในปัจจุบันด้วยโดยเฉพาะกลุ่มคนที่เรียกว่า กะเทย และเกย์ ซึ่งก็จะมีกะเทย และเกย์บางประเภทที่ได้รับโอกาสที่จะบรรพชาเป็นสามเณรได้ แต่จะไม่ได้รับโอกาสอุปสมบทเป็นภิกษุ

จากกรณีที่พระวินัยไม่ได้ห้ามบัณฑิตในการบรรพชา จึงมีบัณฑิตบางประเภทสามารถบรรพชาได้ คือ

1. อาสิตตบัณฑิต หมายถึง บัณฑิตที่ใช้ปากอมองคชาตของคนอื่น แล้วดื่มกินน้ำอสุจิหรือให้น้ำอสุจิรดตัว บัณฑิตประเภทนี้จัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่าพวกรักร่วมเพศ ได้แก่ คนที่ฝ่ายโลกเรียกว่า กะเทย และเกย์นั่นเอง เพราะบัณฑิตประเภทนี้มีพฤติกรรมทางเพศกับคนที่เป็เพศเดียวกันกับตน ด้วยพฤติกรรม คือ ใช้ปากอมองคชาตของคนอื่นเมื่อถูกน้ำอสุจิราดรดหรือได้ดูดกิน น้ำอสุจิแล้วก็จะมีความสุข

บัณฑิตประเภทนี้เมื่อดูจากพฤติกรรม ก็ถือว่าเป็นพวกที่มีความต้องการทางเพศสูง เพราะเป็นพวกที่มีความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ด้วยการใช้ปาก ลิ้น ฟัน ไปกระตุ้นอวัยวะเพศของคู่ร่วมเพศเพื่อให้เกิดความสุขทางเพศ (จินทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์, 2548, หน้า 169) และเมื่อจะต้องกล่าวถึงการบวชของบัณฑิตประเภทนี้ หลายคนก็จะต้องคิดว่าต้องเป็นบุคคลที่ถูกห้ามบวชแน่นอน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงในเรื่องกามมากที่สุดนั่นเอง ประกอบกับการอยู่รวมกันกับพระภิกษุสามเณรที่เป็นเพศชายอยู่แล้วก็จะยิ่งไปกระตุ้นความต้องการทางเพศของเขาให้มากขึ้นด้วย แต่ปรากฏว่า พระพุทธเจ้าไม่ได้ห้ามบัณฑิตประเภทนี้มีให้บวช คือ อนุญาตให้บรรพชาได้

อาจเป็นเพราะพระพุทธเจ้าทรงมีเมตตาต่อบุคคลทั่วไปไม่จำกัดสิทธิ์ในการบรรพชาของเขาเหล่านั้นด้วยทรงเห็นว่า พฤติกรรมของบัณฑิตจะประพฤติปฏิบัติสามารถแก้ไขได้ หรือสามารถทำให้หายได้ เพราะว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์เรื่องกามราคะมีอยู่ในตัวทุกคนอยู่แล้ว แต่ว่ากามราคะนั้น ก็สามารถข่มได้หรือกำจัดได้ ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า สามารถกำจัดได้ด้วยอสุภกัมมัญฐาน (พระธรรมดิลก, 2548, หน้า 33)

2. อสุภยบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตที่ชอบแอบดูอวัยวะของคนอื่น ทางกายภาพถือว่าเป็นพวกกามวิตถารประเภทหนึ่ง คือ มีความผิดปกติทางอารมณ์และแรงดันเพศ เป็นเหตุให้บุคคลต้องกระทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศออกไปในลักษณะที่คนปกติเขาไม่ทำกัน เช่น มักชอบแอบดูคนอื่นเปลื้องเสื้อผ้า เปลื้องกายอาบน้ำ เกี้ยวพาราสีกัน หรือร่วมเพศกัน เมื่อได้ดูสมใจแล้ว ก็จะทำให้เขามีความรู้สึกทางเพศสูงขึ้นและมักจะสำเร็จความใคร่ไปด้วยในขณะที่แอบดู

อสุภยบัณฑิตนั้นก็เป็กลุ่มคนอีกพวกหนึ่งที่พระพุทธเจ้าไม่ได้ห้ามว่าไม่ให้บวช ก็คือทรงอนุญาตให้บวชได้เหมือนกัน วิเคราะห์ได้ว่า อสุภยบัณฑิตนี้ แม้จะมีความผิดปกติทางอารมณ์เพศก็จริง แต่ก็อยู่ในวิสัยที่พอจะแก้ไขได้ เช่น ด้วยการถูกลงโทษบ้าง ถูกตำหนิบ้าง หรือสุดท้ายก็คือการบำบัดทางจิต เพราะลักษณะอาการแบบนี้ ก็ด้วยเพราะมีความปกติทางด้านจิตใจนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ พระพุทธเจ้าจึงไม่ได้ห้ามในเรื่องการบวช แต่นั่นต้องหมายความว่าบุคคลนั้นต้องตั้งใจที่จะบวชเพื่อละกิเลสเท่านั้น ไม่ใช่มีเจตนาอื่นแอบแฝง เช่น ต้องการบวชเพราะมีคนที่ตนเองรักชอบบวชอยู่ก่อนจึงได้บวชตาม

จะเห็นได้ว่า อาสิตตบัณฑิต และอสุภยบัณฑิตทั้ง 2 ประเภทนี้ ไม่ได้ถูกห้ามเรื่อง การบรรพชา คือ สามารถที่จะบรรพชาได้ ซึ่งเมื่อดูจากพฤติกรรมที่บัณฑิตทั้ง 2 ประเภทนี้เป็นอยู่ย่อมจะมีความเสี่ยงต่อพรหมจรรย์ของพระภิกษุสามเณรเป็นอย่างมาก แต่ที่พระพุทธเจ้า ทรงอนุญาตให้บรรพชาได้นั้นเป็นเพราะเขาเป็นบัณฑิตจากพฤติกรรมที่เกิดทางด้านจิตใจ ซึ่งสามารถแก้ไขได้และต้องไม่มีพฤติกรรมทางเพศที่จะก่อให้เกิดความเสียหายปรากฏออกมาอีก เพราะถ้ายังเลิกพฤติกรรมไม่ได้ก็ต้องให้สึกออกไปเสีย

ในกรณีนี้มีตัวอย่างของสามเณรที่บรรลุนิกรรม และสามารถบรรลุถึงขั้นสูงสุด คือ อรหัตตผลได้ด้วย ดังมีสามเณรที่ปรากฏอยู่หลายรูป ดังนี้

1. สามเณรบัณฑิต
2. สามเณรเรวตะ
3. สามเณรสังกัจจาย
4. สามเณรสุข
5. สามเณรสุมนะ
6. สามเณรนิโครธ (ขุ.ธ.อ. 4/21)

แต่ถึงกระนั้นก็ไม่มีความหลักฐานชี้ชัดว่า บรรดาสามเณรที่บรรลุนิกรรมเหล่านี้มีสามเณรองค์ใดบ้างที่เป็นบัณฑิต แต่ผู้เขียนก็มีความเชื่อมั่นว่า การที่พระพุทธเจ้าทรงไม่ห้ามในการบรรพชาของบุคคลผู้เป็นบัณฑิตแสดงว่า พระองค์ต้องทราบด้วยพระญาณของพระองค์ว่า บุคคลเหล่านี้สามารถที่จะฝึกหัดได้และอาจจะสามารถบรรลุนิกรรมได้เช่นเดียวกัน

บทสรุป

อย่างไรก็ตาม พระพุทธศาสนาถือว่า จุดประสงค์ที่สำคัญของชีวิต ก็คือการพัฒนาศักยภาพในตัวเองให้เต็มเปี่ยมและการเก็บสิ่งสมทุทางปัญญาเป็นปัจจัยสำหรับบรรลุเป้าหมายสูงสุด การที่จะบรรลุถึงจุดหมายสูงสุด หรือธรรมชั้นสูงทางพระพุทธศาสนานั้น จึงต้องผ่านการเก็บสิ่งสมทุเฉพาะอุปนิสัยมาชั่วระยะเวลาอันยาวนาน ดังนั้น พุทธสาวกจำนวนมากที่บรรลุธรรมชั้นสูงสุดได้ล้วนต้องอาศัยคุณธรรมความดีที่เก็บสิ่งสมทุไว้ แม้ในกรณีของบุคคลผู้บังเกิดเป็นบัณฑิตก็ตาม ล้วนต้องสะสมคุณงามความดีมาพอสมควรมิเช่นนั้นแล้วก็จะไม่สามารถที่จะมาบังเกิดเป็นมนุษย์ได้และได้พบกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า การเกิดเป็นมนุษย์นั้นยากเป็นอย่างยิ่ง (กัจจโณ มนุสสปฏิลาโภ) และการที่จะได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้านั้นยากเป็นอย่างยิ่ง (กัจจณฺ สทตฺตมฺสสฺสวณฺ)

ดังนั้น การที่การที่บุคคลผู้เป็นบัณฑิตก็ได้เกิดเป็นมนุษย์ และได้มีโอกาสฟังธรรมของพระพุทธเจ้าก็นับว่าเป็นบุคคลที่มีบุญกุศลสะสมมากพอสมควร การพัฒนาศักยภาพของบุคคลประเภทนี้ก็อาจจะไม่ต่างจากบุคคลปกติทั่วไป ดังมีตัวอย่างมากมายที่ปรากฏในสังคมปัจจุบัน บางคนมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับกันในระดับประเทศ

แต่ผู้เขียนยังมีความเชื่อมั่นในพระพุทธพจน์ที่ตรัสไว้ในมหาปริณิพพานสูตรว่า

“ตราบใดที่ยังมีผู้ศึกษาและปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์อยู่ ตราบนั้น โลกก็จะไม่ว่างเว้นพระอรหันต์” (ที.ม. 10/214/162)

เมื่อวิเคราะห์จากข้อความของพุทธพจน์นี้แล้ว ทำให้ทราบว่ามีผู้ที่มีความตั้งใจศึกษาและปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์แล้ว โลกนี้ก็จะไม่มีวันว่างเว้นจากพระอรหันต์ เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาในท่ามกลางศาสนาพราหมณ์ หรือฮินดูในปัจจุบันนี้ ซึ่งเป็นศาสนาที่แบ่งคนในสังคมอินเดียในสมัยนั้นออกเป็นวรรณะต่าง ๆ กัน แต่พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาปฏิวัติแนวคิดนั้นเสีย และยังให้สิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระองค์ได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีแบ่งชนชั้นวรรณะใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ให้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละคนที่จะสามารถเพียรพยายามปฏิบัติตามได้หรือไม่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพุทธพจน์ บทหนึ่งซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสไว้ในคัมภีร์ขุททกนิกาย สุตตนิบาต ความว่า

น ขจจา วสโล โหติ	น ขจจา โหติ พุราหมโณ
กมฺมฺนา วสโล โหติ	กมฺมฺนา โหติ พุราหมโณ.

บุคคลเป็นคนเลวเพราะชาติ (กำเนิด) ก็หาไม่ เป็นผู้ประเสริฐเพราะชาติ (กำเนิด) ก็หาไม่ (แต่) เป็นคนเลวเพราะการกระทำ เป็นผู้ประเสริฐก็เพราะการกระทำ

(ขุ.สุ. 25/352)

จากข้อความของพระพุทธพจน์นี้ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า พระพุทธเจ้าตรัสสอนไม่ให้สาวกติดอยู่ในเรื่องชาติกำเนิด แต่ให้ถือพฤติกรรม คือ การกระทำเป็นเครื่องวัด โดยที่ตรัสไว้ว่า บุคคลเป็น

คนเลวเพราะชาติก็หาไม่ เป็นผู้ประเสริฐเพราะชาติก็หาไม่ แต่เป็นคนเลวเพราะกรรม เป็นผู้ประเสริฐเพราะกรรม การที่บุคคลเป็นคนเลวเพราะชาติก็หาไม่ หมายความว่า คนเกิดมาในตระกูลที่สมมติว่าต่ำต่างตระกูลกัน จะถือว่าเป็นคนเลวไม่ได้ เพราะแต่ละคนไม่สามารถเลือกเกิดเองได้และเป็นผู้ประเสริฐเพราะชาติก็หาไม่ หมายความว่า ผู้เกิดมาในตระกูลสูง มิใช่ว่าจะเป็นคนดีเสมอไป เพราะบางคนได้รับการศึกษาดี มีการงานดี อาจอาศัยพื้นฐานการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ทำลายเศรษฐกิจของชาติได้ การเป็นคนเลวเพราะกรรม เป็นผู้ประเสริฐเพราะกรรม หมายความว่า จะเป็นคนเลวหรือเป็นคนประเสริฐ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับชาติกำเนิด แต่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของตนเองเป็นสำคัญ เช่น พระเทวทัต เป็นถึงโอรสกษัตริย์ ต่อมาทำกรรมหนักถูกรณีสืบไปตกนรกอเวจี ส่วนอุบาสีเป็นช่างกัลบก ออกบวชในสำนักพระพุทธองค์ ต่อมาได้เป็นพระอรหันต์ เป็นต้น

ดังนั้น ใครก็ตามที่ยังถือชาติ ถือโคตร ถือตัว คนเหล่านั้น ย่อมอยู่ห่างไกลจากความรู้และความประพฤติอันยอดเยี่ยม ต่อเมื่อละความถือชาติ ถือโคตร ถือตัวเสียแล้ว จึงจะทำให้แจ้งได้ ซึ่งความรู้ความประพฤติอันยอดเยี่ยม ไม่มีความรู้ความประพฤติอื่นยิ่งกว่า การสร้างกาย วาจา ใจ ให้สะอาด มีระเบียบ เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและประพฤตินั้นเป็นคนดีโดยแสดงความเคารพกับทุก ๆ คน ทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างสม่ำเสมอ การทำได้เช่นนี้จะเป็ยสิริมงคลแก่ชีวิตที่เราสร้างขึ้นเอง มีผลเป็นของเราเองตลอดไป

สรุปได้ว่า ตามหลักฐานทางคัมภีร์จะกล่าวว่า บัณเฑาะก์จัดเป็นอภัพบุคคล ซึ่งไม่สามารถที่จะบรรลุนิพพานได้ในชีวิตนี้ ถึงแม้ว่าจะพยายามฝึกปรือพัฒนาตนเองตามหลักหลักไตรสิกขา เป็นต้น ก็ตาม เพราะบัณเฑาะก์เป็นผู้ถือกำเนิดมาเป็นมนุษย์เพราะผลแห่งอกุศลกรรม เป็นบุคคลที่ปฏิสนธิที่ปราศจากอโฆหะเหตุ หรือทุกเหตุกปฏิสนธิ คือ ผู้มีวิบากเป็นเครื่องกั้น

แต่อย่างไรก็ตาม สถานภาพของบัณเฑาะก์ในปัจจุบันนี้เป็นบุคคลที่ไม่ได้ถูกกีดกันในทางพระพุทธศาสนาเลย โดยพบว่าบัณเฑาะก์นั้นได้รับสิทธิเสรีภาพในการเข้าสู่พระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก และได้รับสิทธิมากกว่าในครั้งพุทธกาลอีกด้วย เช่น การบรรพชาอุปสมบทก็สามารถทำได้ ไม่ได้ถูกห้ามเหมือนในครั้งพุทธกาล การเข้าร่วมสังฆกรรมกับคณะสงฆ์ก็สามารถทำร่วมกับภิกษุทั้งหลายตามปกติ การได้รับแต่งตั้งให้เป็นใหญ่ในคณะสงฆ์ ก็ได้รับโอกาสมากไม่เหมือนกับครั้งพุทธกาลที่บัณเฑาะก์ถูกห้ามเป็นใหญ่ในคณะสงฆ์ จะเห็นได้ว่า สถานภาพของบัณเฑาะก์ในพุทธกาลกับปัจจุบันนี้ จะมีสถานภาพเปลี่ยนไปตามความความเข้มแข็งและความอ่อนแอของ คณะสงฆ์อยู่ด้วย โดยในครั้งพุทธกาลคณะสงฆ์มีความเข้มแข็ง สถานภาพของบัณเฑาะก์จึงไม่ค่อยได้รับสิทธิจากหมู่สงฆ์มากนัก แต่ในปัจจุบันนี้คณะสงฆ์อาจจะอ่อนแอไปตามสภาพสังคมบ้าง ทำให้สถานภาพของบัณเฑาะก์ในปัจจุบันนี้ จึงมีโอกาสเข้าสู่ศาสนาและได้รับสิทธิเสรีภาพ ต่าง ๆ มากเหมือนกับภิกษุโดยทั่วไปอีกด้วย และการที่บัณเฑาะก์มีเสรีภาพมากอย่างนี้ ปัจจุบันอาจพอรับกันได้ แต่ในอนาคตก็น่าเป็นห่วงต่อศรัทธาของชาวพุทธอยู่ไม่น้อยทีเดียว

บรรณานุกรม

- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์, ผศ.ดร. (2548). *เพศศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร
- ตรีทิพย์ รัตนวรชัย, ดร. (2549). *ชีวเคมีของฮอร์โมนเชิงบูรณาการ: ฮอร์โมนระบบสืบพันธุ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2550). *พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสนา ชุด ศัพท์วิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง
- พระธรรมดิลก. (2548). *อธิบายธรรมในนวกวาท*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2540). *การสร้างสรรคปัญญาเพื่ออนาคตของมนุษยชาติ*. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพฯ: บริษัทสหธรรมิก จำกัด
- _____. (2544). *แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด
- _____. (2543). *มองวิสาขะหยั่งถึงอารยธรรมโลก*. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด
- _____. (2539). *ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด
- _____. (2543). *พจนานุกรมศัพท์พระพุทธศาสนา ฉบับประมวลศัพท์*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2543). *พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล เล่มที่ 1, 2, 3, 4, 7, 20 และ 25*. กรุงเทพฯ: เฉลิมชาญการพิมพ์
- สุชาติ โสมประยูร, ศ. ดร. และรศ. วรณี โสมประยูร. (2544). *เพศศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2535). *พจนานุกรมศัพท์พระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย,
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2543). *วินัยมุข เล่ม 2*. พิมพ์ครั้งที่ 31. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย

การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัว และจดหมายสมัครงานในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ศศินันท์ โตะชาลีศรีทิน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อีเมล: nant.9@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วิจัยนี้ได้ทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่าการใช้วิธีนี้ในการสอนการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานสามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถเขียนได้ถูกต้องและเขียนได้ดีขึ้น โดยสามารถดูจากผลคะแนนของการทดสอบก่อนและหลังเรียน เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบการเขียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงาน นักศึกษาได้ผลคะแนนค่อนข้างน้อยในการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนนักศึกษามีผลคะแนนมากขึ้นและผ่านเกณฑ์ทุกคน ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานสามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาได้

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด การเขียนประวัติส่วนตัว การเขียนจดหมายสมัครงาน ภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง

Application of Error Analysis to Enhance Writing Competence in Writing Resume and Application Letter in Business English 1 Classroom: A Case Study at Sakon Nakhon Rajabhat University

Sasinan Torchaleesrithin

Faculty of Humanities and Social Sciences, Sakon Nakhon Rajabhat University

E-mail: nant.9@hotmail.co.th

ABSTRACT

Application Letter in Business English 1 Classroom: A Case Study at Sakon Nakhon Rajabhat University was conducted in the first semester of the academic year 2016. It found that the use of this method in teaching writing resume and application letter can improve students' writing skills. The students had abilities to write correctly and write better by comparing their scores before and after using the error analysis. To compare their writing skills, students got fewer score before using the error analysis and they got higher scores after using this method. Therefore, it can conclude that the use of error analysis to enhance writing competence in writing resume and application letter can improve students' writing skills.

Keywords: Error Analysis, Writing Resume, Application Letter Writing, English as a Foreign Language, English as a Second Language

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นเสมือนภาษากลางในการติดต่อสื่อสารหลาย ๆ ด้าน เช่น การติดต่อทางธุรกิจ การศึกษา ความบันเทิง กีฬา และทางกฎหมาย มีผู้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากกว่า 350 ล้านคนทั่วโลกที่เป็นเจ้าของภาษา และมากกว่า 400 ล้านคนที่เป็นผู้ใช้ภาษาอังกฤษโดยทั่วไป (Kitao, 1996) ภาษาอังกฤษเป็นเสมือนภาษากลางมากกว่า 53 ประเทศ เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา ฮองกง และอินเดีย เป็นต้น ปัจจุบันนี้ ภาษาอังกฤษมีบทบาทที่สำคัญมาก เนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้คนสามารถสื่อสารกับอีกฝ่ายได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย ภาษาอังกฤษโดยทั่วไปเป็นเสมือนภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสาร จากสถิติระบุว่า 75 เปอร์เซ็นต์ของการติดต่อสื่อสารนั้นใช้ภาษาอังกฤษได้แก่ ข้อมูลเครือข่าย อีเมล แฟ้มกซ์ จดหมาย ข้อความ และเว็บไซต์ต่าง ๆ นอกจากนี้ 80 เปอร์เซ็นต์ของข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตจะใช้ภาษาอังกฤษ (Widdowson, 2009)

ในสมาคมอาเซียน บทบาทภาษาอังกฤษได้มีการเปลี่ยนแปลงมาแล้วหลายปี ในอดีตภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่เป็นภาษาทางการในบางประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ สำหรับประเทศอื่น ๆ ภาษาอังกฤษเป็นเสมือนภาษาต่างประเทศ ซึ่งภาษาอังกฤษสอนแค่ในห้องเรียนเท่านั้น ไม่ได้ใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม ภาษาอังกฤษก็เป็นภาษาทางการที่ใช้ในการสนทนากับชาวต่างประเทศ (Kitrattaporn, 2011) เนื่องจากความต้องการสร้างจุดแข็งให้กับเศรษฐกิจของภูมิภาค ประเทศในกลุ่มอาเซียนก็จะกลายเป็นชุมชนเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) นอกจากนี้ยังมีการไหลบ่าของแรงงานต่างประเทศ ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่เป็นสมาชิกอาเซียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่คนไทยจะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ เพราะจะทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีความสำคัญในการสมัครงาน ผู้สมัครงานจะต้องมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษจึงจะเป็นที่โดดเด่น พวกเขายังสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นภาษาอังกฤษ สามารถติดต่อกับชาวต่างประเทศ และมีโอกาสที่จะได้ตำแหน่งงานที่ดีในบริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศมากกว่าคนอื่น

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รวมถึงใช้ในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่การเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด ในทั้ง 4 ทักษะนี้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกฝนความสามารถในการเขียนของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากทักษะการเขียนมีความสำคัญมากในการสื่อสาร และการเขียนเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันหลาย ๆ ด้าน เช่น การเรียน การทำงาน การติดต่อสื่อสาร ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, 2550) นอกจากนี้ ทักษะการเขียนยังสำคัญมากสำหรับการสมัครงาน เพราะผู้สมัครงานจะต้องเขียนจดหมายสมัครงานและประวัติ

ส่วนตัวส่งไปยังบริษัทที่เปิดรับสมัครตำแหน่งนั้น ๆ ผู้สมัครที่สามารถเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ และประวัติส่วนตัวได้อย่างถูกต้อง อาจได้รับเชิญให้เข้ารับการสัมภาษณ์งานจากนายจ้างที่คาดหวังไว้ นักเรียนไทยทุกระดับการศึกษาต้องเรียนภาษาอังกฤษ แต่ส่วนมากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Komin, 1998) หลายคนก็เห็นว่าการเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ยากมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษด้านการใช้ โครงสร้างไวยากรณ์ การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค ความเข้าใจในการสื่อความหมาย การใช้ เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคคำ จากนั้นนำวิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดมาสอนการเขียน ประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ให้กับนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัคร งานอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบถึงข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ จูริกิจ 1
2. เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา
3. หลังจากการใช้วิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดสอนการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงาน ให้กับนักศึกษา นักศึกษาสามารถเขียนได้คะแนนผ่านเกณฑ์ทุกคน

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ประยุกต์ใช้แนวคิดของ Corder (1973), Heaton (1975) และ Dulay and others (1982)

Corder (1973) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความผิดพลาด สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สอง และความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากภาษาแม่ ซึ่งมีผลกับการศึกษาภาษาที่สอง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดนั้นจะมุ่งเน้นทั้งการวิเคราะห์สาเหตุเพื่อให้ทราบถึงความ สามารถของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้และการคาดคะเนปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้

Heaton (1975) ได้แบ่งองค์ประกอบที่จำเป็นในการเขียนไว้ 4 ประการ คือ

1. ทักษะทางไวยากรณ์ (Grammatical Skills) คือ ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะทางลีลาภาษา (Stylistic Skills) คือ ความสามารถในการเขียนประโยคหลาย ๆ แบบได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
3. ทักษะกลไก (Mechanical Skills) คือ ความสามารถในการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษา ได้ถูกต้องตามแบบแผน

4. ทักษะการเลือกข้อความที่เหมาะสม (Judgment Skills) คือ ความสามารถในการเขียนข้อความได้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์

Dulay and others (1982) กล่าวว่า การวิเคราะห์ความผิดพลาด คือ การศึกษาถึงข้อผิดพลาดเมื่อผู้เรียนใช้ภาษาที่สอง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทำให้ทราบถึงกระบวนการของธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษา และเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรว่าส่วนใดของภาษาเป้าหมายที่ผู้เรียนมีความยากหรือความผิดพลาดในการเขียนภาษาและความผิดที่เกิดขึ้นแบบใดในการเขียนของผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะปัญหาในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานของนักศึกษาเท่านั้น

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย

นักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 40 คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยในการนำไปใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. ทราบถึงปัญหาในการเขียนของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1
2. นักศึกษาได้รับความรู้ในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง
3. นักศึกษาสามารถเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้คะแนนผ่านเกณฑ์ทุกคน

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาในการทำการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 เฟส เฟสแรกจะทำการสอนการเขียนประวัติส่วนตัวให้กับนักศึกษา เฟสที่ 2 จะทำการสอนการเขียนจดหมายสมัครงาน โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

เฟสแรก

1. ให้นักศึกษาทุกคนที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ใช้ความรู้พื้นฐานในการเขียนประวัติส่วนตัวของตนเองโดยกรอกข้อมูลตามฟอร์มที่ให้ โดยให้เวลาในการเขียนประวัติส่วนตัว 40 นาที

2. เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้ในการเขียน ผู้สอนเก็บรวบรวมประวัติส่วนตัวของนักศึกษา

3. จากนั้นผู้สอนเลือกประวัติส่วนตัวของนักศึกษามาเป็นกรณีศึกษาในการสอน เพื่อให้ นักศึกษา วิเคราะห์ ศึกษาเรียนรู้ และดูเป็นตัวอย่างในการเขียน

4. ผู้สอนและนักศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนร่วมกัน

5. ถัดมาอีก 4 สัปดาห์ ทำการทดสอบความรู้ของนักศึกษา โดยให้นักศึกษากรอกแบบฟอร์ม ประวัติส่วนตัวอีกครั้งโดยใช้เวลา 40 นาที

6. เก็บรวบรวมประวัติส่วนตัวที่นักศึกษาทำการกรอกข้อมูลเมื่อครบกำหนดเวลาที่กำหนดให้จาก นั้นนำไปตรวจสอบข้อผิดพลาดในการเขียน

เฟสที่สอง

1. ให้นักศึกษาใช้ความรู้พื้นฐานในการเขียนจดหมายสมัครงาน โดยใช้เวลาในการเขียน 1 ชั่วโมง

2. เมื่อหมดเวลาผู้สอนเก็บรวบรวมงานเขียนของนักศึกษา

3. ผู้สอนเลือกจดหมายสมัครงานของนักศึกษามาเป็นกรณีศึกษาในชั้นเรียน

4. ผู้สอนและนักศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนจดหมายสมัครงานร่วมกัน

5. ให้ตัวอย่างการเขียนจดหมายสมัครงานที่ถูกต้อง

6. ถัดมาอีก 4 สัปดาห์ ทำการทดสอบการเขียนของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาเขียนจดหมายสมัครงานโดยใช้เวลาในการเขียน 1 ชั่วโมง

7. เก็บรวบรวมงานเขียนของนักศึกษาเมื่อครบกำหนดเวลา จากนั้นตรวจสอบและสรุปผล

สื่อในการสอนการเขียน

สื่อที่ใช้ในการสอนการเขียนให้กับนักศึกษา คือ ตัวอย่างของประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานที่นักศึกษาเขียนผิดพลาดในการทดสอบความรู้พื้นฐานในการเขียนในรอบแรก ซึ่งได้นำมาเป็นกรณีศึกษาในการสอนการเขียนให้กับนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน โดยการให้คะแนนการเขียนของนักศึกษาจะให้คะแนน 2 ส่วน ได้แก่ การเขียนที่ถูกต้องตามแบบฟอร์ม 10 คะแนน และการเขียนที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อีก 10 คะแนน คะแนนรวมทั้งหมด 20 คะแนน ถ้าเขียนผิดจะหักคะแนนจุดละ 0.5 คะแนน จากนั้นรวบรวมคะแนนและสรุปผลตามเกณฑ์ที่ได้

ผลการวิจัย

จากการทดสอบความรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาบัญชี ชั้นปีที่ 1 จำนวน 42 คน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงาน ในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 ได้ผลการทดสอบความรู้ของนักศึกษาดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบความรู้การเขียนประวัติส่วนตัว
ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
1	01	6	18
2	03	10	18
3	04	7	17
4	07	11	17
5	08	5	17
6	10	11	19
7	13	11	18
8	14	7	14
9	18	10	18
10	19	11	14
11	21	11	19
12	22	8	19
13	23	11	19
14	25	6	19
15	26	9	19
16	27	10	18
17	29	11	20
18	30	11	19
19	31	10	19

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
20	32	8	18
21	35	11	20
22	36	8	17
23	38	12	20
24	42	7	18
25	44	7	18
26	45	10	16
27	46	9	19
28	47	10	17
29	50	9	19
30	51	7	18
31	52	9	18
32	56	10	18
33	57	10	19
34	58	11	19
35	60	9	19
36	61	7	17
37	65	7	16
38	66	9	18
39	67	7	19
40	68	10	17
41	71	14	20
42	72	10	16

ผลการทดสอบความรู้การเขียนจดหมายสมัครงาน
ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
1	01	3	15
2	03	5	17
3	04	4	15
4	07	5	18
5	08	2	15
6	10	5	17
7	13	5	17
8	14	4	15
9	18	5	16
10	19	5	18
11	21	5	17
12	22	4	15
13	23	5	16
14	25	3	15
15	26	4	15
16	27	5	17
17	29	5	17
18	30	5	15
19	31	5	18
20	32	4	15
21	35	5	18
22	36	4	15
23	38	6	19

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
24	42	4	15
25	44	4	15
26	45	5	17
27	46	4	15
28	47	5	18
29	50	4	15
30	51	3	15
31	52	4	15
32	56	5	17
33	57	5	16
34	58	5	18
35	60	4	15
36	61	3	15
37	65	3	15
38	66	4	16
39	67	3	15
40	68	5	17
41	71	7	19
42	72	5	18

การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมาย
สมัครงานได้นำไปใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 40 คน โดยผลคะแนน
ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการนี้ ได้ผลคะแนนการทดสอบความรู้ของนักศึกษา ดังนี้

ผลการทดสอบความรู้การเขียนประวัติส่วนตัว
ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
1	01	15	18
2	03	15	19
3	04	13	15
4	05	14	18
5	07	14	17
6	08	13	19
7	09	12	18
8	11	7	16
9	12	16	18
10	14	12	16
11	15	13	18
12	16	10	18
13	17	14	17
14	18	12	18
15	22	12	18
16	23	10	17.5
17	24	13.5	17
18	25	16.5	19
19	27	14	18
20	29	11	15
21	30	11.5	17
22	31	12	19
23	32	13	18

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
24	33	14	19
25	34	13	19
26	35	13	19
27	36	12	18
28	38	12	16
29	39	10	19
30	42	16	18
31	43	16	18
32	44	14	17
33	45	14.5	17
34	46	11	19
35	47	14	18
36	49	12.5	18
37	50	16	18
38	51	11	17
39	52	16	19

ผลการทดสอบความรู้การเขียนจดหมายสมัครงาน
ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
1	01	14	19.5
2	03	0	18
3	04	13	17
4	05	9	18
5	07	10	19

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
6	08	11	15
7	09	13	16.5
8	11	13	16
9	12	14	18
10	14	8	19
11	15	5	17
12	16	9	19
13	17	6	19.5
14	18	11	14
15	22	14	20
16	23	14	17
17	24	10	17
18	25	13	19
19	27	11	20
20	29	3	13
21	30	7	17
22	31	12	18
23	32	8	18
24	33	11	17
25	34	10	19
26	35	6	18.5
27	36	13	18.5
28	38	10	17.5
29	39	13	17
30	42	10	20
31	43	5	19

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ผลคะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	ผลคะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
32	44	8	19.5
33	45	11	19
34	46	10	19
35	47	0	17
36	49	12	19.5
37	50	10	18.5
38	51	14	17
39	52	12	16

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 ทำให้นักศึกษามีความสามารถในการเขียนได้ถูกต้องมากขึ้น โดยดูได้จากผลคะแนนของการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียนโดยการใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการสอนการเขียน จากการทดสอบการเขียนประวัติส่วนตัวของนักศึกษา ก่อนเรียน พบว่า นักศึกษาเขียนประโยคที่ผิดหลักไวยากรณ์ มีปัญหาในการใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมกับบริบทที่เป็นทางการ การใช้คำเชื่อมประโยค การใส่คำนำหน้าชื่อ การไม่ใส่จุดเมื่อเขียนจบประโยค การใส่เครื่องหมายคอมม่า การเติม s, es, ies และ ing และการสะกดคำผิด ในส่วนการทดสอบการเขียนจดหมายสมัครงาน ก่อนเรียน นักศึกษาส่วนมากไม่สามารถเขียนได้ถูกต้องตามแบบฟอร์มของการเขียนจดหมายสมัครงาน และเขียนประโยคที่ผิดหลักไวยากรณ์ มีการใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นทางการ และมีการสะกดคำผิด หลังจากการเรียนการสอนโดยวิธีการนี้ ทักษะการเขียนของนักศึกษามีการพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัดโดยสามารถดูจากผลคะแนนทดสอบทักษะการเขียนของนักศึกษาก่อนและหลังเรียน

จากผลคะแนนของการทดสอบความรู้ในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานของนักศึกษา จะเห็นได้ว่าการใช้วิธีการนี้ในการสอนการเขียนให้กับนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเขียนมากขึ้น สามารถเขียนได้ถูกต้องมากขึ้น นอกจากนี้ การสอนนักศึกษาโดยวิธีการนี้ ทำให้นักศึกษาตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น เพราะกรณีตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นชิ้นงานของเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้นักศึกษาสนใจเรียนเป็นพิเศษและง่ายต่อการจดจำ จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษา ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาในการเขียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลธิดา แยมอ้อม (2545) พบว่า นักศึกษามีข้อผิดพลาดในการเขียนด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ 8 ประเภท ได้แก่ การใช้สรรพนาม ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ การใช้คำบุพบท การเลือกใช้คำ การใช้กาล การใช้คำนำหน้านาม ประโยคต่อเนื่อง และการเรียงลำดับคำ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลทิพย์ มหามงคล (2549) เกศินี บำรุงไทย (2554) Pyo (2000) และ Subramaniam (2009) พบว่า นักศึกษามีข้อผิดพลาดในการสะกดคำ การใช้คำนาม และการใช้คำไม่ตรงกับบริบทของการเขียน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ การใช้รูปเอกพจน์ พหูพจน์ การใช้คำบุพบท การใช้รูปแบบกริยาไม่ถูกต้องตามกาล และการใช้คำนำหน้านามผิด จากผลการวิจัยได้พบข้อผิดพลาดที่ค่อนข้างมากในการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชญ์สินี ชาวอุไร และคณะ (2547) และ Subramaniam (2009) พบว่านักศึกษามีข้อผิดพลาดในการเขียน 3 ประเภท โดยพบข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์มากที่สุด อันดับที่สองคือข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างประโยค และข้อผิดพลาดในด้านการใช้คำศัพท์

จากการทราบถึงปัญหาในการเขียนของนักศึกษา ผู้สอนได้นำวิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจในการเขียนมากขึ้น ทำให้นักศึกษามีผลคะแนนหลังจากการใช้วิธีการสอนนี้มากขึ้นและมีผลคะแนนผ่านเกณฑ์ทุกคน จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดส่งเสริมความสามารถในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงานให้กับนักศึกษา สามารถพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาได้ ซึ่งวิธีการนี้สามารถนำไปใช้เป็นวิธีการสอนทางเลือกในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรเตรียมสื่อการสอนให้พร้อมก่อนที่จะใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรเอาใจใส่ คอยช่วยเหลือ และให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยในการเขียนประวัติส่วนตัวและจดหมายสมัครงาน เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. เวลากิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดให้เหมาะสม ซึ่งการกำหนดเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม อาจไม่เท่ากันและควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อนักศึกษาที่เรียนรู้จะสามารถพัฒนาตนเองและเรียนรู้ได้ทัดเทียมคนอื่น

4. ทุกชิ้นงานควรให้นักศึกษาทำให้เสร็จในห้องเรียน เพื่อป้องกันการลอกเพื่อนหรือดูจากสื่อต่าง ๆ

5. ควรให้นักศึกษาฝึกเขียนหลาย ๆ รอบเพื่อทำให้เกิดความชำนาญในการเขียนประวัติส่วนตัว และจดหมายสมัครงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษประเภทอื่นได้ เช่น คู่มือ คำแนะนำ ตำรับอาหาร โฆษณา การ์ด ไปสการ์ด เป็นต้น

2. ควรมีการเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบอื่น เพื่อจะได้ทราบผลการใช้ในระดับที่กว้างขึ้น

บรรณานุกรม

- กุลธิดา แยมอิม. (2545). การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ในการเขียนจดหมายธุรกิจของนักศึกษาสาขาวิชาเอกธุรกิจการโรงแรม วิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เกศินี บำรุงไทย. (2554). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาอังกฤษระดับย่อหน้าของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยลัยเทคโนโลยีราชวมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลพระนคร.
- นวลทิพย์ มหามงคล. (2549). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในงานเขียนของนิสิต ที่เรียนวิชา 0115102 ภาษาอังกฤษ II. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พิชญ์สินี ขาวอุไร. (2547). การศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษานักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ. วารสารวิทยาลัยคริสเตียน, 10(1), 56-67.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์นนท์. (2550). รูปแบบการพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบางกะปิ.

Corder, S. P. (1973). *Introducing Applied Linguistics*. Harmondsworth (Eng.); Baltimore: Penguin Education.

Dulay, H. C., Burt, M. K. and Krashen, S. D. (1982). *Language Two*. New York: Oxford University Press.

Heaton, J. B. (1975). *Writing English Language Test*. London: Longman Group.

Kitao, K. (1996). *Why Do We Teach English?*. <http://iteslj.org/Articles/Kitao-WhyTeach.html>, 1-3

Kitrattaporn, P. et al. (2011). *A Study on the Preparation of Rajabhat Universities for Participation in the Building of ASEAN Community in 2015*. Office of the President of the University.

Komin, S. (1998). *English language learning in the 21st ‘Asian’ century*. In W.A.Renandya & G.M. Jacobs (Eds.), *Learners and language learning*. Anthology series 39 (pp. 263-269). Singapore: SEAMEO Regional Language Center.

Subramaniam, K. (2009). *Errors Analysis of the Written English Essays of Secondary School Student in Malaysia: A case study*. *European Journal of Social Sciences*, 8(3), 483-495.

Widdowson, G. H. (2009). *The Ownership of English*. <http://www.jstor.org/stable/3587438>.

การเลือกใช้ถ้อยคำแบบไม่เลือกปฏิบัติในงานเอกสารภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ด้วยบริบทวัฒนธรรมข้ามชาติ

ศันศนีย์ อยู่เย็น

อีเมล: ssala2007@gmail.com

บทคัดย่อ

การเลือกปฏิบัติในสถานประกอบการนานาชาตินับเป็นกำแพงสูงใหญ่กีดกันความสำเร็จในการทำธุรกิจ ดังนั้น ความรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำแบบไม่เลือกปฏิบัติในงานเอกสารภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ รวมทั้งการสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีกับผู้ร่วมงานหรือลูกค้าในระยะยาว นอกจากนี้ ความรู้ความเรื่องดังกล่าวยังส่งผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานด้วย แม้ว่าการเลือกใช้ถ้อยคำแบบไม่เลือกปฏิบัติในงานเอกสารภาษาอังกฤษเป็นเรื่องซับซ้อน แต่ก็มีวิธีการหลัก ๆ ที่จะหลีกเลี่ยงการเลือกใช้ถ้อยคำแบบเลือกปฏิบัติในงานเอกสารภาษาอังกฤษ ได้แก่ การไม่เลือกปฏิบัติเนื่องด้วยเพศ (non-sexist) การไม่เลือกปฏิบัติเนื่องด้วยเชื้อชาติและอายุ (non-racist and non-ageist) และการไม่เลือกปฏิบัติเนื่องด้วยความสามารถและโรคร้าย (non-disability and non-disease)

คำสำคัญ: การเลือกปฏิบัติ, การเลือกใช้คำแบบไม่เลือกปฏิบัติ, สถานประกอบการนานาชาติ

Non-Discrimination in Paper Work in Cross-Cultural Business Communication

Sansanee U-Yen

E-mail: ssala2007@gmail.com

ABSTRACT

Discrimination in an international workplace is a great barrier to succeed in business, so knowledge of non-discrimination, especially in paper work is one of very important awareness of how to deal a business successfully, create, and maintain good relationship with co-workers or business partners in the long run. Moreover, it is vital for job progression. Even though, non-discrimination in paper work is complicated, there are several key ways to avoid discrimination in the area of non-sexist, non-racist and non-agist, and non-disability and non- disease.

Keywords: Discrimination, International workplace, non discrimination

Introduction

“Cross-cultural business communication refers to transmission of information between business people of two or more different cultures whether they reside in the same or different countries” (Harcourt, 1996, p.126). According to Hartcourt’s definition of cross-cultural business communication, success in an international business required comprehension in other cultures and skill in using techniques of cross-cultural business communication. It is not easy due to an important challenge: discrimination that International Labour Organisation has given its definition as “Any distinction, exclusion or preference made on the basis of race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin, which has the effect of impairing equality of opportunity or treatment in employment or occupation” (1975, p.7). Discrimination in an international workforce is one of vital obstacles to have progression in careers; therefore, knowledge of non-discrimination, specifically in paper work is highly important to deal business prosperously, weave and maintain good relationship with co-workers or business partners for a long time. In addition, it is significant for job progression. Even though, non-discrimination in paper work is perplexed, there are several methods to avoid discrimination in the aspect of non-sexist, non-racist and non-agist, and non-disability and non- disease.

1. Non-sexist language

As Locker and Kacmarek gave the definition for non-sexist language that it is the language that treats both sexes equally. (1975, p. 59) The ways to make a paper work free from sexism are to check the paper in two areas: words and pronouns.

1.1 Words

Using the words in the second column in stead of the first column is one way to avoid sexist discrimination because words in the second column are preferred by males and females. Also, they treat every reader neutrally.

Sexism Non-sexism

Businessman	A specific title: executive, accountant, and etc. Or men and women in business, business person
Chairman	Chair, chairperson, moderator
Foreman	Supervisor
Salesman	Salesperson or sales representative

1.2 Pronouns

1) Use plural nouns and pronouns

This way prevents a writing from specifying to a gender by using plural nouns or pronouns.

Nonsexist: 1. Supervisors must certify that the time sheets for their departments are correct.

When you use plural nouns and pronouns, other words in the sentence may need to be plural, too. In the example above, plural supervisors with plural time sheets and departments.

2) Use pronoun pairs

Use pronoun pairs to focus on the action of an individual in writing.

Non-sexist: 1. The supervisor must certify that the time sheet for his or her department is correct. (Locker and Kacmarek, 1975)

2. Non-racist and non-ageist language

Language is non-racist and non-ageist when it treats all races and ages fairly.

2.1 Using preferable terms

Refer to a group by the term that the group prefers and change your usage when the preferences change. Sixty years ago, “Negro” was preferred by African Americans more than “colored”. As the time changed, a new knowledge based on a survey in 1990s which showed that almost half of blacks aged 40 and older preferred black, yet 18-39 black preferred African American. Now using “African American” pleases your readers more. In the same way, older and mature people generally accepted “senior citizens” more than golden agers.

2.2 Avoiding terms that suggest that competent people are unusual

Don’t use some words showing writer’s expectation that competent one from a race or an age is extraordinary, while the others are not. For example, the statement of “She is intelligent Black woman” suggested that the writer expects most black woman to be stupid. Or “He is a spry 70-year-old” suggested that the writer is amazed that the old can still move. (Locker and Kacmarek, 1975)

3. Non-disability and Non-disease

A disability is a physical, mental, sensory, or emotional impairment that interferes with the major tasks of daily living. You can make your paper work free from this type of discrimination as follows:

3.1 Focus on the person not the condition

Use the condition instead of adjectives used as nouns which imply that the condition of the person.

Discrimination	Non-discrimination	Reason
----------------	--------------------	--------

The mentally retarded	People with mental retardation	The condition does not define the person or his or her potential.
-----------------------	--------------------------------	---

The blind	People with vision impairments
-----------	--------------------------------

Cancer patients	People being treated for cancer
-----------------	---------------------------------

3.2 Avoid negative terms unless the audience prefers them.

Use only the terms that the group prefers. People who lose their hearing as infants, children, or young adults often prefer to be called deaf. But people who lose their hearing as older adults often prefer to be called hard of hearing, even when their hearing loss is just as great as someone who identifies as part of deaf culture. (Locker and Kacmarek, 1975)

Conclusion

In summary, caring for your audiences when you write a paper work by paying more attention to several key ways to avoid discrimination in cross-cultural communication in three areas: non-sexist (by using appropriate words and pronouns), non-racist and non-agist (by using preferable term and avoiding some terms that imply competent people are unusual), and non-disability and non-disease (by focusing on the person not the condition and avoid negative terms) leads to succeed in business contraction and job advancement because bias-free language does not discriminate against all kinds of people. Also, it is fair and friendly together with drawing all reader's attention and sustaining the writer's good willingness.

References

- Hartcourt, J. (1996). *Business Communication*. Ohio: South-Western Educational Publishing.
- International Labour Office. (1975). *Fighting discrimination in employment and occupation*. Geneva: Blanc-Witter SA.
- Locker, K. and Kaczmarek, S. (2001). *Business communication: Building critical skill*. New York: The McGraw-Hill Companies, Inc.

ภาวะผู้นำของผู้บริหารต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ธารินี กิตติกาญจนโสภณ

สถาบันการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

อีเมล: tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

สมบัติ เดชบำรุง, วีระ วงศ์สรรค์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ใน 5 ด้าน ; 1.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 1.2 การสร้างแรงบันดาลใจ 1.3 การกระตุ้นเขavnปัญญา 1.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ 1.5 การคิดเชิงระบบ (2) ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ใน 5 ด้าน ; 2.1 ความเครียดในงาน 2.2 ความคลุมเครือในบทบาท 2.3 ความอ่อนล้าทางอารมณ์ 2.4 ความสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และ 2.5 ความไม่สมหวังในความสำเร็จของตน และ (3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น บุคลากรครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 560 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านความคลุมเครือในบทบาทของตนเอง มีความท้อแท้ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนร้อยละ 63.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และ การกระตุ้นเขavnปัญญา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน

Administrator's Leadership toward Discouragement in Performance of Teachers in Primary Schools under Nontaburi Primary Educational Service Office Area 2

Tarinee Kittikanjanasophon

Institute of Distance Education, Bangkok University Thonburi

E-mail: Tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

Sombat Dechbumroong, Weera Wongsan

Faculty of Education, Bangkok University Thonburi

ABSTRACT

The purpose of this research were to study (1) leadership of primary schools administrators in 5 aspects 1.1 The influence of ideology 1.2 The inspiration 1.3 The stimulation of intelligence 1.4 The consideration of individuality and 1.5 The systematic thinking (2) Discouragement in performance of teachers in primary school; 2.1 Stress at work 2.2 Ambiguity in role 2.3 Emotional exhaustion 2.4 Loss of personal relationship and 2.5 Dissatisfaction of success and (3) Leadership of administrators on discouragement in performance of primary schools-teachers. The sample in the research were 560 personnel-teachers in schools under Nonthaburi educational service area office 2. The research instrument, five-level rating scale questionnaire was used to measure the reliability of the questionnaire with 0.87 level. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that; Leadership of primary schools administrators under Nonthaburi primary education service area office 2, the overall and individual were at high level in all aspects. The discouragement performance of teachers in the schools, overall were at moderate level. When considering each aspect, Ambiguity in roles was at high level. Though, the other aspect were at moderate level.

Leadership of primary schools administrators, overall affecting discouragement performance of teachers in the schools with 63.50 percentage. The statistical significance at .01 level. The most positive correlations were the inspiration and stimulation of intelligence.

Keywords: leadership, discouragement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้บริหารหลาย ๆ ท่านเป็นห่วง เมื่อมองสังคมไทยและการศึกษาไทยในต้นศตวรรษที่ 22 หรืออีกประมาณ 100 ปีข้างหน้า จะเป็นเช่นไร แต่ถ้าย้อนหลังไปในอดีต ก็น่าจะช่วยให้มีพลังใจที่จะมุ่งหน้าต่อไปในอนาคตได้อย่างมั่นใจในศักยภาพของคนไทย เพราะดูบันทึก ย้อนหลัง คนไทยแต่ดั้งเดิม จากรุ่นต่อรุ่น เราก็มีพัฒนาการมาอย่างดี ส่วนใหญ่เป็นนักเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง ที่ทุ่มเทความพยายามอย่างกล้าคิดกล้าทำ เพราะคำว่า “โรงเรียน” “ครู” “นักเรียน” “แบบเรียน” หนังสือหรือ ตำรา” ถือเป็นสิ่งที่ล้ำสมัย เป็นกระบวนการทัศนใหม่ทางการศึกษาที่ก้าวหน้า เราในยุคปัจจุบัน และรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต ก็คงจะสืบทอดเจตนารมณ์การเป็นนักเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงอีกต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นกระบวนการทัศนใหม่ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในต้น ศตวรรษที่ 21 ที่มีคำว่า “ดิจิทัล” บูรณาการเข้าไปด้วย ถือเป็นสิ่งท้าทาย ที่ไม่น่าจะเหลือบ่า กว่าแรงพลังของคนไทยในยุคปัจจุบันและในอนาคตทุกรุ่นทุกวัย บางคนเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการทัศนใหม่ทางการศึกษาที่ เกิดขึ้น และเห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งล้ำสมัยในยุคปัจจุบัน ที่ต้องนำมาใช้ ให้เป็นประโยชน์กับประเทศชาติ แม้จะมีอุปสรรคปัญหาหรือความไม่พร้อม ก็เป็นผลจากการเกิดขึ้นของสิ่งใหม่ ๆ จึงเป็นสิ่งที่น่าท้าทายต่อการเริ่มได้ บันไดขั้นที่ 1 แห่งศตวรรษที่ 21 นี้ไปด้วยกันอย่างตระหนักด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอนโยบายหรือคำสั่งจากส่วนกลางหรือต้นสังกัด ควรทำงานกันอย่างเป็นมดงานคนละไม้คนละมือ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556)

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์การ คือคุณภาพของผู้นำ เพราะผู้นำเป็นเสมือนหลักชัยขององค์การ ผู้นำที่มีความสามารถจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็ง สามัคคี มุ่งมั่น เต็มใจ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ตรงกันข้ามหากผู้นำขาดภาวะผู้นำ ขาดความสามารถ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเฉื่อยชาท้อแท้ เกิดความขัดแย้ง ทำงานไม่ตรงตามเป้าหมาย ตลอดทั้งขาดขวัญกำลังใจในการทำงานส่งผลให้เกิดความล้มเหลวขององค์การได้ ซึ่งเราเรียกว่า ความเป็นผู้นำ หรือภาวะผู้นำ (Leadership) จึงมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์การ (ธงชัย สันติวงษ์, 2550)

การบริหารเป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญยิ่ง การบริหารโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพและดำเนินไปได้โดยได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ผู้บริหารต้องรู้จักดำเนินบทบาท พฤติกรรมภาวะผู้นำของตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบริหารการปฏิบัติงานใด ๆ หากขาดหวังจะให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผลแล้วจำเป็นที่ผู้นำต้องมีความชำนาญอย่างดีในสิ่งที่ตนปฏิบัติ นั่นก็คือ มีทักษะใน การปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ประกอบด้วย การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจการกระตุ้นเขาวนปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการคิดเชิงระบบ นอกจากนี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการบริหารงาน และความสามารถเอาชนะปัญหาต่าง ๆ และแก้ไขสาเหตุแห่งปัญหาที่ทำให้อารมณ์ไม่ปกติได้ ยังส่งผลต่อการทำงานด้านการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้สามารถรักษาความสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความสามารถในการทำงานเป็น

ทีมทำให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสามารถประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำรงรักษาความเจริญของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอด” (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556, หน้า 5)

ในกระบวนการจัดการศึกษานั้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาเยาวชน ที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ และเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไป ในการที่จะอบรมสั่งสอนเด็กนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพได้นั้น ครูเป็นแม่พิมพ์ที่ดี มีคุณภาพ คือ การทุ่มเทอย่างจริงจังและให้ความสำคัญกับหน้าที่อย่างแท้จริงและตัวครูเองต้องประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับการเป็นแม่พิมพ์ที่ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ย่อมมาจากความศรัทธาในวิชาชีพครูที่ทำอยู่ ความศรัทธาในวิชาชีพครูนั้นส่วนหนึ่งย่อมเกิดจากคุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครู เพราะคุณภาพชีวิตการทำงานสามารถพิจารณาได้จากความสุขใจและความพึงพอใจในการทำงานของคุณครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กร บุคคลที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานดีจะมีความรู้สึกที่งานมีความสำคัญและมีคุณค่า ตนเองมีความผูกพันกับงาน มีแรงจูงใจ เสียสละและทุ่มเทให้กับงาน การได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในเป้าหมายและวิธีการทำงาน มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร รวมถึงการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีร่วมกันระหว่างบุคคลในองค์กร ด้วยเหตุนี้ คุณภาพชีวิตการทำงานของคุณครูไม่ดีก่อให้เกิดการขาดขวัญและกำลังใจ เกิดทัศนคติที่ไม่ดี ความศรัทธาในวิชาชีพที่ทำอยู่ลดลง และขาดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาเยาวชนในที่สุด (ชนิษฐา ยอดคำปา, 2546)

ดังนั้นบทบาทของครูจึงมีไม่เพียงงานสอนหนังสืออย่างเดียว แต่ครูยังมีภาระหน้าที่อื่นที่ต้องปฏิบัติ ทั้งการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ชั้นเรียน การจัดทำสื่อการสอน ความสัมพันธ์ชุมชน งานพิเศษของโรงเรียน ช่วยงานของหน่วยงานอื่น ๆ และการพัฒนาตนเอง จากการที่ครูมีภาระหน้าที่ตามสภาพการณดังกล่าวนี้ ทำให้ครูต้องเผชิญปัญหาและความกดดันทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบต่าง ๆ อาจทำให้กระทบต่อการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน ถ้าครูเกิดความท้อถอยต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความท้อถอยในการปฏิบัติงานของครูทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน และลักษณะการบริหารงานซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของแบสและอวลิโอ (Bass & Avolio), อ้างอิงใน ธงชัย สันติวงษ์, 2550)

จากเหตุผลและความเป็นมา ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ต่อความท้อแท้ ในการปฏิบัติงานของคุณครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ว่าเป็นเช่นไร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน และผู้สนใจทั่วไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ สำหรับจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพของคุณครู และนำไปใช้ในการแสวงหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นสาเหตุของความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของคุณครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 และ
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 5 ด้าน ของ แบนและอโวลีโอ และความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเครียดในงานด้านความคลุ้มเครือในบทบาท ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ด้านความสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและ ด้านความไม่สมหวังในความสำเร็จของตน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในวิจัยนี้ ได้แก่ บุคลากรครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 (1,780 คน) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 560 คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลจากการวิจัยนี้ คาดว่าจะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. ได้ทราบถึงภาวะผู้นำในการบริหารที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2
2. ผลจากการศึกษาจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการแสวงหา แนวทางป้องกันและแนวทางลดระดับความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ด้วยอัตราส่วนร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ ตอนที่ 3 ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำในการบริหารที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สันเหมือนกัน

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง ร้อยละ 66.7 โดยมีอายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 53.3 โดยมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดคือ ร้อยละ 81.0 สำหรับด้านอายุการทำงานครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.3
2. บุคลากรครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 มีคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านที่ระดับ มากทุกด้าน ส่วนความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ ครูมีความคลุมเครือในบทบาทของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความไม่สมหวังในความสำเร็จของตน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเครียดในงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนร้อยละ 63.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และการกระตุ้นเขาวงกตปัญญา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย “ภาวะผู้นำในการบริหารที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2” จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านที่ระดับ มากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนเองและให้ความสำคัญกับความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตน์ (2556, หน้า 5) รวมทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีของแบสและอวอลิโอ (Bass & Avolio) อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์ (2550 หน้า 25)

2. ในภาพรวมความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เช่นในด้านความเครียด ครูมีความเครียดในการที่ต้องทำรายงาน เอกสารต่าง ๆ ให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูอาจรู้สึกกระวนกระวายตลอดเวลาเมื่องานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ค่าเฉลี่ยจึงอยู่ในระดับมาก ครูรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ไร้ความสามารถเมื่อทราบว่ามีผู้อื่นมาทำแทน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความเครียดจากการที่ต้องพยายามแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างนักเรียนด้วยกัน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความรู้สึกที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ทำงานมากเกินไป ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความรู้สึกเครียดหรือไม่พอใจ เมื่อถูกผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานวิจารณ์ผลการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูต้องพยายามแก้ปัญหาการขัดแย้งทางความคิดระหว่างตนเองกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความเครียดเมื่อรู้สึกว่าตนเองต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนนอกเวลาราชการมากเกินไป ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูต้องพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความเครียดโดยคิดว่าตนเองไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แตกต่างของผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้เรียนได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสุนทร สมลือแสน. (2553)

นอกจากนี้ด้านความคลุ้มเครือในบทบาท ในภาพรวมความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เพราะครูมีความคลุ้มเครือในบทบาทของตนเอง โดยครูต้องใช้ทักษะและความสามารถอย่างเต็มที่ทุกครั้ง จึงจะปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูทราบเกณฑ์การพิจารณาในการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูจัดสรรเวลาในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความคลุ้มเครือในสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการทำงาน ซึ่งดูจะเป็นเรื่องลึกลับว่าการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นพิจารณาจากอะไร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความคลุ้มเครือเมื่องานที่ได้รับผิดชอบอยู่นั้นเกิดความผิดพลาด และไม่สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในขณะที่เดียวกันครูทราบวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ระบุชัดเจน มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ความคลุมเครือในบทบาท ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ความคลุมเครือในบทบาท ด้านเป้าหมายและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ความคลุมเครือในบทบาท ด้านสิทธิ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และความคลุมเครือในบทบาท ด้านพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และกลายเป็นความเหนื่อยหน่ายในที่สุด เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสภาวะความท้อถอยในการปฏิบัติงาน

ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ ในภาพรวมความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ ครูจะรู้สึกเหนื่อยหน่ายกับการแก่งแย่งแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันเพื่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูรู้สึกว่าตนเองต้องรับผิดชอบงานที่หนัก และซับซ้อนยุ่งยาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่ ทำให้ตนเองไม่มีความสุข จิตใจห่อเหี่ยว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความรู้สึกเบื่อหน่ายงานที่ปฏิบัติอยู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูรู้สึกว่าการทำงาน มีความวิตก กังวล คับข้องใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ในบางครั้งครูรู้สึกว่าตนเองหมดความกระตือรือร้นและความอดทนที่จะปฏิบัติงานต่อไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีความรู้สึกเครียดเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดทั้งวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความรู้สึกอ่อนล้าในตอนเช้าของวันทำงานทุกวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยด้านความสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ในภาพรวมความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา จะตำหนิว่าเป็นความผิดของตนเอง เมื่อเกิดปัญหาขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูมักจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตนเองจะตำหนิเพื่อนร่วมงานในที่นี้ หากปฏิบัติงานผิดพลาดหรือขาดความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และครูรู้สึกจะรู้สึกความสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลต่อเพื่อนร่วมงานและนักเรียนบางคน อย่างไม่ใส่ใจในความรู้สึกของเขา รวมไปถึงไม่สนใจในเรื่องใด ๆ ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงานและนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความรู้สึกถึงความไม่สมหวังในความสำเร็จของตนเอง ในภาพรวมความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ครูมีความรู้สึกถึงความไม่สมหวังในความสำเร็จของตนเองว่างานที่ตนเองปฏิบัติอยู่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูมีความคิดว่าตนเองได้สร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่ามากมายจากงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูสามารถสร้างบรรยากาศเป็นกันเองกับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูสามารถจัดการปัญหาทางอารมณ์ได้อย่างสุขุมรอบคอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ครูคิดเสมอว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานบางคน ขาดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ครูรู้สึกว่าผลการปฏิบัติงานไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และครูรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถแก้ปัญหาของนักเรียนส่วนใหญ่ได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับการศึกษาของแก้วมณี บุณลิตี.(2559). ได้ศึกษาเรื่องความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูครูโรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นบุรี เขต 2 พบ

ว่า ครูในโรงเรียนมีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านความคลุมเครือในบทบาทของตนเอง มีความท้อแท้อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวมส่งผลกระทบต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนร้อยละ 63.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และ การกระตุ้นเขาวนปัญญา สอดคล้องกับสุนทร สมลือแสน. (2553) และทฤษฎี หลิมทอง. (2550) พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวม เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรมอบหมายงาน โดยกำหนดเวลาการส่งเอกสารให้ชัดเจนมากขึ้น และควรจัดการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อแบ่งเบางานด้านเอกสารจะเป็นการลดความเครียดในงาน
2. ผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ตามความถนัดของบุคคล เพื่อให้งานที่ตรงตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานลดปัญหาด้านความคลุมเครือในบทบาทและ ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ มีการแก่งแย่งชิงดีกันเพื่อความก้าวหน้ากันมาก ผู้บริหารความที่จะมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และควรจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดผ่อนคลายสร้างความสามัคคีในองค์กร ลดความขัดแย้งส่วนบุคคล
3. ผู้บริหารควรที่จะมีมาตรฐานการพิจารณาความดีความชอบในปฏิบัติงานของบุคลากรครู เพื่อที่จะสร้างขวัญและกำลังใจต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และป้องกันความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2

บรรณานุกรม

- ทฤษฎี หลิมทอง. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. ปรียญานิพนธ์ปรียญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทพพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ. (2550). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). *พฤติกรรมองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาในต้น ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สุนทร สมลือแสน. (2553). *ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ บุตรธรรม. (2551). *ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรณี ขอบบัวคลี่. (2549). *ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูพิเศษ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. NewYork Harper Collins.
- Daft. L.R. (2008). *Management*. 10th Ed. Thomson South-West. Tennessee.
- Drucker. F. P. (1999). *Management Challenges for the Century*. NewYork Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activity*. Educational and Psychological Measurement. 30(3): pp.607-610.

การเขียนตามคำบอกเป็นเครื่องมือพัฒนาประสิทธิภาพการเขียนภาษาอังกฤษของ นักศึกษาใน มหาวิทยาลัยเอกชน

สุธิตา โอวัฒนกุล, ธารินทร์ กิตติกาญจนโสภณ
สถาบันการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อีเมล: tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการพัฒนาทักษะการฟัง การอ่านและการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเอกชน ต่อวิธีการเรียน เขียนตามคำบอก (Dictation) โดยมีกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 (ภาคปกติ) กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้พัฒนาหาคุณภาพ จำนวน 7 แผน ใช้เวลา 7 สัปดาห์ ใช้เวลาในการสอน 21 คาบเรียน/สอน ซึ่งประกอบด้วยวิธีการสอน 5 ประการ คือ ข้อ 1. การเขียนตามคำบอกช่วยทำให้ความจำในระยะเวลาสั้น ๆ ได้ดีขึ้น ข้อ 2 การเขียนตามคำบอกช่วยเพิ่มทักษะการฟัง ข้อ 3 แบบฝึกหัดการเขียนตามคำบอกช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะก่อนการเรียนเขียนตามคำบอกได้ ข้อ 4 การแก้ข้อคำผิดจากแบบฝึกหัดที่เขียนตามคำบอกเป็นการตรวจความเข้าใจในเรื่องที่เขียนได้ดีขึ้น และ ข้อ 5 การตรวจสอบการเขียนด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้านไวยากรณ์ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ดีขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

จากข้อสังเกตและแบบบันทึกสรุปว่า การแก้คำผิด การรับรู้ประโยชน์ต่อการเรียนเขียนตามคำบอกส่งผลต่อการสอนการเขียนและการฟังได้ในระดับปานกลาง ส่วนผู้เรียนได้แสดงทัศนคติต่อการพัฒนาทักษะการฟังและการเขียน เรียงตามลำดับดังนี้ (1) การทำแบบฝึกหัดการเขียนตามคำบอกช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะก่อนการเรียนเขียนตามคำบอกได้ ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60 (2) เห็นด้วยในข้อ 2 และข้อ 5 ที่ว่า การตรวจสอบการเขียนด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้านไวยากรณ์ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ดีขึ้น ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55 และ (3) กิจกรรม อื่น ๆ เช่น การแก้ข้อคำผิดจากแบบฝึกหัดที่เขียนตามคำบอกเป็นการตรวจความเข้าใจในเรื่องที่เขียนได้ดีขึ้น บางส่วนแสดงความเห็นในทางยังไม่มั่นใจ หรือคิดเป็นร้อยละ 45 แต่ผู้เรียนคิดว่าจำเป็นต้องมีการเรียนเขียนด้วยการผสมผสานกับการเรียนเขียนตามคำบอกด้วยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ประสมกันหรือโดยการใช้สื่อของจริง

คำสำคัญ: การเขียนตามคำบอก, การใช้สื่อของจริง

Using Dictation in Classrooms as A Tool to Improve English Writing: EFL Students of Private Universities

Sutidah Howattanakul, Tarinee Kittikanjanasophon
Institute of Distance Education, Bangkok University Thonburi
Email: tarineekittitarinee2004@outlook.co.th

ABSTRACT

This research aimed to study attitudes toward the skills development; Listening. Reading and Writing of 150 students (the second year) in English subject of Private Universities. For the quality instructional plans-methods, 7 plans spent 7 weeks, in 21 classes teaching. It consists of 5 teaching methods: 1. Dictation helps to shorten memory time. Dictionaries help improve listening skills. 3. Dictation exercises help people. 4. Correcting mistakes from dictation exercises improves the understanding of the written passage and 5. Examines writing with the correct words, make learners better understand grammar, spelling, and punctuation issues.

The results of research found that

From the observations and notes, there was concluded that correcting perceptions of perceived benefits to dictation teaching were at moderate impact on teaching, writing and listening. Learners show their attitudes toward listening and writing skills development. In the following order: (1) Dictation exercises enable the learners to have skills before the dictation at moderate level, of 60 percentage. (2) Self-written exams help students better understand grammar, spelling, and punctuation issues were at moderate levels, of 55 percentage, and (3) other activities, such as correcting mistakes from dictation exercises, to better understand the written content. Some opinion in the way was not confident or accounted for 45 percentage. But students think that they need to learn writing in combination with dictation by using various activities together or with authentic materials.

Keywords: dictation, authentic materials

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ อีกทั้ง เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL Learners) ในยุคสังคมข่าวสาร ซึ่งกำลังเผชิญหน้าอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าคิดว่า พวกเขาจะถ่ายทอดสิ่งที่เขาคิด หรือ เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดกันอย่างไร โดยผ่านช่องทางด้วยการใช้ภาษาอังกฤษที่ถือเป็นรากฐานที่สำคัญและใช้ทักษะทางภาษาที่มีอยู่ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร ที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจของโลกที่เกี่ยวข้องไปทั่วโลก ดังนั้น พวกเขาสามารถถ่ายทอดว่า เขาคิดพิจารณาเรื่องนั้น ๆ ด้วยการใช้อังกฤษพื้นฐานตามกระบวนการทักษะทางภาษาอย่างไร (Napasinee Pillaphan. 2014) ซึ่งอาจเห็นได้ชัดว่า การเรียนการสอนในห้องเรียนของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น นักเรียนไทยในประเทศไทย อาจมีข้อจำกัดด้านการใช้อังกฤษ เนื่องจากข้อจำกัดทางปฏิบัติด้านการสื่อสารภายในห้องเรียน และการใช้อังกฤษที่น้อยยิ่งนักเมื่ออยู่ที่บ้าน แม้ว่า พวกเขาจะสามารถปรับปรุงด้านการใช้อังกฤษโดยการเรียนเสริมเพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้

การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะทางภาษา (Napasinee Pillaphan. 2014) การเรียนการสอนในห้องเรียนของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ยังมีข้อจำกัดทางปฏิบัติด้านการสื่อสารภายในห้องเรียน และการใช้อังกฤษที่น้อยยิ่งนักเมื่ออยู่ที่บ้าน แม้ว่า พวกเขาจะสามารถปรับปรุงด้านการใช้อังกฤษโดยการเรียนเสริมเพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้ ซึ่งวิธีการสอนนั้น ถือว่ายังคงเป็นปัญหาให้แก่ครูอาจารย์ที่ไม่ใช่เป็นเจ้าของภาษา โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือการสอนที่นำไปสู่การปรับปรุงผลงานของผู้เรียน ในการวิจัยนี้ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาว่าการเรียนการสอนของนักศึกษาไทยชั้นปีที่ 2 โดยการใช้เครื่องมือที่มาปรับปรุงการเขียนภาษาอังกฤษของพวกเขา และพิจารณาการใช้วิธีการสอนที่ใช้เนื้อหาเป็นฐานในการเรียนการสอน (content-based approach) พร้อมด้วยการยอมรับการพัฒนากระบวนการด้านการเขียนที่สนับสนุนการคิดเชิงวิจารณ์ (critical thinking) และเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยหัวเรื่องเฉพาะอีกทั้งบทบาทของครูผู้สอนตั้งแต่ขั้นตอนแรก โดยผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นให้คิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นมากขึ้นต่อการเรียน ฝึกการเขียนตามหัวเรื่องใดหัวเรื่องหนึ่งที่ได้เลือกไว้ ซึ่งอาจเป็นหัวเรื่องที่มาจากการอ่าน หรือจากประสบการณ์ของผู้เรียนเองก็ได้ เช่น เรื่อง การจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพฯ (Traffic jams in Bangkok) การขายอาหารบนท้องถนน (Food on the Streets) และการทำคุกกี้ (Cooking Biscuits) เป็นต้น ซึ่งครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนสร้างคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยพัฒนาการคิด และความเข้าใจเนื้อหาที่ต้องการเขียน โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หรือโฆษณา ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่เพียงทำให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาจริง แต่เป็นการกระตุ้นให้สร้างคำศัพท์เพิ่มขึ้นอีกวิธีหนึ่งด้วย ดังนั้นการวิจัยนี้ จึงเป็นการศึกษาวิธีการสอนโดยใช้วิธีการเขียนตามคำบอกที่ผสมผสานวิธีการวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านและฝึกการเขียน แม้ว่าผู้เรียนอาจจัดว่าอยู่ในกลุ่มผู้เรียนที่มีทักษะด้านภาษาไม่ดีพอ โดยเฉพาะการใช้ไวยากรณ์ (grammar) และพวกเขาจำเป็นต้องมีการเรียนเขียนด้วยการผสมผสานกับการเรียนเขียนตามคำบอกด้วยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกันอีกด้วย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ มุ่งเน้นศึกษาการสอนเขียนตามคำบอกที่นำมาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนการเขียนของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการสอนเขียนที่นิยมใช้กันมาในอดีต โดยปัจจุบันนี้ ได้มีการนำกลับมาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน และนำมาใช้ทดสอบความรู้ด้านการเขียนของผู้เรียนได้อีกด้วย ดังที่ มอลิส ซอเยอร์ และ ซิวเวอร์ (Morris, Sawyer & Silver. 1993.อ้างใน Munday. 2003) กล่าวว่า การเขียนตามคำบอก (Dictation) สามารถนำมาใช้ทั้งเป็นเครื่องมือในการทดสอบความรู้ด้านภาษาของผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในชั้นเรียนได้ (a useful activity for learning) จากการมีหลักสูตรในวิชาการสอนเขียนให้แก่นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา การเขียนเป็นขั้นตอนที่เป็นทักษะที่สำคัญและเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ความคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มา ถ่านทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ที่ทำให้ผู้รับสารอ่านเข้าใจง่าย (Napasinee Pillaphan. 2014) การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มนุษย์ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารโดยที่ผู้เขียนส่งสารออกไปด้วยการใช้ลายลักษณ์อักษรที่มีความหมาย เพื่อให้ผู้รับสารอ่านแปลความหมายเกิดความเข้าใจตรงกันกับผู้ส่งสาร การเขียนจึงมีความจำเป็นและสำคัญมากที่จะต้องนำมาเรียบเรียงความรู้ จากคำบรรยายของครูและบันทึกความรู้จากตำราต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเรื่องที่นักวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในยุคสังคมข่าวสาร ซึ่งกำลังเผชิญหน้าอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก จึงนับว่าเป็นเรื่องที่น่าคิดว่า พวกเขาจะถ่ายทอดสิ่งที่เขาคิดหรือเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างไร ทั้งนี้อาจ ต้องอาศัยผ่านช่องทางด้วยภาษาอังกฤษพื้นฐาน ซึ่งต้องใช้ทักษะทางภาษาทั้ง การฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงเห็นได้ชัดว่าการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ดังเช่นในประเทศไทย นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่มักเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับ ดังนั้น จึงทำให้ขาดการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพได้ อีกทั้ง ยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดในด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมโลก ๆ ตัวในครอบครัวของผู้เรียนเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวนี้ แม้ว่าผู้เรียนจะสามารถพัฒนา ตนเองโดยการเรียนเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนก็ตาม แต่ด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้น จึงทำให้บรรดาผู้สอนต่างให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ในการหาเครื่องมือ (tools) ที่สามารถใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน จึงเป็นเหตุให้มีการนำการสอนด้วยวิธีการเขียนตามคำบอก (Dictation) มาใช้สอนให้แก่ผู้เรียนไทย ในอดีตที่ผ่านมาก็มีผู้นำมาใช้เพื่อทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้ที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้หากเราถามถึงประโยชน์ที่ได้รับก็ยังเป็นคำถามที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติกันได้ในบรรดาผู้สอนภาษาอังกฤษ แต่การใช้วิธีการเขียนตามคำบอกได้นำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งยังถือว่าเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประโยชน์อย่างมาก โดยผู้สอนคาดว่าจะช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาต่าง ๆ เช่น ไวยากรณ์ (grammar) การพูดสื่อสาร (oral communication) การออกเสียง (pronunciation) และความเข้าใจด้านการฟัง (listen comprehension) (อ้างใน Galina และ Irena) นอกจากนี้ การเขียนตามคำบอกที่นำมาใช้ด้านการเรียนการสอนนี้ ยังครอบคลุมทั้งด้านระบบการสะกดคำ (orthographic text) ผู้เรียนสามารถรวบรวมถ่ายทอด คำออกมาเป็นเนื้อเรื่องได้ วิธีการเขียนตามคำบอกนี้ ถือเป็นวิธีการสอนที่ใช้เพื่อเสริมความรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและคำอันเป็นที่มาของความไม่เข้าใจในสิ่ง

ที่ผู้เรียนได้ยิน ได้ฟัง และปัญหาด้านไวยากรณ์ของผู้เรียนเอง อีกทั้งช่วยเสริมประโยชน์ต่อผู้สอน โดยสามารถที่จะวิเคราะห์ การจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่อไปได้ (Alkire, 2002 อ้างไว้ใน Galina และ Irena) นอกจากนี้ R. Montalvan อ้างไว้ใน Munday, 2003) กล่าวว่า ประโยชน์ของการเขียนตามคำบอกมีมากมาย ที่สำคัญมากที่สุด อาทิ 1) การเขียนตามคำบอกสามารถช่วยพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน โดยนำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน 2) ช่วยในการเรียนไวยากรณ์ 3) พัฒนาความจำในช่วงสั้น ๆ ได้ (short-term memory) 4) ฝึกทักษะด้านการฟังให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะเมื่อมีการจดบันทึกในขณะที่บรรยาย 5) ประโยชน์ของการเขียนตามคำบอกช่วยควบคุมความคิดที่อยู่นอกเหนือความเป็นเหตุเป็นผล (unconscious thinking) ของการเรียนรู้ภาษาใหม่ๆ และ 6) สามารถปรับแก้ไขด้วยการให้ผู้เรียนตรวจแก้งานเขียนโดยเป็นการบอก หรือพูดสื่อสาร (oral communication) ในชั้นเรียนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาว่าทัศนคติต่อการพัฒนาทักษะการฟัง การอ่านและการเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเอกชน ต่อประโยชน์ของการเรียนเขียนตามคำบอก (Dictation) ที่ถือว่าเป็นเครื่องมือการสอนที่สามารถช่วยปรับปรุงและพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักศึกษา

การดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาที่ใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูล
2. ประชากรในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2559 (ภาคปกติ) ตรีศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน โดยมีกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 150 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้พัฒนาคุณภาพ จำนวน 7 แผน ในระยะเวลา 7 สัปดาห์ ใช้เวลาในการสอนรวม 21 คาบเรียน
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

 - 4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การ สังเกต การถ่ายภาพ
 - 4.2 ตรวจสอบการให้คะแนนในการทำแบบฝึกหัดแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิธีการเขียนตามคำบอก (Written Dictation)
 - 4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามใช้วิธีการสัมภาษณ์ การถ่ายภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้วยแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของ ลิเคิร์ท แบ่งเป็นตอนที่ 1 การสอบถามข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ 2 วิธีการสอน

และแบบฝึกหัดหลายบทประกอบการสอน จำนวน 5 ข้อ และ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าความเชื่อมั่น และวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าทัศนคติด้านบวกต่อการเรียนการเขียนตามคำบอก ผู้เรียนได้ทำการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสังเกตเห็นได้ว่าการแก้คำผิด การรับรู้ประโยชน์ต่อการเรียนเขียนตามคำบอกส่งผลต่อการสอนการเขียนและการฟังในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เรียนจาแบบสอบถาม (Questionnaire) เห็นได้ว่าวิธีการสอนและแบบฝึกหัดหลายบทประกอบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยวิธีการสอน 5 ข้อ คือ

- ข้อ 1 การเขียนตามคำบอกช่วยทำให้ความจำในระยะเวลาสั้น ๆ ได้ดีขึ้น
- ข้อ 2 การเขียนตามคำบอกช่วยเพิ่มทักษะการฟัง
- ข้อ 3 แบบฝึกหัดการเขียนตามคำบอกช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะก่อนการเรียนเขียนตามคำบอกได้
- ข้อ 4 การแก้ไขคำผิดจากแบบฝึกหัดที่เขียนตามคำบอกเป็นการตรวจความเข้าใจในเรื่องที่เขียนได้ดีขึ้น
- ข้อ 5 การตรวจสอบการเขียนด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้านไวยากรณ์ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ดีขึ้น

โดยการวิจัยในครั้งนี้ ผู้เรียนได้แสดงทัศนคติการพัฒนาทักษะการฟังและการเขียน ดังนี้ ผู้เรียนเห็นด้วยในข้อ 3 ที่เกี่ยวกับการทำแบบฝึกหัดการเขียนตามคำบอกช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนเขียนตามคำบอกได้ ผู้เรียนเห็นด้วยปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60

ผู้เรียนที่เห็นด้วยในข้อ 2 และข้อ 5 การตรวจสอบการเขียนด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้านไวยากรณ์ การสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ดีขึ้น ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55 ขณะที่กิจกรรม อื่น ๆ เช่น การแก้ไขคำผิดจากแบบฝึกหัดที่เขียนตามคำบอกเป็นการตรวจความเข้าใจในเรื่องที่เขียนได้ดีขึ้น ผู้เรียนเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45

สรุปว่าการเขียนตามคำบอกเป็นวิธีการสอนการเขียนให้แก่ผู้เรียน และควรพิจารณาวางแผนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนที่สอดแทรกการฝึกฟังเสียงทั้งจากผู้สอน และการฟังจาก CD ที่บันทึกเสียงผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ในการเรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ Napasinee Pillaphan. (2014) แต่เนื่องจากผู้เรียนยังมีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถทางคอมพิวเตอร์และทักษะการใช้ภาษา ซึ่งจำเป็นสำหรับการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

ผู้เรียนด้วย นอกจากนี้วิธีการสอนเขียนตามคำบอกอาจเป็นกิจกรรมเสริม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ สิ่งทีฟังจากผู้บอก เพิ่มทักษะด้านไวยากรณ์ และสามารถแยกเสียงที่ได้ยิน (Oller and Streiff, 1975 อ้างใน Mohammad Afsharrad และ Munday, 2003) ทั้งนี้ การวิจัยนี้ยังมุ่งเน้นการส่งเสริมการ เขียนตามคำบอกที่สามารถนำมาใช้เป็นเทคนิคในการเรียนการสอนด้านการเขียนในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การพัฒนาบทเรียนการเขียนตามคำบอก (Dictation) ควรให้มีการทำการเขียนซ้ำ ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนและบทเรียนจะต้องขอความช่วยเหลือ และสนับสนุนให้เกิดการผสมผสานระหว่าง ระบบการสอน และการเรียนผู้เรียนเป็นสำคัญ (student-centered) และงานจัดการเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งวัดความสามารถทักษะการฟังของผู้เรียน และวิธีการสอนของผู้สอน โดยเฉพาะต้องคำนึงถึงการใช้หัวข้อ (topic) และเนื้อหา (texts) ที่ผู้เรียน มีความรู้พื้นฐานดีและมีความหลากหลายสาขาในการประเมินคุณภาพบทเรียน

1.2 เทคนิควิธีสอนที่นำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและเหมาะสมกับระดับของ ผู้เรียนเพราะจากการวิจัยพบว่าผู้เรียนยังมีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถและทักษะการใช้ คอมพิวเตอร์ซึ่งจำเป็นสำหรับการเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บ ซึ่งหากผู้เรียนมีความสามารถในระดับเดียวกัน การเรียนก็จะก้าวหน้าไปพร้อมกัน และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นข้อมูลสำหรับผู้สอนเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนการเขียนให้แก่ผู้เรียน และพิจารณาวางแผนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนที่สอดคล้องการฝึกฟังเสียงทั้งจาก ผู้สอน และการฟังจาก CD ที่บันทึกเสียงผู้พูดที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการเขียนตามคำ บอกที่สามารถนำมาใช้เป็นเทคนิคในการสอนผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้

บรรณานุกรม

- Galina Kavalinauskienė and Irena Darginavicienė (2002). *Dictation in the ESP Classroom: A Tool Improve Language Proficiency*. Retrieved November 28, 2015, from <http://www.esp-world.info/>
- Ezenwosu, Ngozi E. (2011). *Dictation as a Veritable Tool for Language Proficiency on Project Educational Reform in Nigeria*. Retrieved November 28, 2015, from <http://dx.doi.org/10.4314/afrev.v5i6.2>

Mohammad Afsharrad and Aram Reza Sadeghi Benis (2014). *The Effect of Transcribing on Beginning Learners’ Dictation*. Semnan University, Semnan, Iran.

Alkire, S. (2002). *Dictation as a Language Learning Device*. The Internet TESL Journal, Vol. VIII, No. 3. <http://iteslj.org/Techniques/Alkire->

Munday, J. (2003). *Dictatory: A New Method of Giving Dictation*. London:Routledge.

Napasinee Pillaphan. (2014). *Using Dictation in the EFL Classroom: A Tool to Improve English Major of Thai Third-year Students English Writing: Case Study of Government and Private Universities*. Bangkokthonburi Journal, 3(2).

ความเชื่อเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในสำนวนไทย

สมใจ เดชบำรุง, สิริวันท์ ชัยญาณะ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสำนวนไทยซึ่งมีที่มาจากความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ 2) วิเคราะห์ความหมายของสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเหนือธรรมชาติ โดยศึกษาและวิเคราะห์สำนวนไทยในหนังสือสำนวนไทย 5 เล่ม

ผลการวิจัยพบว่า

สำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเหนือธรรมชาติรวมทั้งสิ้น 133 สำนวน และที่มาของสำนวนไทยอันเกิดจากความเชื่อเหนือธรรมชาติ 8 ประเภท ซึ่งพบความเชื่อด้านสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสำนวนไทยมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องภูตผีวิญญูญาณ และนรกสวรรค์

คำสำคัญ: สำนวนไทย, ความเชื่อเหนือธรรมชาติ, สิ่งศักดิ์สิทธิ์

Supernatural Beliefs Which Appear in Thai Idioms

Somjai Dejbamsung, Siriwan Chaiyana

Institute of Distance Education, Bangkok University Thonburi

ABSTRACT

The objectives of this study were: (1) To examine Thai idioms which originated from the belief in the supernatural beings. (2) To analyze the meanings of Thai idioms which originated from the belief in the supernatural beings, research using descriptive analysis of Thai idioms found in 5 collections of Thai idioms as the objects of the study.

The results findings as follows:

There were 133 Thai idioms, categorized into 8 categories, which found as originating from the belief in supernatural beings. The most frequently found category of the belief in supernatural beings was the sacred beings, followed in order by the human spirits, wraith, heaven and the hell.

Keywords: Thai idiom, supernatural beings, sacred beings

บทนำ

ตั้งแต่อดีตกาลมนุษย์มีความใกล้ชิดและดำรงชีวิตผูกพันอยู่กับธรรมชาติ เมื่อพบปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ และไม่สามารถหาคำตอบหรือเหตุผลมาอธิบายได้ จึงเกิดความเกรงกลัวต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ อันเป็นที่มาของความเชื่อ ซึ่งคำว่า “ความเชื่อ” หมายถึง การยอมรับนับถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีตัวตน หรือไม่มีก็ตาม ว่าเป็นความจริงหรือมีอยู่จริง การยอมรับนับถือนี้อาจจะมีหลักฐานอย่างเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้หรืออาจจะไม่มีหลักฐานที่จะนำมาใช้พิสูจน์ให้เห็นจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้นก็ได้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 2518, อ้างในขวัญจิตร์ นุชชานาญ.2555) ซึ่งความเชื่อมีอิทธิพลต่อแนวคิดและแนวปฏิบัติของคนในสังคม และมีการปลูกฝังสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน สาเหตุที่มนุษย์สร้างความเชื่อขึ้นมาอันอาจแยกเหตุผลได้ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ความเชื่อที่เกิดจากความกลัวของมนุษย์ และความเชื่ออันเกิดจากมนุษย์ที่มีความฉลาดสร้างความเชื่อขึ้นโดยแฝงเหตุผลต่าง ๆ (บุปผา บุญทิพย์. 2532, อ้างในขวัญจิตร์ นุชชานาญ.2555) คนไทยนั้นมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและความเชื่อเรื่องวิญญาณเป็นส่วนใหญ่ คือ ผี จากคำจำกัดความของเสถียรโกเศศ ว่า “สิ่งใดตามปกติไม่สามารถจะมองเห็นตัวได้ ซึ่งถือหรือเข้าใจเอาว่ามีฤทธิ์และอำนาจเหนือคน อาจให้ตีหรือให้ร้าย คือให้คุณหรือให้โทษแก่เราได้ สิ่งอย่างนี้เรากลัวเกรงและบางทีต้องนับถือด้วย เราเรียกสิ่งนี้ว่า ผี” (เสถียรโกเศศ. 2512, อ้างในขวัญจิตร์ นุชชานาญ.2555) ความเชื่อเรื่องผีจึงอยู่กับมนุษย์มาเป็นเวลายาวนาน รวมทั้งในสังคมไทย คนไทยมีความเชื่อเรื่องผีสางเทวดาผูกพันกับคนไทยมาจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าคนไทยจะนับถือพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาแห่งเหตุผล แต่ความเชื่อเรื่องผีสางเทวดาและวิญญาณยังคงอยู่และไม่อาจหายไปจากชีวิตของคนไทยได้ รวมถึงความเชื่อในสิ่งเร้นลับต่าง ๆ เหนือธรรมชาติ เช่น ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ โหราศาสตร์ ความเชื่อเรื่องกรรม บุญ บาป สงสารวิญ การเกิด การตาย นรก สวรรค์ โขกลาง ฯลฯ เป็นสิ่งที่ผูกพันอยู่ในสังคมไทย ดังจะปรากฏให้เห็นในรูปแบบของพิธีกรรม ประเพณี ภาษาและสำนวนไทย ที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเชื่อของคนไทยที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยมาเป็นเวลายาวนาน

สำนวนไทย เป็นมรดกทางภาษาและวัฒนธรรมไทยที่มีคุณค่า และเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเชื่อของคนไทยที่แอบแฝงไว้ในภาษาอันมีคุณค่าน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพบว่า มีสำนวนไทยเป็นจำนวนมากที่แฝงความเชื่อเหนือธรรมชาติไว้หลายด้าน เช่น ความเชื่อเรื่องผีสางเทวดา ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ความเชื่อเรื่องโขกลางและสังหรณ์ ฯลฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเชื่ออันเป็นรากฐานวัฒนธรรมของสังคมไทย และเชื่อมโยงระบบความคิดความเชื่อของคนไทยกับภาษาไทยไว้ด้วยกัน การที่จะศึกษาสำนวนไทยหากไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบความคิดความเชื่อของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อเหนือธรรมชาติที่มีอยู่ในสังคมไทยแล้ว ก็จะไม่สามารถเชื่อมโยงหรือเข้าใจภาษาหรือสำนวนไทยได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสำนวนไทยเหล่านี้เพื่อให้ทราบถึงความเชื่อเหนือธรรมชาติของคนไทยที่ปรากฏในสำนวนไทย รวมถึงวิเคราะห์ความหมายและที่มาของสำนวนไทยอันจะเป็นประโยชน์แก่วงการศึกษและผู้สนใจทั่วไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสำนวนไทยซึ่งมีที่มาจากความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ
2. เพื่อวิเคราะห์ความหมายของสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเหนือธรรมชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเอกสาร(Documentary Research) โดยการศึกษาและวิเคราะห์สำนวนไทยที่ปรากฏในหนังสือสำนวนไทยจากหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร สยามจันทร์และข้อมูลสารสนเทศมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 5 เล่ม ได้แก่ (1) สำนวนไทย โดย ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธ์.2520, อ้างใน ดาราวรรณ เกตวัลท์. 2559) (2) สำนวนไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (3) พจนานุกรมสำนวนไทย สำหรับครูและนักเรียน (เจือ สตะเวทิน. 2516) (4) การวิเคราะห์พุทธศาสนาไทยในอนาคต:สำนวนไทย (พระไพศาล วิสาโล.2546) และ (5) วิเคราะห์ความเชื่อเหนือธรรมชาติในสังคมไทย (ดาราวรรณ เกตวัลท์.2559).

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีคติชนวิทยา (กิ่งแก้ว อัทธการ. 2520, อ้างใน ดาราวรรณ เกตวัลท์. 2559) ซึ่งได้แบ่งประเภทของความเชื่อไว้ 11 ประเภท ในการวิเคราะห์ความเชื่อเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในสำนวนไทย ดังนี้ 1.ความเชื่อเรื่องบุคคล ได้แก่ การตั้งชื่อ วิญญาณ การเกิด การตาย 2.ความเชื่อสิ่งแวดล้อม เป็นความเชื่อในเหตุการณ์ต่างๆ เช่น ลางสังหรณ์ เป็นต้น 3. ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น เทพเจ้า เวทมนตร์คาถา พระภูมิเจ้าที่ เป็นต้น 4.ความเชื่อเรื่องเพศ เช่น พ่อเจ้าชู้ ลูกชายมักเจ้าชู้ เป็นต้น 5.ความเชื่อเรื่องสุขภาพและสวัสดิภาพ เช่น เป็นผีห้ามกินข้าวเหนียว คนหุยานจะอายุยืน เป็นต้น 6.ความเชื่อเรื่องโชคลาง เช่น จิ้งจกทัก นกแสกร้อง เป็นต้น 7.ความเชื่อเรื่องความฝัน เช่น ฝันว่าถูกกัดหรือรูดจะได้คู่ ฝันว่าเห็นผีจะมีโชค 8.ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง เช่น ความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ คาถาอาคม ผ้ายันต์ พระเครื่อง เป็นต้น 9.ความเชื่อเรื่องภูตผีวิญญาณ เช่น ผีปูย่า ตายาย เป็นต้น 10.ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ 11.ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ ได้แก่ การทำนายทายทักทางโหราศาสตร์ เป็นต้น โดยผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติและสำนวนไทยโดยการจดบันทึก แยกประเภทของสำนวน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสำนวนไทยในหนังสือสำนวนไทยจำนวน 5 เล่มพบว่ามีสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเหนือธรรมชาติจำนวน 133 สำนวน และพบที่มาของสำนวนไทยอันเกิดจากความเชื่อเหนือธรรมชาติ 8 ประเภท โดยเรียงลำดับความเชื่อที่พบจากมากไปน้อย ดังนี้

ที่มาของสำนวน	ความถี่	ค่าร้อยละ
1. ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์	44	33.08
2. ความเชื่อเรื่องภูตผีวิญญาณ	26	19.54
3. ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์	19	14.28
4. ความเชื่อเรื่องบุคคล	17	12.78
5. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์	12	9.02
6. ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง	8	6.01
7. ความเชื่อเรื่องโชคกลาง	5	3.75
8. ความเชื่อสิ่งแวดล้อม เป็นความเชื่อ ในเหตุการณ์ต่าง ๆ	2	1.50
รวม	133	100

1. ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จากการศึกษานักเรียนไทยจำนวน 133 สำนวน พบว่า ปรากฏสำนวนไทยที่เกี่ยวกับความเชื่อเหนือธรรมชาติด้านความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากที่สุดจำนวน 44 สำนวน แม้ในประเทศไทยจะมีการนับถือพระพุทธศาสนามากที่สุด แต่ความเชื่อในเรื่องของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า เทวดา หรืออมนุษย์ผู้มีอิทธิฤทธิ์ ยังอยู่ในสังคมไทยและแฝงไว้ในสำนวนไทยอย่างแนบแน่น และคนไทยมีความเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์มีอิทธิพลสามารถบันดาลให้เกิดผลดีหรือร้ายในชีวิต

2. ความเชื่อเรื่องภูตผีวิญญาณ พบว่า ปรากฏสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องผีและวิญญาณเป็นอันดับรองลงมาจำนวน 19 สำนวน ที่มาของความเชื่อเรื่องผีเกิดจากความกลัว คิดว่าผี ซึ่งถือหรือเข้าใจเอาว่ามีฤทธิ์และอำนาจเหนือคน อาจให้ดีหรือให้ร้าย คือให้คุณหรือให้โทษแก่เราได้ ทำให้คนไทยกลัวเกรงและบางที่ต้องนับถือด้วย

3. ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ พบว่า ปรากฏสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับนรกสวรรค์ รวมถึงบุญและบาปจำนวน 19 สำนวน เนื่องจากคนไทยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลัก จึงมีความเชื่อเรื่องผลของกรรม บุญและบาป ภูมิต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลเมื่อถึงเวลาสิ้นสุดชีวิต

4. ความเชื่อเรื่องบุคคล พบว่า ปรากฏสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องบุคคล จำนวน 17 สำนวน เช่น ความเชื่อเรื่องวิญญาณ การเกิด การตาย เนื่องจากความเชื่อทางพระพุทธศาสนา หากยังไม่บรรลุถึงนิพพานแล้ว จะต้องมีการเวียนว่ายตายเกิดเปลี่ยนภพภูมิ และมีผลแห่งกรรมเป็นตัวกำหนด รวมถึงความเชื่อเรื่องขวัญที่สิ่งอยู่ในตัวตน ซึ่งทำให้เจ้าของขวัญทุกข์ หรือสุขได้หากมีเหตุที่ทำให้ขวัญไม่อยู่กับตัวหรือออกไปเที่ยวเล่น

5. ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ พบว่า ปรากฏสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์จำนวน 12 สำนวน เช่น ความเชื่อเรื่องการทำนายทายทัก โชคชะตาโรคาธิ ฤกษ์ยาม เคราะห์

6. ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง อันเกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์ การเข้าทรง พระเครื่อง การสาปแช่ง จำนวน 8 ส่วน
7. ความเชื่อเรื่องโชคลาง อันจะก่อให้เกิดเหตุร้าย และการสะเดาะเคราะห์ จำนวน 5 ส่วน
8. ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม ความเชื่อในเหตุการณ์ต่างๆ จำนวน 2 ส่วน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า มีสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเหนือธรรมชาติ 133 ส่วน และที่มาของสำนวนไทยอันเกิดจากความเชื่อเหนือธรรมชาติ 8 ประเภท ได้แก่ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องภูตผีวิญญาณ ความเชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ความเชื่อเรื่องบุคคล ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง ความเชื่อเรื่องโชคลาง และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม ซึ่งพบความเชื่อด้านสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ในสำนวนไทยมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องภูตผีวิญญาณ และนรกสวรรค์ตามลำดับ ดังจะเห็นได้ว่าความเชื่อที่ปรากฏในสำนวนไทยส่วนใหญ่นั้นเป็นความเชื่อของคนในสังคมไทยที่ผูกพันอยู่อย่างเหนียวแน่นและปรากฏออกมาโดยเชื่อมโยงกับภาษาไทยหรือสำนวนไทย สอดคล้องกับ ดาราวรรณ เกตวัลท์.(2559) และจากการที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา คือ (1) ในการเรียนการสอนสำนวนไทยนั้น นอกจากผู้สอนจะสอนให้ผู้เรียนทราบความหมายของสำนวนไทยแล้ว ควรมีการอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับที่มาของสำนวนไทยแก่ผู้เรียนด้วย และอธิบายถึงความเชื่อมโยงด้านระบบความเชื่อของคนไทยที่แฝงไว้ในสำนวนไทยให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น (2)ควรมีการอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้สำนวนไทยแก่เด็กและเยาวชนให้มีการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น เพราะจากการสอบถามจากนักศึกษาที่ผู้วิจัยสอนเรื่องสำนวนไทยในชั้นเรียนพบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยน้อยและส่วนใหญ่ผู้ที่ใช้สำนวนไทยคือกลุ่มผู้สูงอายุในครอบครัวที่ใช้สำนวนไทยในการอบรมสั่งสอนลูกหลาน แต่จะไม่ค่อยพบการใช้สำนวนไทยในกลุ่มของนักศึกษาเอง หรือมีจำนวนน้อยมาก

บรรณานุกรม

กิตติมา พุ่มซ้อน. (2554). *การศึกษาอุปลักษณ์ “น้ำ” ในสำนวนไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขวัญจิตร นุชชานาญ. (2555). *ความเชื่อเหนือธรรมชาติและการสร้างภาวะเหนือธรรมชาติในนวนิยายของกึ่งฉัตร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชนิษฐา จิตชินะกุล. (2545). *คติชนวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เจือ สตะเวทิน. (2516). *พจนานุกรมสำนวนไทย*. พระนคร: สุทธิสารการพิมพ์.

दाराररण เกตวัลท์. (2559). *วิเคราะห์ความเชื่อเหนื่อธรรมชาติในสังคมไทย*. กลุ่มวิชาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ฐิติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์.(2546). *การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระไพศาล วิสาโล. (2546). *การวิเคราะห์พุทธศาสนาไทยในอนาคต: สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ, มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *สำนวนไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ :ราชบัณฑิตยสถาน.

วิจิตรา มาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์), ขุน. (2538). *สำนวนไทย*. พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สุจินต์ ใจกระจ่าง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail: j_jaja_28@hotmail.com

พัชนี ประสิทธิธัญกิจ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail: patchanee986@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie & Mogan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของประชากร 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากไม่คืนเบอร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าที (t test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. อาจารย์ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การส่งเสริม, การเรียนรู้ร่วม

Approach in Promoting Mainstreaming in Demonstration School Ramkhamhaeng University towards the supporting of learning in schools. Ramkhamhaeng university

Sujin Jaikajang

The Demonstration School of Ramkhamhaeng University

E-mail: j_jaja_28@hotmail.com

Patchanee Pasittitanyakit

The Demonstration School of Ramkhamhaeng University

E-mail: patchanee986@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this study aimed to study and compare the opinions of The Demonstration School teachers toward the encouragement of supporting learning in The Demonstration School of Ramkhamhaeng University The data will be divided by gender, educational background and work experience of the participations. The sample used in this research include teachers in the School of Engineering by simple random and using Krejcie & Mogan model. The model had confidence level as 95% of the 151 population and 108 participations randomly by drawing lots and no to return. The instrument used in this study was a 5-star scale questionnaire data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and t test (t test). The research found that;

1. Teachers opinions of the study participants was overall at the highest level
2. Teachers with different gender have the different statistically significant at the .05 level.
3. teachers with different educational background have different statistically significant at the .05 level.
4. Teacher with different experience in teaching have no different statistically significant at the .05 level.

Keywords: supporting, cooperative learning.

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่สมบูรณ์ มีคุณภาพ ดังนั้นบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 2 มาตรา 10 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า 4) ที่ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือร่างกาย พิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่ง ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย รูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 หมวด 1 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 8 (2551, หน้า 6) ที่ว่าให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษาให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย และมาตรา 12 (6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการรวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ ให้มีองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะ ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การเรียนร่วมเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็ก ที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนปกติ เพื่อให้ปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จากการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและจากการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ตามนโยบายการศึกษาชาติที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่คนไทยทุกคนให้สามารถเรียนได้ทุกที่ ที่เปิดเรียนทั้งเด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้ด้วยจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทางสังคม เกิดการยอมรับในความเป็นมนุษย์ สร้างความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจกัน นับเป็นนโยบายการศึกษาที่สร้างสรรค์ความเป็นคน และความสมบูรณ์ทางสังคม นโยบายหนึ่ง (เกยูร วงศ์ก้อม, 2548 หน้า 40)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถานศึกษาในสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ปฏิบัติภารกิจทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ให้มีคุณภาพตามแนวนโยบายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งในปัจจุบันนี้ทางโรงเรียนกำลังเริ่มดำเนินการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษมาได้ 2 ปีแล้ว ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงสนใจศึกษาการส่งเสริมการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 151 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie & Mogan (1970, pp. 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของจำนวนประชากร 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการจับสลากไม่คืนเบอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยนักวิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 108 ฉบับไปแจกให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และนัดวันเวลาในการรับแบบสอบถามคืน

ผลการวิจัย

1. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและวิจารณ์

1. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัย ของกัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2550) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน มีแนวทางในการส่งเสริม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทุกคนตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และทราบถึงนโยบายในการจัดการศึกษาพิเศษ เป็นอย่างดีว่าเราต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กพิเศษ จึงทำให้อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

2. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน แตกต่าง กันแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศหญิง จะถูกอบรมสั่งสอนมาให้เป็นผู้มีเมตตา และผู้หญิงจะเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนไหว ซ้ำสั่งสอนต่างจากผู้ชาย ที่จะถูกสั่งสอนมาให้เป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง อดทน หนักแน่น อยู่ภายใต้จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน แตกต่างกันอย่างแตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับกัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2550) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศ ต่างกัน มีแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน ไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันได้รับการอบรม และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม มาเหมือน ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับกัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2550) ที่ศึกษาเรื่องแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประสานงาน ไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอนของแต่ละบุคคลได้

รับการถ่ายทอดด้านการเรียนร่วมโดยได้รับนโยบายหรือคำแนะนำจากผู้บริหาร ซึ่งมีเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการมาเหมือน ๆ และพร้อม ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจูไรรัตน์ แก้วมณี (2546) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทางโรงเรียนควรให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วม
2. ทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมกิจกรรมกับนักเรียนปกติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อการส่งเสริมการเรียนร่วมในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในตัวแปร อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.
- กัญญารัตน์ ว่องศิริกุล. (2550). *แนวทางส่งเสริมการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกยูร วงศ์ก้อม. (2548). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จูไรรัตน์ แก้วมณี. (2556). *การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Education and Psychological Measurement*. 30: 607-610

หลักเกณฑ์สำหรับการนิพนธ์

บทความวิจัย บทความวิชาการ บทวิจารณ์หนังสือ และงานวิชาการอื่นๆ

วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มีนโยบายส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัยของนักศึกษา คณาจารย์ และนักวิชาการที่สนใจ นอกจากนี้ยังเป็นเวทีวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและข้อคิดเห็นทางการศึกษา โดยรูปแบบผลงานที่วารสารจะรับพิจารณา มี 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ และบทความวิชาการ

บทความวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ และบทความวิชาการที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารศึกษาศาสตร์ มจร นี้ จะต้องได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ก่อน เพื่อให้วารสารมีคุณภาพและนำไปอ้างอิงได้

การเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย บทความวิชาการ บทวิจารณ์หนังสือ และงานวิชาการอื่นๆ

1. ภาษา เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และชื่อบัญญัติตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษในข้อความ ยกเว้นกรณีจำเป็น ให้เขียนคำศัพท์ภาษาไทยตามด้วยวงเล็บภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตัวเล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะต้องขึ้นต้นด้วยตัวอักษรใหญ่ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะส่งต้นฉบับ

2. การพิมพ์ ให้จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด ด้วยรูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK ขนาด 16 พอยต์ โดยจัดหน้ากระดาษขนาด A4 ตั้งค่าน้ำกระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้าน ด้านละ 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร)

3. จำนวนหน้าบทความวิจัย บทวิจารณ์หนังสือ และบทความวิชาการ ไม่ควรเกิน 15 หน้า การเรียงลำดับเนื้อหา

1. บทความวิจัย

1.1 ชื่อเรื่อง ควรสั้น กะทัดรัด และสื่อเป้าหมายหลักของการศึกษาวิจัย ไม่ใช้คำย่อชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยมาก่อน

1.2 ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบันที่สังกัด และอีเมล

1.3 บทคัดย่อ (abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นเนื้อความย่อที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย โดยเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา เช่น วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลงานและการวิจารณ์อย่างต่อเนื่องกันไม่ควรเกิน 300 คำ ไม่ควรมีคำย่อ ให้บทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญหรือคำหลัก (Keywords) ให้ระบุทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใส่ไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

1.5 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาหรือบทนำ เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมาและเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการพร้อมทั้งจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องอย่างคร่าว ๆ และมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิจัยนั้นด้วย

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย ให้ระบุรายละเอียดวัตถุประสงค์ อุปกรณ์ สิ่งนำมาศึกษา จำนวนลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา อธิบายวิธีการศึกษา หรือแผนการทดลองทางสถิติ การสุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.7 ผลการวิจัย แจ้งผลที่พบตามลำดับหัวข้อของการศึกษาวิจัยอย่างชัดเจนได้ใจความ ถ้าผลไม่ซับซ้อนไม่มีตัวเลขมาก ควรใช้คำบรรยาย แต่ถ้ามีตัวเลขมาก ตัวแปรมาก ควรใช้ตาราง แผนภูมิ แทน ไม่ควรมีเกิน 5 ตารางหรือแผนภูมิ ควรแปลความหมายและวิเคราะห์ผลที่ค้นพบ และสรุปเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.8 อภิปรายผล ชี้แจงว่าผลการศึกษาดตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือแตกต่างไปจากผลงานที่มีผู้รายงานไว้ก่อนหรือไม่ อย่างไร เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้นและมีพื้นฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และให้จบด้วยข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือทั้งประเด็นคำถามการวิจัย ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยต่อไป

1.9 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น และต้องมีคำอธิบายสั้น ๆ แต่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วนในกรณีที่เป็นตาราง คำอธิบาย ต้องอยู่ด้านบน ในกรณีเป็นรูปภาพหรือแผนภูมิคำอธิบายต้องอยู่ด้านล่าง

1.10 บรรณานุกรม สำหรับการพิมพ์เอกสารอ้างอิง ทั้งเอกสารอ้างอิงที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษโดยมีหลักการทั่วไป

2. บทวิจารณ์หนังสือ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ

2.2 ชื่อผู้วิจารณ์

2.3 บทวิจารณ์

2.4 บรรณานุกรม

3. บทความวิชาการ

3.1 ชื่อเรื่อง

3.2 ผู้แต่ง

3.3 บทนำ

3.4 เนื้อหา

3.5 บทสรุป

3.6 บรรณานุกรม

4. งานวิชาการอื่น

กรอบในการเขียนให้ใช้ในกรณีเดียวกันกับงานวิชาการอื่นๆ ข้างต้น

ขอบเขตการตีพิมพ์

วารสารศึกษาศาสตร์ มจร เป็นวารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับผิดชอบเผยแพร่งานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมโดยเน้นด้านการศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์ เช่น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา การสอนภาษาไทย การสอนภาษาอังกฤษ การสอนพระพุทธศาสนา การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา ด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญา สหวิทยาการด้านการศึกษา และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วาระการตีพิมพ์

วารสารศึกษาศาสตร์ มจร มีวาระการตีพิมพ์เผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม - มิถุนายน) และฉบับที่ 2 (เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม)

การส่งต้นฉบับ

จัดส่งผ่านระบบ OJS ที่ <http://ojs.mbu.ac.th> หรือส่งด้วยตนเองที่กองบรรณาธิการ

การเขียนบรรณานุกรม

การรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้นๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อเอกสารบรรณานุกรม สำหรับบทความภาษาไทย หรือ References สำหรับบทความภาษาอังกฤษ ให้ใช้รูปแบบการเขียนแบบ APA (American Psychological Association) ตัวอย่างการเขียนมีดังนี้

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์. ผู้จัดพิมพ์.

ตัวอย่าง

พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร. (2547). *เครือข่าย: ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.).

Potter, M.E. (1990). *The Competitive advantage of nations*. New York: Free Press.

บทความ/เรื่อง/ตอน ในหนังสือรวมเรื่อง

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ในชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ), ชื่อเรื่อง (ฉบับพิมพ์ หน้าที่ปรากฏบทความ). สถานที่พิมพ์: ผู้จัดพิมพ์.

ตัวอย่าง

กอบกุล ราชะนาคร. (2543). *กฎหมายกับการจัดการทรัพยากรน้ำและชายฝั่งทะเล* ใน อานันท์ กาญจนพันธ์ (บรรณาธิการ), *พลวัตชุมชนในการจัดการทรัพยากรกระบวนทัศน์และนโยบาย* (หน้า 395). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

Resnick, L. (1991). *Shared cognition: Thinking as social Practice*. In W. Resnick, J. Levine, & S. Teasley (Eds.), *Perspectives on socially shared cognition* (pp. 1-22). Washington, DC: American Psychological Association.

บทความในวารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). "ชื่อบทความ". *ชื่อวารสาร*, ปีที่ (ลำดับที่), เลขหน้าที่ปรากฏบทความในวารสาร.

ตัวอย่าง

อนุ เจริญวงศ์ระยัย, ชุติกร ยิ้มสุด, และ ภิญาพันธ์ ร่วมชาติ. (2549). "ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4". *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 19 (1), 13-39.

Heinz, W. R., Kelle, U., Witzel, A., & Zinn, J. (1998). *Vactional training adn career development in Germany: Results from a longitudinal study*. *International Journal of Behavioral Development*, 1, 77-101.

การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

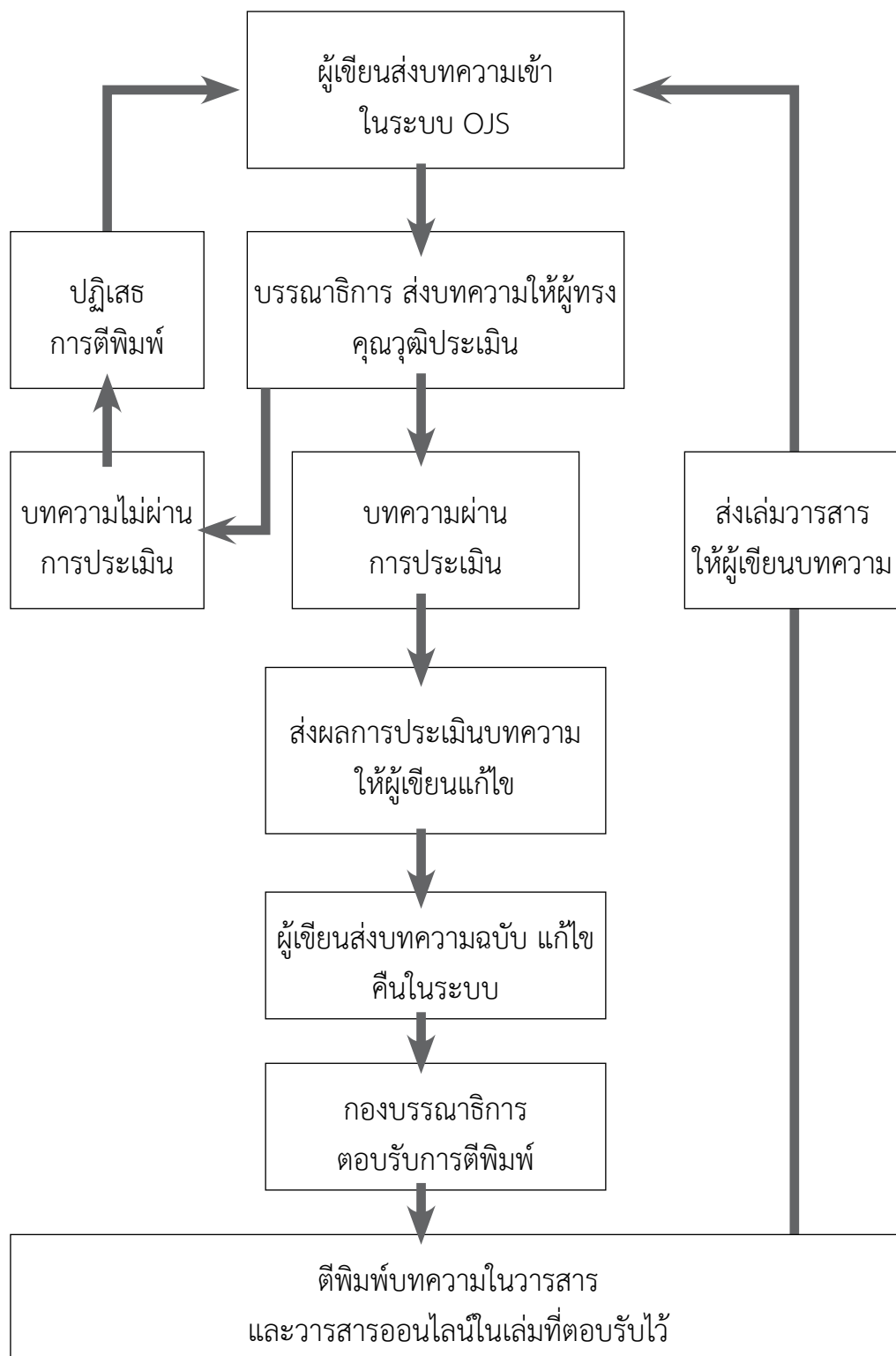
ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง*. วันที่สืบค้น, จาก แหล่งข้อมูลที่สืบค้น

ตัวอย่าง

Eid, M., & Langeheine, R. (1999). *The measurement of consistency and occasion specificity with latent class model: A new model and its application to the measurement of affect*, *Psychological Methods*, 4, 100-116. Retrieved November 19, 2000, from the PsycARTICLES database.

การพิจารณาและประเมินบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ความรู้คู่คุณธรรม

Knowledge and Morality

Published by

Faculty of Education Mahamakut Buddhist University

www.edu.mbu.ac.th, e-mail : edu@mbu.ac.th

